

Sveio kommune

ØKONOMIPLAN 2014 – 2017 ÅRSBUDSJETT 2014 - KOMMENTARDEL

Innhold

HANDLINGSDEL HOVUDTREKK - RÅDMANNEN	3
KOMMENTERER	
Årsbudsjett 2014, Økonomiplan 2014-2017...	3
Investeringar	3
Driftsbudsjett	6
ORGANISERING I KOMMUNEN	9
NØKKELTAL	10
Folkevekst og struktur	10
Folkevekst	10
Befolkningsstruktur	10
Finans	11
Netto driftsresultat	11
Netto lånegjeld	12
Utvikling i langsiktig gjeld	12
Brutto inntekt og –utgift	12
Fordeling mellom rammeområda	13
Politisk	14
Sentraladministrasjon	14
Oppvekst – skule	15
Oppvekst – barnehage	15
Helse- og omsorg	16
Tekniske tenester	16
VAR	17
Kultur	17
Kyrkja	17
ØKONOMIPLAN 2014-2017 – DRIFT	18
Oversikt over midlar til fordeling drift	19
Inntekter	19
Skatt	19
Eigedomskatt	20
Statstilskot	20
Kommunale avgifter og brukarbetalingar	24
Utgifter	25
Avdrag	25
Renter	25
Netto driftsresultat	27
Andre forhold	28
Prisindikator	29
Lønsbudsjett	29
Stillingsbudsjett	29
Vurdering	29
ØKONOMIPLAN 2014-2017 – INVESTERING	30
Sentraladministrasjon	30
Oppvekst – Skule	31
Kommunale næringsområder og budstadfelt	32
Kommunale bygg	35
Idrett	36
Kultur	37
Kyrkjelege føremål	37
Finans	37
KOMMENTARAR FRÅ ORGANISASJONEN	38
Politisk	39
Offentleg servicekontor	40
IKT	41
Løn- og personal	42
Økonomi/skatt	43
Rammeområdet Barnehage og skule	44
Sveio barnehage	46
Førde barnehage	47
Vikse skule	48
Auklandshamn skule	49
Valestrand Oppvekstsenter	50
Førde skule	51
Sveio skule	52
Lid skule	54
Rammeområdet Helse og omsorg	55
SLT- arbeidet	57
Helse og rehabilitering	58
Barnevern	61
Pleie og omsorg	62
Butiltak for funksjonshemma	64
NAV med flyktning	65
Kultur	66
Rammeområdet Teknisk/næring	67
Drift- og anlegg	68
Plan- og næring/Sveio brann- og redningsvesen	69
VAR	70
Sveio Kyrkjelege Fellesråd	71
VEDLEGG	72
Statsbudsjettet – generelle makroøkonomiske trekk	72

Handlingsdel Hovudtrekk - Rådmannen kommenterer

Arsbudsjett 2014, Økonomiplan 2014 – 2017

Rådmannen legg med dette fram eit budsjett/ein økonomiplan som gjer at Sveio kommune også framover kan tilby gode tenester og ha ei positiv samfunnsutvikling.

Økonomiplanen legg likevel opp til eit relativt stramt investerings- og driftsbudsjett, sett opp i mot den sterke folkeveksten kommunen har opplevd dei siste åra og kommunen sine ambisiøse mål.

Rådmannen meiner det er heilt naudsynt med eit stramt budsjett for å oppretthalde handlingsrommet til kommunen i framtida. Det er lagt opp til eit netto driftsresultat på 7,1 mill. kr. (1,83 % av netto driftsinntekter).

Investeringar

Rådmannen ønskjer å kommentere hovudtrekk i investeringsbudsjettet:

Samla investeringar i økonomiplanen er lågare enn dei har vore på mange år. Alle investeringspostar er gjennomgått kritisk etter kost/nytte-prinsippet.

Investeringsbudsjettet for 2014 er samla sett på kr. 18,25 mill. kroner. Ekskludert startlån er det på 13,05 mill. kr. Dersom ein også held VAR utanom, er investeringane på 12,55 mill. kr. Det medfører eit låneopptak på 7,38 mill. kr (ekskludert VAR) som framover skal betalast av kommunen sine frie rammer. Låneopptaket er mindre enn avdraga i 2014. Avdrag for lån utanom VAR vil i

2014 vere på 10,2 mill. kr. Samla lånegjeld vil dermed gå ned i 2014.

Rådmannen har også tatt kritisk stilling til investeringsprosjekt som ligg utover i økonomiplanperioden (2014-17), samt vore meir kritisk enn tidligare til prosjekt som har vore fremja til langtidsbudsjettet. Dette er gjort for å skape større realisme i dei langsiktige planane og for å la dei prosjekt som faktisk ligg inne i økonomiplanperioden vere meir bindande. I økonomiplanperioden (2014-2017) ligg det også an til ei nedbetaling av lån som er høgare enn låneopptaket. Det er, sett bort frå VAR og startlån, lagt opp til 71,31 mill. kr i investeringar i økonomiplanperioden. Låneopptaket ligg no an til å vere på 40,44 mill. kr (ekskludert VAR).

Rådmannen ønskjer ikkje å legge inn «forventa inntekter» frå sal av tomter som finansiering av investeringsprosjekt. Det er ønskjeleg at Sveio kommune nyttar moms, allereie disponible fondsmidlar eller låneopptak som finansieringskjelde.

Forventa framtidige inntekter er usikre og kan medføre ein ukritisk ekspansiv investeringspolitikk. Det er p.t. avgrensa med fondsmidlar i Sveio kommune.

Rådmannen har difor i liten grad høve til å legge desse inn som finansieringskjelde i økonomiplanperioden og særleg for budsjettåret 2014. Det er likevel eit mål at kommunen i størst mogleg grad nyttar opparbeida fondsmidlar og ikkje lånemidlar til investeringsføremål.

Tomter/boliger

Rådmannen ønskjer i samsvar med kommunen sine mål å arbeide for fortsatt folkeauke, og investeringar i byggjemodning og planarbeid er difor eit

av få satsingsområde i investeringsplanen. I investeringsdelen er det i fireårsperioden lagt opp til planlegging og grunnlagsinvesteringar i bustadfelt i Sveio sentrum. Tomter i dette området er populære og kommunen ønskjer å kunne tilby slike tomter også framover. Ein må samstundes ta med seg at private aktørar også tilbyr tomter, noe kommunen bør vere positive til. Det er også sett av midlar til planarbeid (Ekrene vest). Dette er i samsvar med vedteken planstrategi.

Næring

Rådmannen ønskjer i samsvar med kommuneplan og snart vedteken næringsplan å legge til rette for næringsutvikling i kommunen. Det er lagt opp til vidare utvikling av første del av næringsområdet på Ekrene og næringsområdet på Hanaleite.

Ekrene bør ferdigstilla snarast råd, og dette er i framlegg til investeringsplan fullfinansiert. Det er også viktig å få marknadsført næringstomtene på Ekrene tilstrekkeleg. Det er forventa at Haugaland vekst vil bidra i dette arbeidet.

Hanaleite næringsområde ligg inne med store summar i investeringsplanen. Dette investeringsprosjektet er, slik rådmannen ser det, uferdig. Det vert vurdert ulike modellar for ei vidareutvikling, og formannskapet har gitt tilslutning til at rådmannen ser på ulike alternative modellar. Rådmannen har ikkje tatt bort dei lånefinansierte midlane enno, men ein ser ikkje for seg at kommunen skal låne midlar av den storleiken som no ligg inne i økonomiplanen til ei utvikling av området. Rådmannen vil kome tilbake til korleis ein skal vidareutvikle Hanaleite i løpet av 2014.

Infrastruktur

Det ligg ikke midlar til breiband og asfaltering.

Rådmannen meiner det er naudsynt å rullere trafikksikringsplanen i 2014, og det er difor sett av midlar til dette i investeringsbudsjettet.

Vedlikehald

Det er sett av midlar til å utarbeida vedlikehaldsplan i 2014. Kommunen bør ha ei meir planmessig tilnærming til dette, noe som også er påtalt av Arbeidstilsynet ved tilsyn.

Det ligg ikke midlar til påkostning kommunale bygg frå 2015 og framover. Dette er driftsoppgåver som må overførast til driftsbudsjettet (sjå kommentar under teknisk rammeområde).

Andre investeringsprosjekt i investeringsplanen

Brannsikring er det sett av midlar til i økonomiplanperioden.

Sveio skule, barneskuledelen, bør renoverast i 2015. Dette må planleggast i 2014 slik at ein får gjort grundige vurderingar av behov. Kostnaden er ikkje synleggjort fullt ut i denne økonomiplanen, men vil kome fram i eiga sak og/eller i investeringsbudsjettet som leggast fram neste år. Brannavvik som er påpeikt må vere del av denne utbetringa. Det er sannsynleg at den finansielle utfordringa er langt større enn det som no ligg inne i økonomiplanen for dette prosjektet. Utgreiinga vedk. skulestruktur peiker på eit vedlikehaldsbehov på nær 20 mill. for Sveio skule. I økonomiplanen for 2015 er det sett av 3,7 mill. kr (Oppgradering Sveio skule) + delar av 3 mill. til brannsikring. I tillegg er vedteke callinganlegg sett på vent til evt. rehabilitering er avklart. Ein vil i 2014 vurdere kor mykje meir ein må legge til for å få ei føremålsteneleg rehabilitering. Midlane bør skaffast til veie i størst mogleg grad utan å auke låneopptaket ut over dei rammer økonomiplanen legg opp til.

Det er sett av midlar til oppgradering av Førde skule i 2015.

Det er sett av 100.000 kr til planlegging barnehagestruktur med tanke på evt. utbygging og til diverse utbetringar av Sveio barnehage i 2014.

I tillegg er det sett av 150.000 kr. Til diverse oppgraderinger ved Sveio barnehage.

Kortholsbane og lysløype i Sveio golfpark er skyve på i økonomiplanperioden fram til 2016 og 2017. Dette i tråd med kommunestyrevedtak 4.nov 2013.

Det er spelt inn ei rekke investeringsprosjekt til brannvesenet (bilar/utstyr). I påvente av utgreiing av interkommunalt brannvern samarbeid, er dette ikkje lagt inn i budsjett. Ingen investeringar blir gjort i utstyr i 2014. Investering i nødnett kjem kommunen ikkje utanom. Rådmannen kjem nærmare tilbake til dette i 2014.

Det ligg inne 500.000 kr. til investering i nødstrømsaggregat på Joavatnet for 2014 (VAR). Dette for å sikre robustheit i vassforsyning ved evt. langvarig straumbrot.

Andre mindre investeringsprosjekt ligg også inne, utan at rådmannen går nærmare inn på dei her.

Investeringsprosjekt som er tatt ut av investeringsbudsjettet.

Ei rekke investeringsprosjekt er i rådmannen sitt framlegg til budsjett tatt ut. Dette er gjort då rådmannen ikkje meiner at det er hensiktsmessig å realisere desse i økonomiplanperioden. For å få ei detaljert oversikt, vil rådmannen rå til å lese førre års vedtekne investeringsplan. Rådmannen kommenterer viktige kutt under.

Fartein Valen-senter er tatt ut av investeringsbudsjettet, dette i samsvar med kommunestyrevedtak i juni 2013. Kommunestyret vil ta stilling til om ein skal arbeide meir med dette prosjektet.

Symjehall er tatt ut i samsvar med kommunestyrevedtak.

Veg Rophus med tilhøyrande prosjekt (VAR) er tatt ut. Rådmannen meiner dette prosjektet er for kostbart til at kommunen kan realisere dette sjølv i økonomiplanperioden. Total kostnad vil sannsynlegvis bli ein god del høgare enn dei totalt 13 mill. kr som låg inne i investeringsplan 2013 - 2016. Dette prosjektet kan evt. sjåast i samanheng med områdeplanen for Ekrene vest der det er lagt inn 800.000 kr., i tillegg til dei 500.000 kr. som allereie er løyvd. Denne planen vil kunne legge grunnlag for ei realisering av vegen som i større grad inkluderer privat finansiering.

Bygg for arbeids- og aktivitetstilbod for yrkesvalhemma tatt ut av investeringsplanen.

Investeringsprosjekt Næringsutvikling Sveio sentrum, Sveio sentrum til Haukås og langs E39 vart lagt til politisk i handsaminga av førre års budsjett, men vart tatt ut igjen ved finansiering av meirforbruk på Ekrene. Dersom det er ønskjeleg å legge til rette for meir næringsutvikling langs denne aksen, ber rådmannen om at kommunestyret bestiller sak. Tiltak bør veljast ut frå kva som er føremålstenleg. Det er ikkje gitt at ein sum løyvd over investeringsbudsjettet er den mest effektive/ treffsikre måten å realisere ei slik utvikling på.

Det er ikkje vurdert som føremålstenleg i forhold til ei kost/nyttevurdering å legge vasskabel i bakken ut til Ryvarden. I dag går denne dels i havet.

Midlar til investering i idrettsanlegg er tatt ut av investeringsplanen.

Fleire investeringspostar er etter ein nærmare gjennomgang vidareført, men redusert for 2014.

Kommunen bør dei neste åra vere forsiktig med å initiere nye investeringsprosjekt. Kommunen har vedlikehaldsutfordringar særleg på Sveio skule som krev fokus. I tillegg meiner rådmannen at lånegjelda må stabiliserast og helst reduserast, dersom kommunen skal kunne halde eigedomsskatten på dagens nivå eller lågare i åra framover.

Driftsbudsjettet

I revidert budsjett fekk tre rammeområde styrka sine rammer. Oppvekst barnehage fekk 3 mill. kr. Oppvekst skule fekk 0,6 mill. kr. og sentraladministrasjonen fekk 0,2 mill. kr. I rammene som vart lagt i juni fekk alle rammeområde med lønsmottakarar 1 % av ramma tilført for å ta unna for noe av løns- og prisvekst. Oppvekst barnehage fekk nær 1 mill. kr. i tillegg for å ta unna for noe av heilårsverknaden for det høge barnehageopptaket i 2013.

Etter statsbudsjettet vart klart, etter at flyktningtala er klare, etter at investeringsbudsjettet er lagt og etter at andre berekningar er gjort meinar rådmannen at ein samla sett kan fordele ytterligare 6,67 mill. kr. til rammeområda. Av desse går 300.000 kr. til styrking av tilleggsløyvingar. Dette for å ta meir høgde for neste års hovudoppgjer.

Rådmannen har sett av 4.000.000kr til bundne/ubundne fond. Det hadde vore ønskjeleg å sette av meir, dette av fleire grunnar:

- 1) Sette av til framtidige investeringar – investere med minst mogleg bruk av lån.
- 2) Inntektene frå flyktningar har gått opp frå 5,39 til 7,86 mill. kr (nær 2,5 mill. kroner auke). Mottak av flyktningar kan, i tillegg til å vere berikande for kommunen sosialt og kulturelt, gje kommunen utfordringar på sikt av økonomisk art. Inntektene knytt til flyktningar

er også ustadige. Delar av desse inntektene bør difor settast av.

- 3) Rådmannen har tidligare varsla at kommunen i 2013 kan få eit så stort meirforbruk at ein må dekke delar av dette inn i 2014 med midlar sett av for 2014.
- 4) Erfaringsmessig får einskilde einingar økonomiske meirutforringar gjennom driftsåret.

Driftsbudsjetta til rammeområda er stramme, men rådmannen meiner at alle rammeområde har budsjett som det kan og skal styrast etter. Budsjettoppfølginga vil prioriterast i 2014.

Oppvekst – barnehage

Rammeområde Oppvekst – barnehage får med rådmannen sitt framlegg auka rammene med 487.000 kr. Det er gjort grove berekningar med utgangspunkt i tilgjengelege data. Rammeområdet skal i utgangspunktet vere i ramme, men det er ikkje usannsynleg at ein, når ein får meir detaljert informasjon og kunnskap om barnehageopptaket for 2014, må sjå på rammeområdet igjen i revidert budsjett.

Frå revidert 2013 og til og med rådmannen sitt framlegg er rammeområdet tilført 4.945.000 kr. Frå 1.1.2012 til 1.1.2014 er rammeområdet med rådmannen sitt framlegg tilført heile 10,5 mill. kr(!). Dette kan i hovudsak knytast til opninga av Espira Solkroken. Administrasjonen vil snarast råd etter nyttår kartlegge framtidig behov for barnehageplassar og kome tilbake til kommunestyret om korleis ein på ein kvalitativt, men også økonomisk effektiv måte kan ivareta lovkravet om full barnehagedekning.

Oppvekst – skule

Rammeområde Oppvekst – skule får med rådmannen sitt framlegg auka rammene med 1.506.000 kr. Rammeområdet er frå revidert og til og med rådmannen sitt framlegg tilført til saman 2.800.000 kr. Diverse auke i felleskostnader og generell

kostnadsvekst gjer at rammeområdet framleis, sjølv med desse ekstra midlane, har stramme rammer. Økonomisk effekt av nedlegging av Lid vil vere moderat for 2014. Ein vil kun få 5/12 verknad, i tillegg til at det vil vere omstillingskostnader. Ein vil kome nærmare tilbake til dette i revidert forfordeling av evt. frigjorte midlar.

Teknisk

Teknisk rammeområde er styrka med 660.000 kr. ut over 1 % påslag juni. Det har også vore naudsynt å auke inntektene på rammeområdet for å kome i ramme (sjá eiga sak).

Det er lagt opp til at oppmålingsaktiviteten held fram for å ta igjen etterslep.

I tillegg til dagens drift er det lagt inn 300.000 kr. til vedlikehald. Dette er naudsynt då me ikkje kan vedlikehalde over investeringsbudsjettet. Dette budsjettet bør/må aukast i tida framover for at kommunen skal forvalte realkapitalen på ein forsvarleg måte.

I tillegg er det lagt inn midlar til eit fast årsværk på planavdelinga. For å kunne følgje opp dei ambisjonar som er fremja politisk er dette naudsynt. Her vil rådmannen stikkordsmessig nemne interkommunal strandsoneplan, trafikksikringsplan, breibandsutbygging, diverse kommunedelplanar/ områdeplanar (jamfør vedteken planstrategi), framtidig kommuneplanarbeid og andre framtidige planar. Dette er krevjande prosessar som kommunen i dag ikkje har kapasitet til å følgje opp. Ved å tilsette ein ekstra person, vil ein ha merkbart betre kapasitet til å lukkast med nokre av dei ambisjonar som er lansert politisk. Finansieringa vil, i tillegg til å skje ved tilføring av midlar, skje ved å føre stillinga på relevante vedtekne investeringsprosjekt og ved å nytte 36 % stilling som fell bort frå nyttår til den nye 100 % stillinga.

I tillegg må kommunen på næringsutviklingssida nyttiggjere seg Haugaland vekst optimalt til oppfølging og utdyping av særleg dei mål som vert vedtekne i næringsplanen. Kommunestyret vil i 2014 evaluere tenestene som vert kjøpt av Haugaland vekst og ta stilling til om ein ønskjer å fortsette dette samarbeidet etter 1.1.2015.

Pleie og omsorg

Pleie og omsorg har fått auka sine rammer med ytterligare 1,3 mill. kr. Inkludert dei kutt som er vedtekne av kommunestyret hausten 2013, skal eininga no vere i ramme, i tillegg til at ein har litt rom til omstillingsrelaterte utgifter. Rådmannen vil gi honnør til eininga for ei svært konstruktiv tilnærming til dei krevjande omstillingsprosessar eininga har vore igjennom det siste året og framleis står midt oppe i.

Helseavdeling med fellesstenester

Rådmannen har tilført denne eininga 594.000 kr. Dette for å styrke helsestasjon (35 % stillingsauke) og for å elles fullfinansiere eininga. Fjerning av frisklivssentral frå sommaren er lagt inn som kutttiltak for å kome i ramme. Det vil truleg kome ei ekstra utgift til høgare del kommunal finansiering ressurskrevjande tenester. Det er sett av eigne fondsmidlar til dette (budsjettkjema 1a). Det er også truleg at det vil kome krav om kommunal finansiering av nødnett. Dette er ikkje lagt inn enno.

Butiltak for funksjonshemma

Butiltak for funksjonshemma er tilført 258.000 kr. for å kunne oppretthalde dagens tenestetilbod. Det vil truleg også på dette rammeområdet kome ei ekstra utgift til høgare del kommunal finansiering av tunge brukarar. Det er sett av eigne fondsmidlar til dette.

Sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjonen får med rådmannen sitt framlegg tilført 10.000 kr. Det er også tilført inntekter frå VAR-området ut frå ei berekning av kva sentraladministrasjon gjer av desse oppgåvene. Denne faktiske styrkinga er gjort for å følgje opp innfasinga av lærlingar, for å kompensere for nye felleskostnader og for å ta unna for generell løns- og prisauke. IKT opprettheld redusert bemanning på 3,5 årsverk for å saldere budsjettet for 2014.

Politisk

Politisk får med rådmannen sitt framlegg ei auke på kr. 360.000 kr. ut over 1 % auke då rammene vart lagt i juni. Dette for å implementere ny kostnad Haugaland vekst felles sekretariat for regionalfunksjonen (100.000 kr.), for å ta høgde for auke i kostnader til kontrollutvalet sitt arbeid og for å ha ei meir realistisk budsjettering med tanke på særleg verdibreva til kommunen. Det er viktig at politisk budsjett er realistisk, ikkje minst med tanke på signaleffekt ut i organisasjonen.

Kultur

Det er tilført 130.000 kr. til kultur.

NAV

Nav er tilført 38.000 kr.

Barnevern

Barnevern er tilført 63.000 kr.

Kyrkja

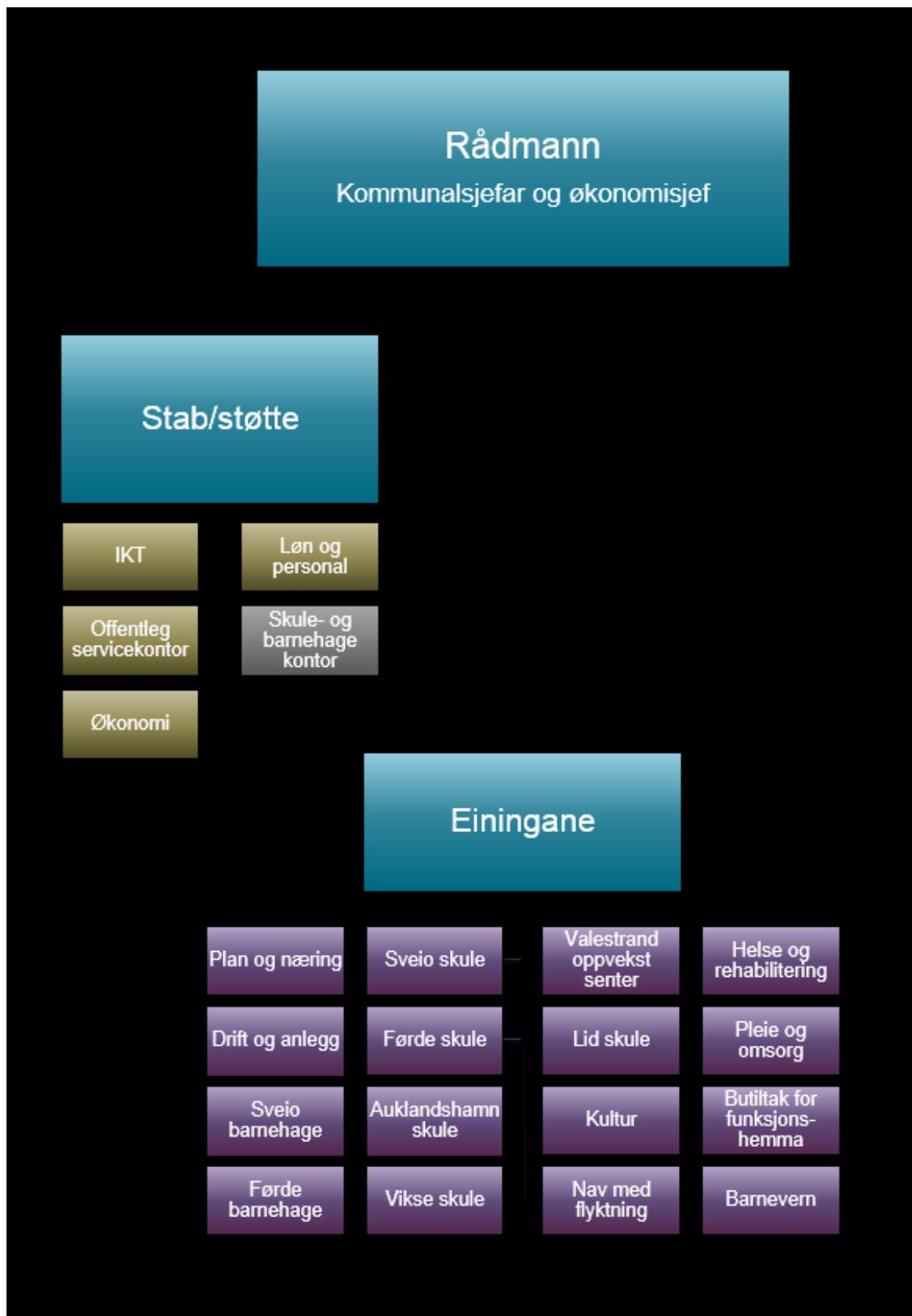
Kyrkja er tilført ytterligare 80.000 kr., i tillegg til 40.000 kr. tilført i juni.

Eigedomsskatt

Kommunestyret vedtok i førre års budsjett å utsette reduksjon av eigedomsskatt til 2014. Rådmannen vil rá til å halde eigedomsskatten på same nivå i 2014 som i 2013 (2 promille). Kommunestyret kan evt. vurdere reduksjon når ein har meir oversikt over barnehagebehov/-struktur, har erfaringstal på effekt av skulestrukturtilpassing og stenging av rom på Sveio omsorgssenter og generelt har fått ei grundigare stadfesting på om forholdet mellom drift og finansiering er der det bør vere.

Organisering i kommunen

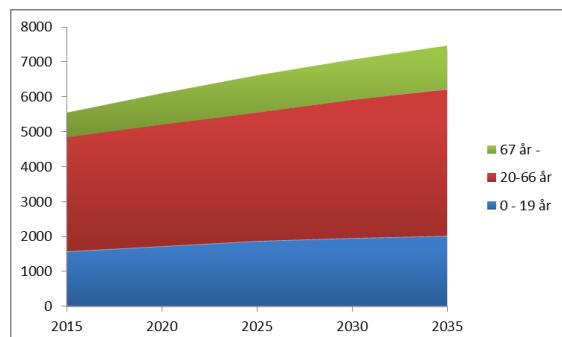
Nøkkeltall

Folkevekst og struktur

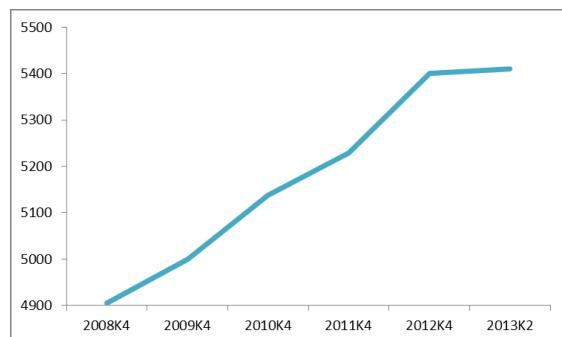
Folkevekst

Sveio kommune er ein kommune i vekst. Ei vekst i folketal, vil ofte bety ei vekst i kommunale tenester, noko som spelar inn på eit langsiktige tidsperspektiv i kommuneøkonomien.

I følge Statistisk Sentralbyrå er forventa folketal fram mot 2035, vist i tabellen nedanfor, her fordelt etter aldersgrupper. Ein kan sjå at veksten i kommunen er forventa å auke frå 5409 innbyggjarar (pr. 01.07.2013) til 7066 innbyggjarar i 2030.

Ut av tabellen nedanfor kan ein sjå at befolkningsveksten har stagnert i fyste kvartal 2013. Den vil truleg ta seg opp igjen. Tal for tredje kvartal vert offentleggjort medio november.

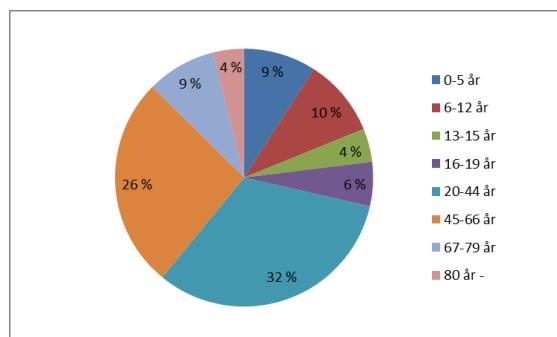

Befolkningsstruktur

For kommuneøkonomien er det interessant å sjå på korleis befolkninga er strukturert i kommunen. Strukturen seier noko om kva og kor behovet for kommunale tenester er, ein kan då også seie noko om behovsendlringar.

Diagrammet nedanfor visar forventa befolkningsstruktur for 2014 i Sveio kommune.

Tabellen visar at Sveio har ein andel på 19 % med born som er i barnehage og skulealder. 13 % av befolkninga er i aldersgruppa 67 år og oppover.

Finans

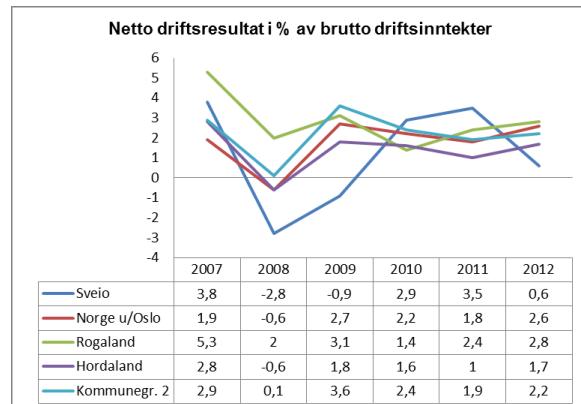
Tala i denne analysen er henta frå kommunerekneskapen og Statistisk Sentralbyrå. Alle kommunar er pålagt å føre reknescapen etter KOSTRA- standard (Kommune-Stat-Rapportering). Ein nyttar KOSTRA som ein reiskap til å evaluera drifta; effektivitet, riktig tenestetilbod, samansetning og kvalitet. KOSTRA gjer det enklare å samanlikne på tvers av ulike kommunar

Tala frå Sveio kommune samanliknast her med tal frå Kommunegruppe 2. Kommunane som ligg i kommunegruppe 2 er definert som små kommunar med middels bundne kostnader per innbyggjar og middels frie disponible inntekter. Det er kommunerekneskapa frå 2008 som er lagt til grunn for denne grupperinga.

Netto driftsresultat

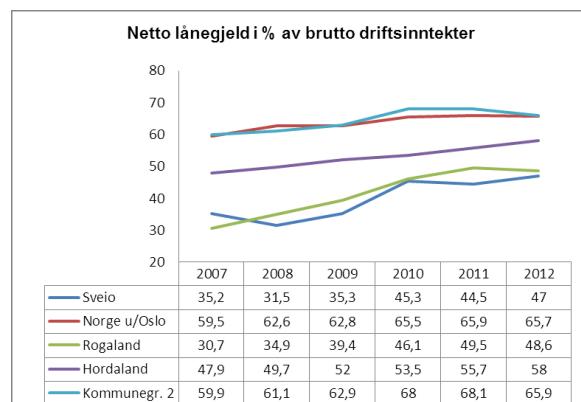
Netto driftsresultatet seier noko om kor stor skilnad det er mellom utgiftene og inntektene. Nærare bestemt viser det årets driftsoverskot etter at renter og avdrag er betalt. Netto driftsresultat gjev eit uttrykk for kva kommunen har til disposisjon til avsetningar og investeringar. Det er sagt at denne bør ligge på minimum 3 % av brutto driftsinntekter for å ha ein sunn kommuneøkonomi.

Av tabellen nedanfor kan ein sjå at Sveio hadde negativt netto driftsresultat i forhold til brutto driftsinntekter i 2008 og 2009. I 2010 og 2011 ligg Sveio omtrent der ein bør ligge medan i 2012 hadde Sveio eit lite positivt resultat. Samtelge kommunar som Sveio samanlikner seg med hadde eit betre driftsresultat i % av brutto driftsinntekter.

Netto lånegjeld

Vidare vil det vere relevant å sjå på lånegjelda i forhold til driftsinntektene. Netto lånegjeld bør ikkje overstige årlege brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er kommunens gjeld minus utlån og ubrukte lånemidlar.

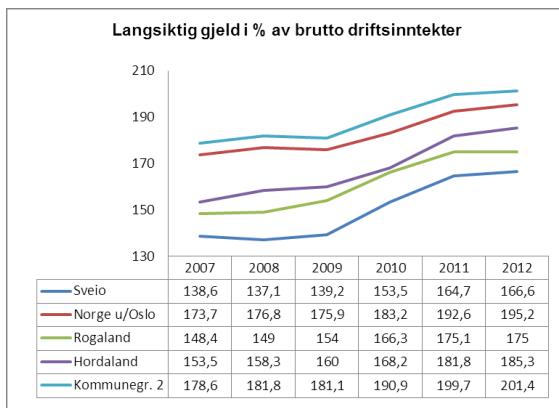
Sveio si netto lånegjeld er låg, dette kjem av at ein stor del av brutto lånegjeld bli låna ut til Haugaland kraft og blir dermed trukke frå.

Historisk kan ein sjå at Sveio siden 2007 har hatt låg nettolånegjeld medan sammanlikningskommunane har hatt ei vesentlig høgare netto lånegjeld.

Utvikling i langsiktig gjeld

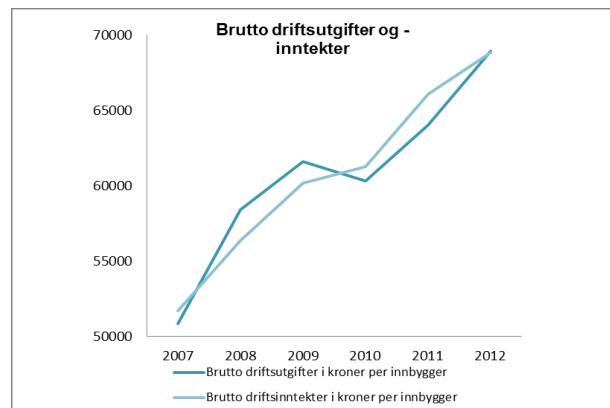
Omgrepet viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til ordinære renter og avdrag på lån finansiert av driftsinntektene. Formidlingslån og pensjonsforpliktingar inngår i omgrepet.

Av figuren ser ein at Sveio ligg lågast av samanlikningskommunane også når det gjeld den langsiktige gjelta. Samstundes ser ein at den langsiktige gjelta stadig aukar i forhold til brutto driftsinntekter. Det har frå 2011 til 2012 vore ei svak stigning i langsiktig gjeld i forhold til utviklinga Sveio hadde frå 2009 til 2011.

Brutto driftsinntekt og driftsutgift

Både driftsinntektene og driftsutgiftene per innbyggjar til Sveio kommune har auka dei siste åra.

Driftsinntektene til Sveio kommune har auka med omlag 2 % frå 2009 til 2010, og med omlag 8 % frå 2010 til 2011. I 2008 og 2009 var brutto driftsinntekter lågare enn brutto driftsutgifter. No har denne tendensen snudd og i 2012 var brutto driftsinntekt og driftsutgift meir eller mindre like.

Fordeling mellom rammeområda

I fylgjande del vil ein sjå på korleis kommunen prioriterer mellom dei ulike rammeområda og korleis denne utviklinga er. Rammefordelinga er gitt i budsjettkjema 1 B. Budsjettkjema 1 B byggjer på budsjettkjema 1 A som er rådmannens forslag til fordeling av drift og

rammetilskotet Sveio får. Desse tabellane vil vere å finne under *Økonomiplan 2014 – 2016 – drift* som kjem under *Kommentarane til budsjettkjema 1 B*, frå dei ulike einingane, kjem seinare under *Kommentarar fra organisasjonen*.

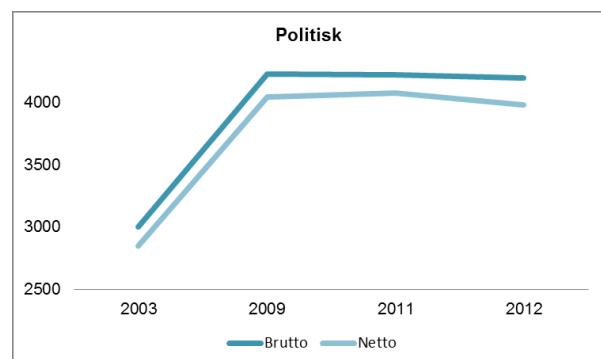
Etter statsbudsjettet	2 012 revidert Budsjett	2 013 Budsjett Kom.vedtak	2 013 Revidert Budsjett	Kom vedtak for 2014 juni	2 014 Rådmannen sitt forslag	2 015 0 0	2 016 0 0	2 017 0 0	2 012 Rekneskap 0
BUDSJETTSKJEMA 1 B									
Til fordeling drift	-252 602 166	-263 482 000	-267 282 001	-271 770 000	-278 200 000	-278 200 000	-278 200 000	-278 200 000	-269 758 884
Politiske inntekter									
Utgifter				40 000	360 000				
Politiske netto driftsramme	3 130 000	3 350 000	3 350 000	3 390 000	3 750 000	3 750 000	3 750 000	3 750 000	3 986 170
Levande bygger netto ramme	523 107	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	523 107
Sentrale styringsorgan									
Inntekter									
Utgifter			200 000	170 000	10 000				
Sentrale styringsorgan netto driftsramme	16 270 000	16 620 000	16 820 000	16 990 000	17 000 000	17 000 000	17 000 000	17 000 000	16 225 097
Forbedringsprogram netto ramme	1 200 000								1 200 000
Tilleggsstøyningar					300 000				
Tilleggsstøyningar netto driftsramme	5 300 000	5 300 000	5 300 000	5 300 000	5 600 000	5 600 000	5 600 000	5 600 000	0
Kyrkjeloge foremål									
Auka ramme				40 000					
Tenester ytt frå Sveio kommune	200 000			200 000	80 000				
Kyrkjeloge foremål netto driftsramme	3 430 000	3 430 000	3 430 000	3 470 000	3 550 000	3 550 000	3 550 000	3 550 000	3 327 000
Oppvekst - skule									
Sum inntekter				600 000	694 000	1 506 000			
Utgifter									
Oppvekst skule netto driftsramme	67 800 000	68 800 000	69 400 000	70 094 000	71 600 000	71 600 000	71 600 000	71 600 000	72 665 611
Oppvekst - barnehage									
Endring auka barnetal					978 000				
Utgifter			3 600 000	3 000 000	480 000	1 142 000			
Oppvekst barnehage netto driftsramme	40 800 000	44 600 000	47 800 000	49 258 000	50 400 000	50 400 000	50 400 000	50 400 000	42 811 543
Kultur									
Inntekter									
Utgifter				70 000	130 000				
Kultur netto driftsramme	6 100 000	6 150 000	6 150 000	6 220 000	6 350 000	6 350 000	6 350 000	6 350 000	6 211 730
Helse avdeling med fellesstøtter									
Inntekter									
Utgifter				200 000	594 000				
Helseavdeling med felles. netto driftsramme	18 439 582	19 756 000	19 756 000	19 956 000	20 550 000	20 550 000	20 550 000	20 550 000	20 879 130
Pleie og omsorg									
Inntekter									
Utgifter				437 000	1 305 000				
Pleie og omsorg netto driftsramme	41 330 535	42 958 000	42 958 000	43 395 000	44 700 000	44 700 000	44 700 000	44 700 000	46 023 938
NAV med flyktningavdeling									
Inntekter									
Utgifter				90 000	38 000				
NAV med flyktningavdeling netto driftsramme	7 552 063	8 222 000	8 222 000	8 312 000	8 350 000	8 350 000	8 350 000	8 350 000	8 303 274
Barnevern									
Inntekter					80 000	63 000			
Utgifter									
Barnevern netto driftsramme	5 779 890	7 157 000	7 157 000	7 237 000	7 300 000	7 300 000	7 300 000	7 300 000	8 260 397
Bustad- og avlastningsstøtak									
Inntekter									
Utgifter				200 000	258 000				
Bustad- og avlastningsstøtak netto driftsramme	17 899 502	19 492 000	19 492 000	19 692 000	19 950 000	19 950 000	19 950 000	19 950 000	19 586 967
Helsereformen netto driftsramme									
Teknisk/nærings									
Inntekter		270 000							
Utgifter				120 000	660 000				
Teknisk/nærings netto driftsramme	10 520 000	11 120 000	11 120 000	11 240 000	11 900 000	11 900 000	11 900 000	11 900 000	13 686 767
VAR									
Inntekter									
Utgifter				0	0	0	0	0	-203 847
VAR netto driftsramme	-296 941	0	0	0	0	0	0	0	
Sumfordelt	252 004 738	263 482 000	267 282 000	270 881 000	278 200 000	278 200 000	278 200 000	278 200 000	269 758 884
Mer/mindre forbruk	-597 428	0	93 462 000	-889 000	0	0	0	0	0

Frå dei einskilde rammeområda

Følgjande tabellar og tekst er historisk statistikk frå dei ulike rammeområda synleggjort. Grafane viser historisk utvikling i brutto- og nettodriftsutgifter for kvart år. Brutto driftsutgifter er dei totale utgifter for eit rammeområde. Grafane har tal i heile tusen. Vidare vil ein sjå på netto driftsutgifter per 2012. I tabellane vert kva rammeområda, prosentvis av totale netto- og brutto driftsutgifter, har brukt i 2012 i forhold til

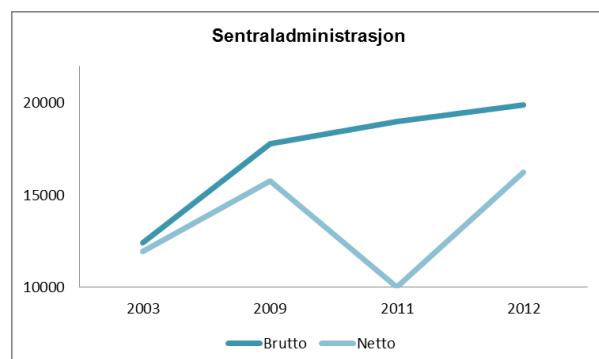
ulike kommunegrupper gjort synleg. Desse tala er basert på rapportering på funksjon. Sveio kommune samanliknar seg med Kommunegruppe 2, Rogaland, Hordaland og Noreg utan Oslo. Netto driftsutgifter viser kor stor del av den samla ressursbruken på eit tenesteområde som dekkjast av frie inntekter (skatteinntekter og rammeoverføringer frå staten).

Netto driftsutgifter har frå 2003 til 2012 auka frå kr. 2,85 mill. til kr. 3,99 mill. Dette svarar til ei auke på 39,93 % og er jamn med bruttodriftsutgifter.

Politisk	Sveio	K2	Rog	Hor	NuO
Brutto driftsutg.	1,4	1,2	0,6	0,6	0,7
Netto driftsutg.	1,8	1,6	0,8	0,8	0,9

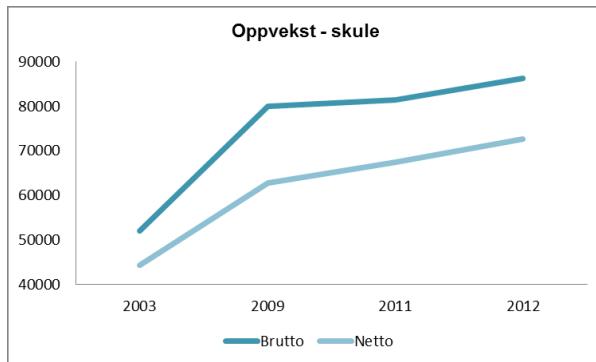
Sveio er den kommunen som har størstedelen av netto driftsutgifter sett i forhold til sine samanlikningskommunar. Sveio brukar 1,8 % av totale netto driftsutgifter på Politisk medan kommunane i Rogaland og Hordaland brukar i snitt 0,8 %.

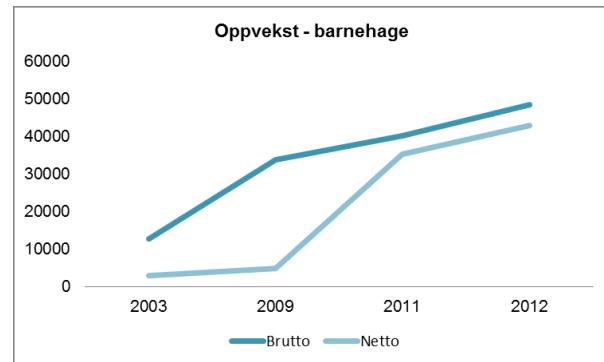
Netto driftsutgifter har frå 2003 til 2012 auka frå kr. 11,9 mill. til kr. 16,2 mill. Dette svarar til ei auke på 35,94 %.

Sentraladm.	Sveio	K2	Rog	Hor	NuO
Brutto driftsutg.	6,7	7,3	5,1	5,4	5,9
Netto driftsutg.	5	9,3	6,3	6,7	7,3

Netto driftsutgifter til Sentraladministrasjonen i Sveio er klart minst i forhold til sine samanliningskommunar. Skilnaden her er stor då kommunane i Kommunegruppe 2 i snitt brukar 9,3 % medan Sveio brukar 5 % på netto driftsutgifter.

Netto driftsutgifter har frå 2003 til 2012 auka frå kr. 44,35 mill. til kr. 72,66 mill. Dette svarar til ei auke på 63,83 %.

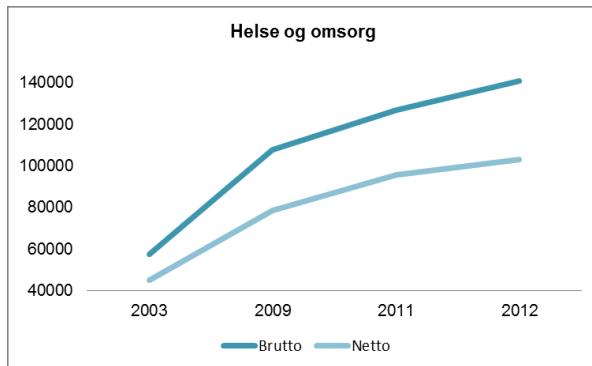
Netto driftsutgifter har frå 2003 til 2012 auka frå kr. 3,0 mill. til kr. 42,8 mill. Dette svarar til ei auke på 1299,9 %.

Oppvekst - Skule	Sveio	K2	Rog	Hor	NuO
Brutto driftsutg.	23,8	20,5	21,9	21	20,9
Netto driftsutg.	27,7	26	25,8	25,3	25,4

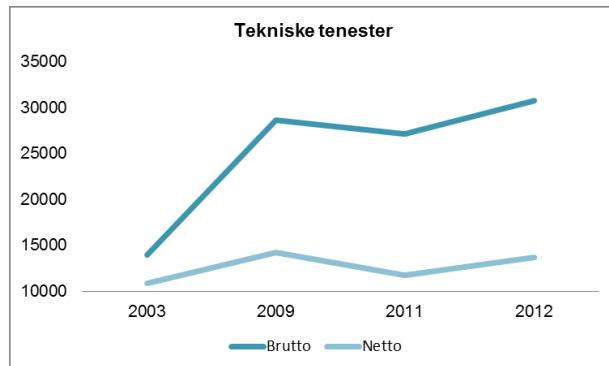
Sveio har høgst bruk av netto driftsutgifter sett i samband med samanlikningskommunane. Samanlikningskommunane varierar med ein netto driftsutgift mellom 25,3 % og 26,0 %.

Oppvekst - Barnehage	Sveio	K2	Rog	Hor	NuO
Brutto driftsutg.	12,7	9,9	14,9	13,3	12,2
Netto driftsutg.	15,1	12	17,1	16,1	14,7

Sveio er i mellomsjiktet med prosentvis bruk av netto driftsutgifter med eit forbruk på 15,1 %. Forbruket varierer mellom 12,0 % og 17,1 %. Frå 2011 vart statstilskotet til barnehagane innlemma i rammetilskotet. Dette gjer at netto driftsutgifter til barnehage i prosent av totalt netto driftsutgifter vart høgare frå og med 2011.

Netto driftsutgifter har frå 2003 til 2012
auka frå kr. 45,08 mill. til kr. 103,1 mill.
Dette svarar til ei auke på 128,58 %.

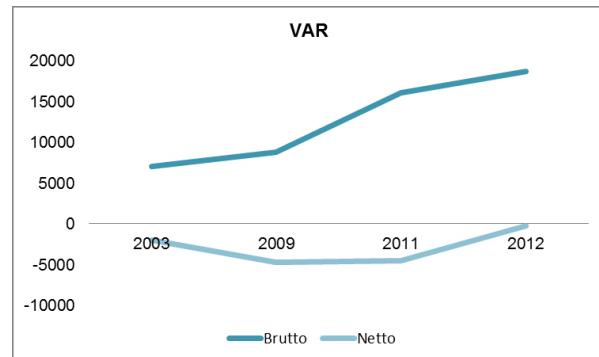
Netto driftsutgifter har frå 2003 til 2012
auka frå kr. 10,9 mill. til kr. 13,7 mill. Dette
svarar til ei auke på 25,58 %.

Helse og omsorg	Sveio	K2	Rog	Hor	NuO
Brutto driftsutg.	38,4	40,4	37,2	41,1	40,3
Netto driftsutg.	40,2	46,5	41,6	46,1	46,2

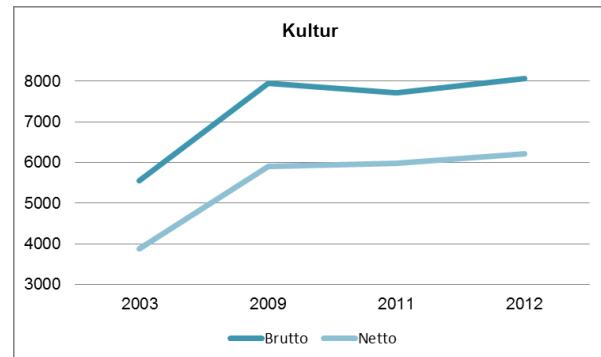
Saman med kommunane i Rogaland har
Sveio lågast netto driftsutgifter til
rammeområdet Helse og omsorg med
henholdsvis andel på 41,6 % og 40,2 %.
Dei andre samanlikningskommunane har
ein andel på 46 % og høgare.

Tekniske tenester	Sveio	K2	Rog	Hor	NuO
Brutto driftsutg.	6,9	6,4	6,5	6,2	6,1
Netto driftsutg.	4,3	4,7	5,2	4,7	4,8

Netto driftsutgiftene til tekniske tenester er
lågast sett saman med
samanlikningskommunane. Forbruket
varierar frå 4,3 % til 5,2 %.

Netto driftsutgifter har fra 2003 til 2012 gått fra kr. -1,9 mill. til kr. -0,2 mill. Dette svarar til ei reduksjon på 89,63 %.

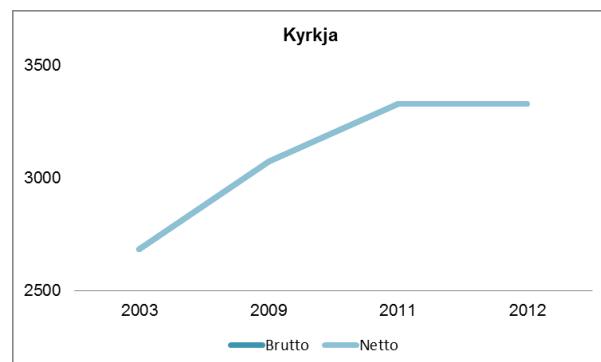
Netto driftsutgifter har fra 2003 til 2012 auka fra kr. 3,87 mill. til kr. 6,2 mill. Dette svarar til ei auke på 60,43 %.

VAR	Sveio	K2	Rog	Hor	NuO
Brutto driftsutg.	4,8	4	4,2	3,9	4,1
Netto driftsutg.	1,2	-0,5	-0,5	-0,7	-0,7

Sveio har høgst netto driftsutgifter i forhold til sine samanlikningskommunar.

Kultur	Sveio	K2	Rog	Hor	NuO
Brutto driftsutg.	2,9	3,2	4,3	3,5	3,6
Netto driftsutg.	3,1	3,5	4,7	3,9	3,8

Sveio har lågast netto driftsutgifter i forhold til sine samanlikningskommunar.

Netto driftsutgifter har fra 2003 til 2012 auka kr. 2,68 mill. til kr. 3,3 mill. Ei auke på 23,9 %.

Kyrkja	Sveio	K2	Rog	Hor	NuO
Brutto driftsutg.	1	1,1	1	0,9	0,9
Netto driftsutg.	1,3	1,5	1,3	1,2	1,2

Samanlikningskommunane har eit relativt likt nivå på netto driftsutgifter. Sveio med ein del på 1,3 % ligg litt lågare enn Kommunegruppe 2 med ein del på 1,5 %.

Økonomiplan 2014 – 2017 - Drift

Statsbudsjettet og styringsinformasjonen om status for Sveio kommune gir ytre rammer og ein del føresetnader som dannar grunnlaget i økonomiarbeidet for perioden 2014-2017.

Om ein ser på verknaden av endringane i statsbudsjettet - aukar inntektene for Sveio kommune sin del med 5,1 %. Årsakene til at inntektene aukar meir enn landet elles, 4,1 %, skuldast auka innbyggjar tal og særleg i veksten i gruppene 1-5 år og 6-15 år. For gruppa 1-5 år får kommunen kr. 9,5 mill. i utgiftsutjamning og for gruppa 6-15 får kommunen kr. 10,3 mill. Sveio har færre eldre enn landsgjennomsnittet. Delen av befolkninga som tilhøyrar denne gruppa er ytterlegare redusert frå 2013 til 2014. Kommunen får store trekk i rammeoverføringane relatert til gruppa eldre, på kr. 5 mill. Rådmannen estimerte auken som ville kome i statsbudsjettet då ramma til fordeling vart lagt fram i juni. I dei korrigerte rammene som no vert lagt fram har Rådmannen lagt inn auken som er kome i statsbudsjettet. I årets framlegg til statsbudsjettet var det mange omleggingar. Desse er lagt inn i dei rammene det gjeld. I vedlegg 2 kan ein sjå dei spesifikke endringane.

Rådmannen har lagt fram eit stramt investeringsbudsjett. Dette medfører reduserte auke i rente og avdragsutgifter. Rådmannen har ikkje lagt inn reduksjon av eigedomskatt i sitt forslag til budsjett. Omleggingane i statsbudsjettet er rekna til kr. 4,8 mill. Auka overføringar i statsbudsjettet var på kr. 5,9 mill. Til grunn for konsekvensjustert budsjett ligg politiske vedtak, lønsjustering for

lønsoppgjeret 2013, samt auken i tenestenivå 1. halvår 2013. Alle rammeområda som har lønsutgifter har fått ei auke på 1 % av nettoramma i kommunestyret sitt forslag til rammer. I planperioden legg Rådmannen opp til å setja noko av til premieavviksfond for å ta høg for auka amortiseringsskrav og auka pensjonsutgift.

Hovudmålsetjing for Sveio kommune er å få 3-5 % netto driftsresultat. I budsjett for 2014 er det lagt inn eit rekneskapsresultat på kr. 0, og eit netto driftsresultat på kr. 7,1 mill. Av netto driftsresultat er kr. 4 mill. satt av til pensjonsfond for å sikre auka utgiftsføring til amortisering av premieavvik. Det er også satt av og brukt 1 mill. til tilrettelegging av framandspråklege elevar ved Førde skule.

Budsjettskjema 1a syner rammeoverføring og pårekna frie inntekter for 2014 - 2017. Inntekter og utgifter i 1a vil bli kommentert under tabellen. Rekneskap 2012 og revidert budsjett 2013 er teke med for å kunne samanlikna.

Budsjettskjema 2a syner fordeling av midlane til rammeområda.

I pårekna frie inntekter er det teke omsyn til endringane i det nye inntektssystemet. I det nye systemet er telletidspunkta for innbyggjarar endra. Omlegginga til telletidspunkt 01.07 vil gjere inntektsprognosene for budsjettåret sikrare, men det vil vere same uvisse som tidlegare knytt til inntektsutjamninga (sjå vedlegg for meir informasjon om inntektssystemet).

Oversikt over midlar til fordeling drift

I Budsjettkjema 1a over vert handlingsrommet til kommunen for synleggjort, med dei utgifts - og

inntektsføresetnader som Rådmannen har lagt til grunn i budsjettframlegget.

Rådmannen sitt forslag	Etter statsbudsjettet									V 4 2 012 Rekneskap
	2 012 revidert Budsjett	2 013 Budsjett Kom.vedtak	2 013 Revidert budsjett	Kom vedtak for 2014 juni	2 014 Rådmannen sitt forslag	2 015	2 016	2 017	2 012 Rekneskap	
Skatt på inntekt og formue	-105 945 000	-109 809 000	-115 369 000	-117 320 000	-122 389 000	-122 389 000	-122 389 000	-122 389 000	-122 389 000	-109 383 442
Ordinært rammettilskudd	-148 118 000	-155 472 000	-152 552 000	-161 116 000	-161 938 000	-164 141 000	-165 941 000	-168 741 000	-168 741 000	-147 070 219
Forventa auke i ramma statsbudsjettet										
Sum frie disponibele inntekter (1.8.)	-254 063 000	-265 281 000	-267 921 000	-278 436 000	-284 327 000	-286 530 000	-288 330 000	-291 130 000	-256 453 661	
Statstilkott fylkningar	-7 656 000	-5 510 000	-6 843 000	-5 392 000	-7 860 200	-8 123 400	-7 888 400	-5 943 400	-7 446 000	
Rentekompensasjon - statlige overføringer	-2 443 885	-2 576 458	-2 558 395	-1 713 010	-2 151 788	-2 511 361	-2 493 408	-1 717 965		
Statlege overføringer i ramma										
Sum andre frie inntekter	-10 099 885	-8 086 458	-9 401 395	-7 950 395	-9 573 210	-10 275 188	-10 399 761	-8 436 808	-9 163 965	
Renteinntekter og renter fra HK	-2 507 692	-2 507 692	-2 507 692	-2 882 692	-3 305 000	-3 325 000	-3 345 000	-3 365 000	-3 385 000	-3 981 801
Utbite Haugaland Kraft	-4 625 308	-6 505 308	-6 505 308	-4 625 308	-5 005 000	-5 005 000	-5 005 000	-5 005 000	-5 005 000	-4 340 250
Renteutgifer o.a.	9 932 792	10 449 401	10 449 401	12 738 321	11 982 812	13 110 737	12 953 498	13 104 706	7 919 927	
VAR - kalkulatoriske renter og avdrag	-5 061 000	-4 233 000	-4 233 000	-4 233 000	-3 923 000	-3 923 000	-3 923 000	-3 923 000	-3 923 000	-3 886 258
KS kontingent, låneadm, gebyr, rev og finansutgift	1 306 578	1 661 245	1 661 245	1 674 307	1 613 878	1 623 987	1 637 353	1 709 656	697 725	
Avdrag på lån	11 184 142	11 518 342	11 518 342	12 426 316	12 823 036	13 209 107	13 561 326	14 091 570	13 344 142	
Andre finans inntekter	-283 786	-249 926	-249 926	-244 615	-378 654	-377 782	-371 555	-368 263	-648 523	
Netto finansinntekter/-utgifter	9 945 726	10 133 062	10 133 062	14 853 329	13 808 072	15 313 050	15 507 623	16 244 670	9 104 962	
Forventet prisvekst i statsbudsjettet										
Til bundne og bundne avsetninger	4 000 000	1 880 000	1 880 000	2 000 000	4 000 000	5 400 000	7 130 000	7 230 000	8 186 450	
Til flyktningefond	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
Avsetning til tap startlån	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	0
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk					0	0	0	0	0	-8 251 180
Avsetning til endringar i ressurkskrevjande brukarar					1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000	25 662
Regnskapsmessig resultat				8073	0	0	0	0	0	-600 094
Bruk av disposisjonsfond finans	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	0
Dekning avKF meirforbruk tidlegare år					0	0	0	0	0	64730
Netto avsetninger (1.9.)	5 135 000	3 015 000	3 015 000	3 143 073	6 435 000	7 835 000	9 565 000	9 665 000	-574 432	
Virkning av pensjonskostnadsføringer	4 619 993	4 619 993	4 619 993	4 619 993	3 607 138	3 607 138	3 607 138	3 607 138	3 607 138	-3 893 226
avsetning til premieavviksfond										
Overføringer til driftsfond/regn.resultat		267 403	272 339							
Mva på investeringar	-7 120 000	-9 897 000	-9 897 000		0	0	0	0	0	-4 387 905
Mva på investeringar/overført invest	7 120 000	9 897 000	9 897 000		0	0	0	0	0	4 401 316
Netto driftsresultat	3 840 000	14 075 000	10 780 613							
Resultat 3% Målestilling	8 022 867	8 765 984	1 032 042		1 037 196	1 058 256	1 061 993	1 003 104		
Bruk av fond i rammeområda			-2 131 387							
Netto Eiendomsskatt	-8 140 000	-8 150 000	-8 000 000	-8 000 000	-8 150 000	-8 150 000	-8 150 000	-8 150 000	-8 791 973	
Til fordeling - netto	-252 602 166	-263 482 000	-267 282 001	-271 770 000	-278 200 000	-278 200 000	-278 200 000	-278 200 000	-269 758 884	

Inntekter

Skatt

I statsbudsjettet for 2014 er skatteøre redusert frå 11,6 % i 2013 til 11,4 % i 2014. Skatteøyre var uendra frå 2012 til 2013. For 2011 var skatteøret 11,3 % og for 2010 var skatteøre 12,8 %. Regjeringa la tidlegare opp til at skatteøre skulle være så høgt at skatteandelen til kommunane blei 50 %. Ein gjekk frå prinsippet om 50 % skatteandel i statsbudsjettet for 2011. Regjeringa legg no sterkare vekt på og sjå samla på ramme og skatt. Reduksjonen i skatteøyret i 2011 og 2014 blir gjort med sikte på å redusera skatteinntektene sin del av samla inntekt.

Skatteanslaget for dei neste åra er basert på skatteinngangen i 2013, samt regjeringa sitt framlegg om kommunalt skatteøyre på 11,4 % for 2014. I framlegg til statsbudsjett reknar regjeringa med ein nominell skatteauke. Desse berekningane er alltid noko usikre på grunn av blant anna det låge rentenivået som vil gi ei skattevekst i 2013 med verknad for 2014 som følgje av låg fråtrekk ved skattelikninga. Utviklinga i arbeidsdeltakinga av kommunens innbyggjarar har og direkte innverknad på skatteinngangen. I rådmannen sitt framlegg til budsjett er Stortingets

berekningar brukt som det beste estimat og lagt til grunn i budsjetteringa av Sveio kommune sitt skatteanslag i heile økonomiplanperioden. Skatteanslag for Sveio i 2014 er kr.122,4 mill. Dette er ein auka skatteinngang på kr. 7,0 mill., samanlikna med budsjett for 2013 som er på kr. 115,4 mill.

Sveio kommune er ein kommune med låg skatteinngang samanlikna med landet elles. Kommunen har hatt ei positiv skatteinngangsutvikling frå 2006. Alderssamansetninga av befolkninga har auka forholdsvis meir i den yngste befolkninga få 0-15 i forhold til dei som er skatte betalarar i gruppa 20 og oppover har skatteinngangen i forhold til landsgjennomsnittet vorte redusert frå 2012 og fram til i dag. Per. september 2013 ligg skatteinngangen på 84,3 % av landsgjennomsnittet. Per september. 2012 var den 86,2 % i forhold til landsgjennomsnittet. Referansepunktet er 92 %. Det vi ligg under 92 % av landsgjennomsnittet i skatt kjem inn som inntektsutjamning i ramma. For 2014 er det budsjettert med ei inntektsutjamning på kr. 10,1 mill. Resten av økonomiperioden har rådmannen lagt inn skatteinngangen i nominelle 2014 kroner et eit berekna påslag basert på historiske tal.

Eigedomsskatt

Sveio kommune innførte 1. januar 2011 Eigedomskatt. For 2013 er utskriven eigedomskatt kr. 1,3 mill. for næringseigedomar og kr. 8,7 mill. for bustader og hytter. I forhold til 2012 er det på same nivå på tross av befolkning og bustadveksten. Rådmannen har i sitt budsjettframlegg ikkje lagt opp til noko endring av utskriving av eigedomskatten.

Statstilskot

Statstilskot er delt i 2 kategoriar. Generelle rammetilskot og andre tilskot.

Generelle rammetilskot:

Dette er samansett av fleire variablar som har sin eigen berekningsmåte.

Rammetilskot består av:

- Innbyggjartilskot
- Utgiftsutjamning
- INGAR – Korrigeringar for store endringar i inntektssystemet,
- Ordinært skjønnstilskot
- Inntektsutjamning

Alle desse elementa vert satt saman med berekna skatteinngang og netto inntektsutjamning vert regulert i forhold til at Sveio skal ha 92 % av landsgjennomsnittet som inntekt. Sveio kommune har hatt følgjande utvikling i desse tilskot (tabellen er henta frå KS` prognosemodell: sjå neste side.

SVEIO	InngangIA1	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SVEIO	1216									
(år 2014-prisnivå i perioden 2014-2017)										
1000 kr		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		46 123	50 528	96 170	109 195	116 252	123 412	124 146	124 146	124 146
Utgiftsutjevning		12 741	16 111	20 444	22 571	20 197	22 953	22 986	22 986	22 986
Overgangsordninger (INGAR fra 2009)		-294	-123	-743	-363	-328	-332	-	-	-
Saker særskilt ford (fysioterapi/kvalifiseringsprog)		1 224	1 476	1 653	1 144	-	331	331	331	331
Nord-Norge-tilskudd/Namdals tilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hovedstadsstilskudd (fra 2011 storbytilskudd)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Småkommunetilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Distriktsstilskudd Sør-Norge		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veksstilskudd		-	-	-	-	-	798	333	812	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.		7 412	6 617	5 200	4 700	4 400	4 000	-	-	-
herav gradvis bortfall av difarbeidsgiveravgift		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skjønn til skattesvake kom i Sør-Norge (2009)		190	-	-	-	-	-	-	-	-
Skjønn - tap endringer av inntektsystemet		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Justert skjønn momskomp 08		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompensasjon Samhandlingsreformen		-	-	-	-	590	609	628	-	-
Ekstra skjønn tildelt av KRD		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn tildelt av KRD desember 2011		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Feil inntektsutj 2007/Komp Fysioterapautmidler 09		106	-	-	-	-	-	-	-	-
Tiltakspakken 2009/I nrd mer frie inntekter 2010 med mer		2 162	-	1 200	-	-	-	-	-	-
RNB2009 / RNB2010 / Prop 595 / RNB2011-2013		992	-	8	115	145	72	-	-	-
Sum rammetilsk uten inntektsutj		70 657	75 816	122 840	137 982	141 202	151 789	147 796	148 275	147 463
"Bykletrekket" (anslag etter 2010)		-6	-3	-5	-	-	-	-	-	-
Netto inntektsutjevning		6 654	8 334	12 744	9 088	9 859	10 149	10 149	10 149	10 149
Sum rammetilskudd		77 305	84 147	135 579	147 070	151 061	161 938	157 945	158 424	157 612
Rammetilskudd - endring i %		-	8,9	61,1	8,5	2,7	7,2	-2,5	0,3	-0,5
Skatt på formue og inntekt		97 997	104 370	97 380	109 383	118 383	122 389	122 389	122 389	122 389
Skatteinntekter - endring i %		-	6,5	-6,7	12,3	8,23	3,38	-	-	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)		175 302	188 517	232 959	256 453	269 400	284 300	280 300	280 800	280 000
(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)										
Sum - endring i %		-	7,5	23,6	10,1	5,0	5,5	-1,4	0,2	-0,3
Ekstra skjønn tildelt av fylkesmannen		0	300	650	0	950	-	-	-	-
(ufordelt skjønn fra Gront Heft - for 2011 fordelt så langt)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt (inkl selskaps) og netto skatteutjevning		104 651	112 704	110 124	118 471	128 242	132 538	132 538	132 538	132 538
Sum - endring i %		-	7,7	-2,3	7,6	8,2	3,3	-	-	-
Rammetilsk kr pr innb. (m selsk skatt frem til 2008)		15 929	17 010	26 853	28 131	28 310	29 939	29 200	29 289	29 139
Skatteinntekter kr pr innb. uten selskapsskatt		20 193	21 098	19 287	20 923	22 186	22 627	22 627	22 627	22 627
Kostnadsindeks (utgiftsutjevninga)		1,0787	1,0929	1,0949	1,0947	1,0780	1,0854	1,0854	1,0854	1,0854

Totalt vil Sveio kommune få ei ramme i 2014 som er høgare enn i 2013. Auken er relatert til både skatt og rammetilskot. Skatt aukar med kr. 9 mill. og ramme med kr. 10,5 mill. Innbyggjartilskot føresett at folketalet ikkje berre aukar, men at det aukar utover landsgjennomsnittet. Sveio kommune har hatt ein positiv folkevekst som har vore høgare enn landsgjennomsnittet. Folketaalsauken i 2012 var 3,3 %.

Befolkingssamansetninga i Sveio kommune har endra seg mykje dei seinare åra. Sveio kommune har fått større del av befolkninga som er i barnehagealder og lågare del av innbyggjarane i aldersgruppa 80 år og eldre. Sveio kommune har veldig mange born frå 0-5 år og mange skuleborn i aldersgruppa 6-15 år. Vi har færre eldre enn landsgjennomsnittet, men

fleire PU over 16 år. Dette gjer at ein får overført midlar gjennom utgiftsutjamninga for dei unge og PU, men får trekk for få eldre. Utgiftsutjamninga byggjer på befolkningssamansettinga og utvalde kriterium for å berekne kor mykje ekstra inntekter kommunen treng for å yte tilsvarande tenester som andre kommunar. Kostnadsnøklane vart endra frå og med 2013 og Sveio kommune har høge utgifter til nokre av dei gruppene som er nemnde overfor i forhold til kommunar som har anna struktur i si befolkningssamansetning. Ein kan sjå i tabellen ovanfor at utgiftutjamninga aukar med kr. 2,2 mill. og i tillegg får Sveio kommune kr. 0,8 mill. i veksttilskott. Til saman auka ramma med kr. 3 mill. frå 2013 til 2014.

Skjønnstilskot er fastsett til kr. 4,0 mill. I planperioden vil skjønnstilskotet reduserast med om lag kr. 1,0 mill. per år, då tap på omlegging av inntektssystemet i 2002 vert fasa ut.

Andre statiskot:

Dette punktet inneheld fem delar. Desse rammene vert overført som ein konsekvens av et sett variablar, men det er frie inntekter som kommunen sjølv disponerer. Dei kan brukast der kommunen meiner det er mest fornuftig.

- Momskompensasjon
- Dekning av kapitalutgifter – rente og avdragskompensasjon - grunnskuleutbygging (reform 97)
- Rente kompensasjon skulebygg-rehabilitering/nybygg
- Rente og avdragskompensasjon til dekning kapitalutgifter utbygging omsorgssektoren
- Flyktningtilskot

Momskompensasjon

Det vart innført ein generell momskompensasjonsordning for alle kommunale vareinnkjøp og tenester i 2004. Bakgrunnen for ordninga var å gjere det lettare for privat verksemد å konkurrera med kommunen. Kommunane skal ikkje tena eller tapa på ordninga. Det inneber at det i rammetilskotet er trekt ein sum som er meint å dekka den kompensasjonen kommunen ville fått i løpet av året. Frå 2010 er det tvungen overføring frå drift til investering med 20 %, 40 % i 2011, 60 % i 2012 og 80 % i 2013. I 2014 skal mva.-kompensasjon for investeringar inntektsførast i si heilskap i investeringsrekneskapen. Dette medfører at driftsinntekter relatert til mva. som vert bokført i driftsrekneskap i 2013 no vil verta ført i investeringsrekneskapen. Dette får direkte verknad for netto driftsresultat men vil ikkje få verknad på rekneskapsresultatet.

Dekning av kapitalutgifter grunnskuleutbygging og omsorgssektoren samt skulebygg

Kommunen får kompensert for investeringar i samband med igangsetting av grunnskule - reforma (6-årsreformen), 2. tiltakspakke på skuleutbygging, omsorgsutbygging og tilskott til vedlikehald på kyrkjebygg. Rentekompensasjonen relatert til tiltakspakkene på skule legg til grunn kr. 15,5 mill. i tiltakspakke 1 og kr. 15,0 mill. i tiltakspakke to. Sveio kommune brukte tiltakspakke 1 til utbygginga og utbetringa av Førde og Sveio skule. Tiltakspakke 2 blei brukt på Vikse Skule. Vi får ikkje kompensert avdraga i skulepakkane. Rentekompensasjonen relatert til omsorgsbustader og sjukeheimen har element av både avdrag og rentekompensasjon og av rein rentekompensasjon. I tillegg får Sveio kommune noko kompensasjon til reparasjonane av kyrkjebygg i kommunen. Sveio får følgande kompensasjon i planperioden basert på rådmannens syn på renteutviklinga:
Sjá tabell neste side

Stats tilskott til kommunen	Budsje tt 2014	Budsje tt 2015	Budsje tt 2016	Budsje tt 2017
Skule				
Inv. tilskott grunnskuleref. 97	180 840	180 840	180 840	180 840
Skulepakke 1 rentekomp	361 031	414 401	527 419	502 304
Skulepakke 2 rentekompensasjon	128 492	451 290	601 720	601 720
Kyrkje bygg				
Rentekompensasjon isolerings Valestrand	46 187	59 383	57 183	54 984
Rentekompensasjon Tak Sveio kyrkje -13557694- 20	8 258	10 617	10 224	9 831
Rentekomp. Maling Valestrand kirke	5 800	7 467	7 200	6 934
Iverstørings tilskott eldrefreforma				
Førde omsorgsbo liger (nr. 4)	79 100	81 925	88 140	85 880
Sveio åsen omsorgsbo liger 10 (nr. 5)	236 435	243 440	259 202	252 197
Sveio sjukeheim Byggetrinn II(nr. 2)	80 119	90 487	113 109	105 568
Ombygging sjukeheim (trinn 3) (nr 7)	44 602	46 324	50 080	48 828
Sjukeheimen omsorgsbustader 9 stk (nr 3)	237 300	245 775	264 420	257 640
Sveinu 6 omsorgsbustader barnebustader (nr 8)	161 243	169 173	186 090	181 861
Førde omsorgsbo liger 5 stk 2005(nr 6)	143 604	150 667	165 733	161 967
Sum andre statlege tilskott	1 713 010	2 151 788	2 511 361	2 450 553

Flyktningtilskot

Det er budsjettert med følgjande tilskot i økonomiplanperioden:

Budsje tt 2014	Budsje tt 2015	Budsje tt 2016	Budsje tt 2017
7 860 200	8 123 400	7 888 400	5 943 400

Flyktningtilskot er eit rammetilskot basert på det talet flyktningar kommunen har til ei kvar tid, og kor langt i ein 5-års periode den einskilde flyktning er. Vi har lagt til grunn dei nye satsane for 2014. Budsjettet for 2014 er basert på det talet flyktningar me har i oktober 2013. I budsjettkjema 1a ser ein desse inntektene som andre statlege overføringer. Kr. 1 mill. av flyktningmidlane er satt av til bruk på Førde skule. I planperioden har ein lagt til grunn inntak av flyktningar slik kommunestyret har vedteke.

Kommunale avgifter og brukarbetalingar

Rådmannen gjer framlegg om og endra gebyrinntektene. For avgifter og gebyr viser Rådmannen til særskilt sak i kommunestyret. Under syner ein til hovudpunktet i avgiftssaka. For og følgjer opp departementet sine intensjonar om at kommunale tenester skal prisast etter sjølvkostprinsippet, og lovbestemte vedtekne satsar, har rådmannen endra avgiftene. For Sveio sitt vedkomande legg ein opp til at ein skal betale gebyr i tråd med det kostnadsnivået tenestene har, og av den grunn foreslår rådmannen endringar for neste år som vist nedanfor:

1) Husleiger:

Leige for bustadar aukar tilsvarende konsumprisindeksen siste år. Per 15.10.2013 er KIP 2,8 %. Andre leiger endras i trå med gjeldande kontrakt.

2) SFO:

Endrast i trå med forventa lønvekst i 2014, ca. 3,5 %. Dagtilbod og tilbod i feriane regulerast i same sats.

3) Barnehagesatsar:

Fylgjer statens nye makspris frå 2014, som er satt til kr. 2.405,- pr. månad. Deltidsplassar regulerast etter same forhold som 2013. Det vart gitt 30 % søskenmoderasjon for søsken nr. 2 og 50 % for søsken nr. 3 og vidare.

4) Heimetenester, tryggingsalarmer o.a:

Aukar med ca. 3,0 % etter forventa prisvekst, satt i statsbudsjettet for 2014. Abonnementstaka vert auka tilsvarende.

5) Matombringing:

Prisane vert auka i forhold til forventa prisvekst, satt i statsbudsjettet for 2014, ca 3,0 %.

6) Opphaltsutgifter sjukeheim:

Satsane for korttidsplass og dagplass blir vedteke i samsvar med maksimaltsatsar vedteke av Stortinget. Satsane medelast kommunane medio desember.

7) Planlegging, matrikkel, deling- og byggesakshandsaming:

Gebyra vert auka med ca. 8,5 %, i forhold til forventa sjølvkost.

8) Renovasjon:

Renovasjonsgebyra aukast med ca. 6,0 %, i forhold til forventa sjølvkost.

9) Slamtømming:

I forhold til forventa sjølvkost vert gebyra auka med ca. 5,0 %.

10) Vatn:

I forhold til forventa sjølvkost haldast gebyra uendra i 2014.

11) Avløp, reinsing:

I forhold til forventa sjølvkost haldast gebyra uendra i 2014.

12) Feiring og tilsyn:

I forhold til forventa sjølvkost vert årsgebyret auka med 5 %.

13) Kulturskulen:

Betingssatsane endrast i trå med forventa lønsvekst i 2014, ca. 3,5 %.

Utgifter

Avdrag

	Startlån	Investering lån	Estimert UB
31.12.2013	i 1000 kr.	i 1000 kr.	274 751
2014			
Budsjettert oppnak av lån	4 000	8 000	
Budsjetterte avdrag	-780	-12 820	
31.12.2014			273 151
2015			
Budsjettert oppnak av lån	4 000	20 000	
Budsjetterte avdrag	-870	-13 210	
31.12.2015			283 071
2016			
Budsjettert oppnak av lån	4 000	6 000	
Budsjetterte avdrag	-960	-13 560	
31.12.2016			278 551
2017			
Budsjettert oppnak av lån	4 000	9 000	
Budsjetterte avdrag	-1050	-14 090	
31.12.2017			276 411

Lånegjeld i planperioden vil halde seg forholdsvis stabil. Den vil auke noko og deretter verta redusert. Summane i tabellen ovanfor for åra 2014-2017 er basert på rådmannen sitt framlegg til investeringar i økonomiplanperioden, og med det, forventa lånegjeldsutvikling. For nye lån som blir tatt opp er det rekna med ei avdragstid på 30 år. Med dei investeringane rådmannen legg ram i sitt budsjett vil ein halde presset på drifta

Renter

Utgiftene til renter heng nøyne saman med utviklinga i lånegjeld. Prognosene er bygd på eit gjennomsnittleg rentenivå på 4,1 % i 2014 , 4,3 % i 2015-2016 og 4,5 % for 2017.

Ved estimering av kommunen si lånerente for dei kommande 3-4 årene er det mange faktorar som er usikre. Det er likevel tre hovudelement som kan peikast på; Norges Bank styringsrente, risikopåslaget i pengemarknaden og bankane sine utlånsmarginar.

Rådmannen har sett særleg på desse variablane når renta for budsjett 2014 og økonomiplan 2014 -2017 er satt.

stabilt i planperioden. Den største usikre faktoren vil vere renteutviklinga. I slutten av økonomiplanperioden vil lånegjelda vere kr. 276,4 mill. Gjeldsgraden (gjeld i forhold til frie inntekter) er høg, men vil stabilisere seg i planperioden. Under føresetnad om at inntekta vil auka, vil gjeldsgraden reduserast gradvis med framlagt investeringsplan.

Så store låneopptak som Sveio har gjort dei siste 5-6 åra kan berre gjennomførast i avgrensa tidsperiodar. Rådmannen legg no opp til ein periode der ein stabiliserer gjelda og tek sikte på å halde seg innaføre målsetnaden om å ikkje auka gjeld. Målet er å stabilisera gjeldsgraden for deretter og redusera han ned mot 55-60 %. Departementet har ein uttale om at gjeldsgraden ikkje bør overstige 66 %.

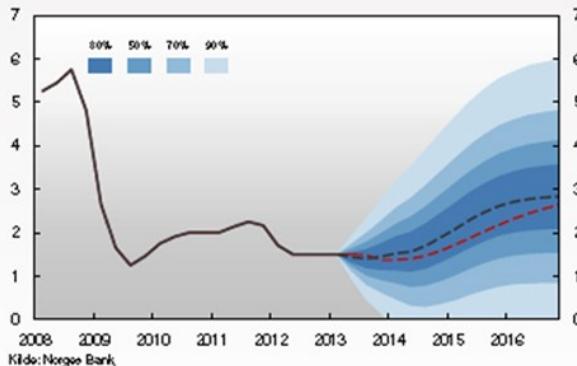
Startlån er foreslått med ei ramme på kr. 4 mill. for 2014 og for kvart år i resten av økonomiplanperioden. Startlån var pr. 1.1.2013 kr. 19,9 mill. Desse låna gir gunstigare renter enn lån i ordinære bankar og gir toppfinansiering for målgruppa. Storleiken av startlån er nå blitt så stor at ein bør setje av 5 % til tap. I budsjettperioden er det sett av kr.150 000 for kvart år.

Norges Banks rentebane/styringsrenta: Frå pengepolitisk rapport 2/13 har Noregs bank følgjande anslag for den gjennomsnittlige styringsrenta; 2014 = 1,5 %, 2015 = 2,0 %, 2016 = 2,5. Renta for 2017 er ikkje satt enda. Oppå styringsrenta legg ein på differansen mellom styringsrenta og 3 mnd. Nibor. Denne differansen har stabilisert seg rundt 0,3 %- 0,4 %. For å anslå kommunesektorens lånerente må det tas omsyn til kreditpåslaget til bankane. Påslaget på Nibor varierer frå bank til bank, mens sertifikatmarknaden tradisjonelt har hatt lågare påslag (eventuelt frådrag), men med større

variasjonar over tid. Kommunalbanken har i sin analyse lagt til grunn eit påslag dei første åra på 0,40 prosentpoeng for langsiktige lån. Rådmannen har satt ei noko høgare rente då meir ein 1/3 av låne er langsiktige lån slik finansreglementet krev. Eit anslag på gjennomsnittlig styringsrente i 2014 på 1,5 % vil bety ei minimuns lånerente for kommunal sektor på omtrent 2,8 % (med dagens kredittpåslag). Nye rentebaner blir lagt fram kontinuerlig, Sveio har valt å bruke den rapporten som ligg nærmast framlegget av statsbudsjettet.

Figur 1.23 Styringsrenten i referansebanen fra PPR 1/13 med samsvinande fordeling og styringsrenten i referansebanen fra PPR 2/13 (nød linje). Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

Ser ein til SSBs sin prognose for «Makroøkonomiske hovedstørrelser 2003-2016» frå slutten av mai ligger deira syn på renta jamt over noko høgare enn de andre. Dei marknadsbaserte alternativa er oppdatert medio august og syner noko oppgang for de tre fyste åra i planperioden i forhold til oppdatering før sommaren, noko som først og fremst kan forklarast med høgare konsumpristall for juli enn venta (SSB 9.aug.). Signaler og spekulasjonar om at FED skal trappe ned sine kvantitative lettelsar (QE3) har ført til ei forholdsvis kraftig auke i de lange rentene både internasjonalt og i Norge.

Marknadens oppfatninga har vært veldig varierande den siste tida. Nokon snakkar framleis om at hele verden er inne i ein langvarig periode med låg , andre trur

renta skal relativt brått opp om nokre år, men dei fleste marknadsmeinerane ser nå for seg noko renteauke i planperioden. Her er det viktig å ta med seg at marknadsmeinerane snur ofte brått i sine spådommar, og dei ulike faktorane kan ofte leggjast vekt på forskjellig måte over tid.

I Norges bank si pengepolitiske rapport 3/13 tar opp at veksten har tilteke og renteforventningane steget. Desse faktorane saman med spekulasjonar i markanden gjer at gjer at sentralbankane både i Europa og USA har uttalt at styringsrenta kan kome til å auka mot normale nivåer.

Fastrente: Det er fullt mogeleg å binde renta for heile 2014 og heile planperioden.

Som eit ekstra haldepunkt for å anslå lånerenta fram i tid har ein og sett på eit års fastrenter i Kommunalbanken, basert på start 2. januar kvart år (forhandsbinding av renta). Kommunalbanken indikerer då følgjande nivå:

4 Markedspriser 2	
AR	KBN forhåndsbinding 1 år fra 02.01. hvert år
2014	2,35
2015	2,79
2016	3,18
2017	3,74

Konklusjon: Som ein ser over er det i dag mange forskjellige meningar og syn på framtidig renteutvikling. Rådmannen har for planperioden vald å setja ei konservativ rente for å ta høgd for svingingane i marknadens. Med den informasjonen som ligg føre ved rådmannens sin rentefastsetting for budsjettet vil eit realistisk anslag på budsjett- og økonomiplanrenta være:

- 2014: 2,3 % – 4,1 %
- 2015: 2,6 % - 4,3 %
- 2016: 3,0 % - 4,3 %
- 2017: 3,5 % - 4,5 %

Dette er berekna nivå i forhold til marknadens estimat og vedteken handlingsregel for Sveio kommune sin gjeldsforvaltning. Ved å refinansiera og bruke handlingsregelen med langt høgare binding, vil ein kunne sikre at rentenivået ikkje stig nemneverdig ut over gjennomsnittleg rentenivå.

På lån i Husbanken har me noko flytande og noko fastrente. Deler av porteføljen i Kommunalbanken har fastrente. Totalt sett ligg 62 % av låneporteføljen med ei rentebinding på mindre enn 1 år, 38 % med rentebinding på meir enn 1 år. Om renta stig utover det Rådmannen meiner er eit realistisk rentesyn, vil dette få verknad på driftsnivået. Me legg opp til ulik rentebindingstid (durrasjon) og ei vektning av låneporteføljen for å ta høgd for dei største svingingane.

Med dette rentesynet og låneopptaket Rådmannen har lagt i planperioden, vil ein stabilisera presset renter og avdrag har på drifta. Når låneopptaket i økonomiplanperioden er på same nivå som avdrag vil avdrag og renter auka berre med rentene si auke. I 2014 er det budsjettert med samla finanskostnader på kr. 24,8 mill.

Rådmannen har valt å ta høgd for overordna målsetnad om at lånegjelda ikkje skal auka i planperioden. Ser ein på oversikta for låneopptak og betaling av avdrag, under overskrifta avdrag, ser ein at total gjeld ikkje vil auke noko nemneverdig i planperioden. Rådmannen har skyve nokre investeringar fram i tid og lagt til grunn eit stramt investeringsbudsjett for å gjennomføra dette. Ved å ikkje auka finanskostnaden vil handlingsrommet halde seg stabilt framover. Rådmannen ser at Sveio kommune har forholdsvis stor lånegjeld i forhold til driftsinntekter og med det er sårbar for rentesvingingar.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat skal gjenspegle den økonomiske handlefridomen, dei midlar kommunen har igjen når kommunen har dekka årlege driftsutgifter og renter og avdrag. Etter innføringa av premieavviket gir netto driftsresultat eit bilde der handlefridomen på papiret er høgare enn reelt. For 2014 vil mva-kompensasjonen for investeringar verta bokført under sjølv investeringa og ikkje i drifta slik ein har gjort fram til 2013. Ein vil med det berre ha premieavviket som får direkte verknad på netto driftsresultat og som gir eit for høgt bilde av handelfridommen. Kommunaldepartementet tilrår at kommunane har eit netto driftsresultat som utgjer meir enn 3 % av driftsinntektene for å sikra handlefridommen over tid. Sveio vil i 2014 ha driftsinntekter på vel 388,9 mill. kroner, 3 % av denne summen er kr. 11,6 mill. Vel ein berre frie inntekter utgjer desse kr 284,3 mill., 3 % av denne summen utgjer kr. 8,5 mill. Sveio kommune har budsjettert med eit netto driftsresultat for 2014 på 7,1 mill.. Av desse utgjer avsetning til premieavvik kr. 3,6 mill.. I planperioden legg rådmannen opp til følgjande netto driftsresultat korrigert for mva:

2014	2015	2016	2017
4,43 %	0,26 %	1,34 %	1,14 %

Sveio kommune vil ikkje halde den tilrådde målsetjinga på 3-5 % netto driftsoverskot. Dette får verknader for økonomisk handlingsrom. Investeringsnivået vil ikkje lenger påverka netto driftsresultat då mva –kompensasjon frå investeringane ikkje lenger vil verta inntektsført i drifta. Rådmannen vil jobba vidare med å halde eit investeringsnivå der delen av eigenfinansiering er så stor at avdrag er større enn låneopptak. Dette for å auke den økonomiske handelfridomen. Slik finansutgiftene i planperioden no vert lagt fram vil investeringsnivå verta styrt av eit låneopptak i underkant av kr. 10 mill. Grunnlaget for denne tilrådinga er at ein

då kan nå målsettinga og at finanskostnadene då vil stabilisere seg på det nivået vi har i dag og ikkje presse drifta ytterligare utover rentevariasjonen. Det vil verta naudsynt å avgrensa så vel auke i driftsutgifter som investeringsnivå for å få eit resultat som kan gi avsetjing av midlar til investeringar framover i tid. Alle åra i økonomiplanperioden må vera i balanse. Dersom så ikkje skjer vert kommunen underlagt statleg tilsyn og kontroll. Det igjen medfører lånekontroll og innføring i register over kommunar som det skal førast spesielt tilsyn med (ROBEK).

Andre forhold

Likviditet

Likviditetssituasjonen kan i periodar vere streng men er varierande. Sveio kommune har auka driftskreditt frå kr 10 mill. til 20 mill. Ut i frå den økonomiplanen som er lagt, vil Sveio kommune ha ein tilstrekkeleg likviditetsmessig situasjon. Då ligg det til grunn at ein ikkje forskotter store prosjekter eller har store overforbruk. Ein har framleis noko forskoteringar både på spelemidlar og kompensasjonar som står i rest som kommunen har forskotert. Utgiftene er betalt medan tilskotet først kjem om 1-3 år.

Garantiansvar

Garantiansvaret vil pr. 31.12.13 være kr. 30,4 mill. Storparten er aksjonæravtala med Haugaland Kraft A/S der ansvarleg lån er sett til kr. 27,6 mill. Sveio kommune har og garantiansvar ovanfor Karmsund Hamnevesen og Ekrene Natur- og Gårdssbarnehage. Det er ikkje planlagt nye garantiar i økonomiplanperioden.

Pensjon

Pensjon er ei omfattande og stor utfordring i budsjettarbeidet. Her er det fleire element som varierer frå år til år: Ordinær pensjonspremie, reguléringspremie og premieavvik. Ordinær pensjonspremie som varierer minst frå år til år er lagt ut i rammene på resultatområda, medan

effekten av reguléringspremie og premieavvik vert ført på eige ansvar under finans.

Me har 3 leverandørar av pensjon der Statens pensjonskasse har pensjonane for lærarane, KLP for sjukepleiarane og DNB for andre tilsette. Ordinær pensjonspremie har stege og er ein av årsakene til auken som rådmannen har lagt fram utover dei vedteke rammene i juni. DNB har lagt ned forretningsområdet for offentlig pensjon. Det vil medføra at Sveio kommune må forsikra sine pensjonar for andre tilsette på ein annan måte. Det står nå berre 2 alternativ igjen. Sveio kommune kan velje å laga eigen pensjonskasse, eller ein kan velje å gå inn i KLP. Rådmannen vil kome attende med eiga sak om dette i 2014.

Pensjonspremie for 2014 aukar. Det er i planperioden budsjettet med kostnader på:

- 19,17 % til sjukepleiarane – KLP
- 12,25 % til lærarar - SPK
- 18,41 % til andre tilsette – DNB

Når det gjeld sjukepleiarane, er me sjølvassurandør for aldersgruppa 62-65 og med i lovbestemt AFP -fellesskap i aldersgruppa 66-67 årgjennom KLP. Når det gjeld andre tilsette, er me med i utjamningsfellesskap i begge aldersgruppene gjennom DNB. Det er viktig å fokusera på god seniorpolitikk for å redusere uttaket av AFP både fordi det i denne aldersgruppa ligg høg og stor kompetanse og fordi det er dyrt å pensjonera.

Reguleringspremien endrar seg mykje frå år til år og er basert på ei forventa lønsvekst for 2014 og eit forventa resultat av trygdeoppgrjøret til våren. Me har teke delvis høgd for dette i budsjettet og reguléringspremie utover budsjettet vert kompensert gjennom budsjettreguleringar.

Premieavviket kom inn som eit nytt moment i kommunal rekneskap frå 2002. Premieavviket viser skilnad på det Sveio

kommune har betalt i pensjonspremie (likviditetsmessig verknad) og kostnad som førast i resultatrekneskapen (rekneskapsmessig verknad).

Kommunestyret gjorde vedtak om at premieavviket skulle fordelast over 15 år for åra fram til 2011 og 10 år fra 2012. Departementet har no kome med forslag om å korte ned til 5-7 år. Det medfører kortare tid å fordele avviket på og for Sveio kommune sin del høgare kostnadsføring i rekneskapen.

Premieavviket er skilnaden mellom betalt premie og langsiktig pensjonskostnad. Ved bruk av reguleringsfondet i DNB følgjer ein handlingsregelen om å eliminere store svingingar på netto driftsresultat som følge av premieavviket.

Prisindikator

I statsbudsjettet legg regjeringa til grunn ein prisindikator på 3,0 %. I konsekvensjustert budsjett har ein ikkje lagt inn prisstigninga på avtalar og andre utgifter. Her legg Rådmannen opp til effektivitetsgevinst.

Lønsbudsjett

Det er budsjettert med samla lønsutgifter, inklusive pensjonsutgifter og arbeidsgjevaravgift i 2014 med kr. 250,8 mill. I tabellen nedanfor ser ein utvikling av totale lønsutgifter i budsjettsamanheng.

Budsjetter for 2010	Budsjetter for 2011	Budsjetter for 2012	Budsjetter for 2013
192,5 mill	203,0 mill	226,9 mill	243,6 mill

I tillegg kjem kr. 5,3 mill. til lønsforhandlingane.

Lønsutgifter er budsjettert med 65,5 % av samla driftsutgifter for 2014. Utviklinga av lønsutgiftene i forhold til totale driftsutgifter har vore slik:

Rekneskap for 2009	Rekneskap for 2010	Rekneskap for 2011	Rekneskap for 2012
65,10 %	65,90 %	63,02 %	64,00 %

Den prosentvise delen som er relatert til løn helde seg forholdsvis stabil men er noko redusert dei to siste rekneskapsåra.

Det er avsett midlar til å dekke sentrale og lokale forhandlingar i 2014 med 8/12 verknad. Deler av lønnsoppgjeren i 2013 er lagt inn som effektivitetsgevinst.

Stillingsbudsjett – personalsituasjon

Me fekk sjølvstyrte einingar 1.4.2003. Einingane styrer innanfor tildelt ramme.

Vurdering

Grunna den økonomiske situasjonen, har Rådmannen jobba med tiltak som vil forbete økonomien: Strukturendring på skule, sterkare fokus på inntektssida, haldningsendring i kommunal forvaltning, sal av eigedommar, strengare budsjettkontroll, intern rasjonalisering og bortfall av verdibrev. Kommunestyret har vedteke følgjande tiltak:

- Eigedomskatt
- Tenestenivået i Sveio kommune må tilpassast inntektsgrunnlaget
- Reduksjon av 6 plassar på omsorgssenteret
- Samanslåing av 6 skular til 5

Økonomiplan 2014 – 2017 – Investering

For utfyllende kommentarer til Investeringane, sjå under kapittelet «Rådmannen kommenterer».

Sentraladministrasjon

Elektronisk arkiv

31100	ELEKTRONISK ARKIV	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
30400	Overtid	15 010	0	0	0	0	0
30990	Arbeidsgiveravgift	2 116	0	0	0	0	0
31100	Elektronisk Arkiv	48 000	0	0	0	0	0
32003	Edb utstyr/software	16 575	160 000	40 000	0	0	0
32700	Konsulenttenester	9 250	0	0	0	0	0
34290	Mva-komp investering	18 456	40 000	10 000	0	0	0
Sum utgifter		109 407	200 000	50 000	0	0	0
39100	Bruk av lån	-90 908	-160 000	-40 000	0	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	-18 500	-40 000	-10 000	0	0	0
Sum inntekter		-109 408	-200 000	-50 000	0	0	0
Netto ELEKTRONISK ARKIV		-1	0	0	0	0	0

IKT

31110	IKT	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
31304	Datakommunikasjon	0	100 000	0	0	0	0
31500	Opplæring ved nye programvarer	0	100 000	0	0	0	0
32003	Edb utstyr/software	32 185	600 000	680 000	800 000	800 000	800 000
32700	Konsulenttenester	1 030	0	0	0	0	0
34290	Mva-komp investering	8 304	200 000	170 000	200 000	200 000	200 000
Sum utgifter		41 519	1 000 000	850 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
39100	Bruk av lån	-32 185	-800 000	-580 000	-800 000	-800 000	-800 000
39480	Bruk av ubundne kapitalfond	0	0	-100 000	0	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	-8 046	-200 000	-170 000	-200 000	-200 000	-200 000
Sum inntekter		-40 231	-1 000 000	-850 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Netto IKT		1 288	0	0	0	0	0

Breiband

31114	BREIBAND	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32003	Edb utstyr/software	0	0	400 000	400 000	400 000	0
32301	Investering anlegg - uteareal	0	400 000	0	0	0	0
34290	Mva-komp investering	0	100 000	100 000	100 000	100 000	0
Sum utgifter		0	500 000	500 000	500 000	500 000	0
39100	Bruk av lån	0	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	0
Sum inntekter		0	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	0
Netto BREIBAND		0	0	0	0	0	0

Oppvekst – skule

Den digitale skolen

32200	DEN DIGITALE SKOLEN	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
31304	Datakommunikasjon	65 736	0	0	0	0	0
31953	Etab./innstallasjon edb	-2 937	0	0	0	0	0
32002	Teknisk inventar og utstyr	22 712	0	0	0	0	0
32003	Edb utstyr/software	76 895	520 000	440 000	440 000	440 000	440 000
32200	Leige/leasing/kjøp av maskiner	241 556	0	0	0	0	0
34290	Mva-komp investering	83 243	130 000	110 000	110 000	110 000	110 000
Sum utgifter		487 205	650 000	550 000	550 000	550 000	550 000
39100	Bruk av lån	-385 480	-520 000	-440 000	-440 000	-440 000	-440 000
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	-83 243	-130 000	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Sum inntekter		-468 723	-650 000	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000
Netto DEN DIGITALE SKOLEN		18 482	0	0	0	0	0

Pultar

33201	PULTAR	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32000	Inventar og utstyr	326 610	560 000	160 000	0	80 000	80 000
34290	Mva-komp investering	81 653	140 000	40 000	0	20 000	20 000
Sum utgifter		408 263	700 000	200 000	0	100 000	100 000
39100	Bruk av lån	-326 613	-560 000	-160 000	0	-80 000	-80 000
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	-81 650	-140 000	-40 000	0	-20 000	-20 000
Sum inntekter		-408 263	-700 000	-200 000	0	-100 000	-100 000
Netto PULTAR		0	0	0	0	0	0

Kommunale næringsområder og bustadfelt

Utvikling næringsområde – Hanaleite

UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDE -								
34010	HANALEITE	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	
32301	Investering anlegg - uteareal	0	2 200 000	400 000	3 600 000	1 600 000	1 600 000	0
34290	Mva-komp investering	0	550 000	100 000	900 000	400 000	400 000	0
	Sum utgifter	0	2 750 000	500 000	4 500 000	2 000 000	2 000 000	
36700	Salg av tomt, bygninger ,fast eigedom	0	-200 000	0	0	0	0	0
39100	Bruk av lån	0	-2 000 000	-400 000	-3 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	-550 000	-100 000	-900 000	-400 000	-400 000	-400 000
	Sum inntekter	0	-2 750 000	-500 000	-4 500 000	-2 000 000	-2 000 000	
	Netto UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDE -							
	HANALEITE	0	0	0	0	0	0	0

Utvikling næringsområde – Ekrene Næringspark

UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDE -								
34015	EKRENE NÆRINGS PARK	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	
31400	Annonser/reklame	7 819	0	0	0	0	0	0
32301	Investering anlegg - uteareal	8 085 646	3 800 000	3 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	0
32700	Konsulenttenester	366 309	0	0	0	0	0	0
32800	Kjøp av grunn/tomter- meglervgift	5 050 000	0	0	0	0	0	0
34290	Mva-komp investering	1 347 777	950 000	850 000	350 000	350 000	350 000	0
	Sum utgifter	14 857 551	4 750 000	4 250 000	1 750 000	1 750 000	1 750 000	
36700	Salg av tomt, bygninger ,fast eigedom	-5 410 620	0	0	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
39100	Bruk av lån	-578 732	-3 800 000	-1 400 000	0	0	0	0
39480	Bruk av ubundne kapitalfond	0	0	-2 000 000	0	0	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	-1 347 777	-950 000	-850 000	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
	Sum inntekter	-7 337 129	-4 750 000	-4 250 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000	
	Netto UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDE -							
	EKRENE NÆRINGS PARK	7 520 422	0	0	0	0	0	0

Områdeplan Ekrene vest

35006	OMRÅDEPLAN EKRENE VEST	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	
32700	Konsulenttenester	0	0	640 000	0	0	0	0
34290	Mva-komp investering	0	0	160 000	0	0	0	0
	Sum utgifter	0	0	800 000	0	0	0	
39100	Bruk av lån	0	0	-400 000	0	0	0	0
39480	Bruk av ubundne kapitalfond	0	0	-320 000	0	0	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	0	-80 000	0	0	0	0
	Sum inntekter	0	0	-800 000	0	0	0	
	Netto OMRÅDEPLAN EKRENE VEST	0	0	0	0	0	0	

Bustadsfelt – Sveioåsen 3

34011	BUSTADSFELT SVEIOÅSEN 3	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	
30700	Løn nybygg /byggeleiing/ombygging	9 842	0	0	0	0	0	0
30906	Pensjon vital	1 372	0	0	0	0	0	0
30907	Afp vital	163	0	0	0	0	0	0
30990	Arbeidsgiveravgift	1 604	0	0	0	0	0	0
31002	Abonnement avis, tidsskrift,faglitteratur	1 904	0	0	0	0	0	0
32301	Investering anlegg - uteareal	195 800	5 000 000	400 000	4 800 000	400 000	4 000 000	0
32305	Vegar	69 000	0	0	0	0	0	0
32700	Konsulenttenester	151 567	0	0	0	0	0	0
34290	Mva-komp investering	87 318	1 000 000	100 000	1 200 000	100 000	1 000 000	0
	Sum utgifter	518 570	6 000 000	500 000	6 000 000	500 000	5 000 000	
36700	Salg av tomt, bygninger ,fast eigedom	0	-5 000 000	0	0	0	0	0
39100	Bruk av lån	0	0	-400 000	-4 800 000	-400 000	-4 000 000	-4 000 000
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	-87 318	-1 000 000	-100 000	-1 200 000	-100 000	-1 000 000	-1 000 000
	Sum inntekter	-87 318	-6 000 000	-500 000	-6 000 000	-500 000	-5 000 000	
	Netto BUSTADSFELT SVEIOÅSEN 3	431 252	0	0	0	0	0	

Gunnlagsinvesteringar bustadsfelt

GRUNNLAGSINVESTERINGAR BUSTADSFELT		Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32301	Investering anlegg - uteareal	0	0	200 000	320 000	320 000	320 000
34290	Mva-komp investering	0	0	50 000	80 000	80 000	80 000
	Sum utgifter	0	0	250 000	400 000	400 000	400 000
39480	Bruk av ubundne kapitalfond	0	0	-200 000	-320 000	-320 000	-320 000
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	0	-50 000	-80 000	-80 000	-80 000
	Sum inntekter	0	0	-250 000	-400 000	-400 000	-400 000
Netto GRUNNLAGSINVESTERINGAR BUSTADSFELT		0	0	0	0	0	0

Nødstraum Joavatnet

35002 NØDSTRØM JOAVATNET		Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32301	Investering anlegg - uteareal	0	0	500 000	0	0	0
	Sum utgifter	0	0	500 000	0	0	0
39100	Bruk av lån	0	0	-500 000	0	0	0
	Sum inntekter	0	0	-500 000	0	0	0
Netto NØDSTRØM JOAVATNET		0	0	0	0	0	0

Utbedring Kloakkledning

35003 UTBEDRING KLOAKKLEDNING		Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32301	Investering anlegg - uteareal	0	0	0	800 000	0	0
	Sum utgifter	0	0	0	800 000	0	0
39100	Bruk av lån	0	0	0	-800 000	0	0
	Sum inntekter	0	0	0	-800 000	0	0
Netto UTBEDRING KLOAKKLEDNING		0	0	0	0	0	0

Lagerhall

35004 LAGERHALL		Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32300	Investering bygg	0	0	0	0	800 000	0
	Sum utgifter	0	0	0	0	800 000	0
39100	Bruk av lån	0	0	0	0	-800 000	0
	Sum inntekter	0	0	0	0	-800 000	0
Netto LAGERHALL		0	0	0	0	0	0

Trafikksikring

34275 TRAFIKKSIKRING		Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
31950	Nyanlegg, gebyr og lisenser	20 148	0	0	0	0	0
32301	Investering anlegg - uteareal	627 721	3 600 000	600 000	400 000	400 000	400 000
32500	Materialer	3 975	0	0	0	0	0
32800	Kjøp av grunn/tomter- megleravgift	15 948	0	0	0	0	0
34290	Mva-komp investering	157 300	900 000	150 000	100 000	100 000	100 000
	Sum utgifter	825 092	4 500 000	750 000	500 000	500 000	500 000
36500	Avgiftspliktig salg	-28 046	0	0	0	0	0
39100	Bruk av lån	-639 747	-3 600 000	-600 000	-400 000	-400 000	-400 000
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	-157 299	-900 000	-150 000	-100 000	-100 000	-100 000
	Sum inntekter	-825 092	-4 500 000	-750 000	-500 000	-500 000	-500 000
Netto TRAFIKKSIKRING		0	0	0	0	0	0

Kartlegging

34310	KARTLEGGING	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32002	Teknisk inventar og utstyr	0	160 000	160 000	160 000	376 000	0
32700	Konsulenttenester	169 625	0	0	0	0	0
34290	Mva-komp investering	42 406	40 000	40 000	40 000	94 000	0
	Sum utgifter	212 031	200 000	200 000	200 000	470 000	0
39100	Bruk av lån	-160 000	-160 000	-160 000	-160 000	-376 000	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	-42 406	-40 000	-40 000	-40 000	-94 000	0
	Sum inntekter	-202 406	-200 000	-200 000	-200 000	-470 000	0
	Netto KARTLEGGING	9 625	0	0	0	0	0

Brann, ettervern, bil og utstyr til brannvesenet

34395	BRANN ETTERVERN BIL OG UTSTYR TIL BRANNVESENET	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32000	Inventar og utstyr	0	0	0	480 000	0	0
34290	Mva-komp investering	0	0	0	120 000	0	0
	Sum utgifter	0	0	0	600 000	0	0
39100	Bruk av lån	0	0	0	-480 000	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	0	0	-120 000	0	0
	Sum inntekter	0	0	0	-600 000	0	0
	Netto BRANN ETTERVERN BIL OG UTSTYR TIL BRANNVESENET	0	0	0	0	0	0

Kommunale vegar – asfaltering

34264	KOMMUNALE VEGAR ASFALTERING	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32301	Investering anlegg - uteareal	0	1 000 000	640 000	800 000	800 000	800 000
32305	Vegar	1 142 270	0	0	0	0	0
34290	Mva-komp investering	170 843	0	160 000	200 000	200 000	200 000
	Sum utgifter	1 313 113	1 000 000	800 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
37700	Overføring frå andre	-313 344	0	0	0	0	0
39100	Bruk av lån	-828 926	-1 000 000	-640 000	-800 000	-800 000	-800 000
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	-170 843	0	-160 000	-200 000	-200 000	-200 000
	Sum inntekter	-1 313 113	-1 000 000	-800 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	Netto KOMMUNALE VEGAR ASFALTERI	0	0	0	0	0	0

Kommunale bygg

Sveio barnehage - utbedring og utredning

SVEIO BARNEHAGE UTBEDRING OG UTREDNING		Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32300	Investering bygg	0	0	200 000	0	0	0
34290	Mva-komp investering	0	0	50 000	0	0	0
	Sum utgifter	0	0	250 000	0	0	0
39100	Bruk av lån	0	0	-200 000	0	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	0	-50 000	0	0	0
	Sum inntekter	0	0	-250 000	0	0	0
Netto SVEIO BARNEHAGE UTBEDRING OG UTREDNING		0	0	0	0	0	0

Oppgradering – Sveio skule

35000	OPPGRADERING SVEIO SKULE	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32300	Investering bygg	0	0	0	2 960 000	0	0
34290	Mva-komp investering	0	0	0	740 000	0	0
	Sum utgifter	0	0	0	3 700 000	0	0
39100	Bruk av lån	0	0	0	-2 960 000	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	0	0	-740 000	0	0
	Sum inntekter	0	0	0	-3 700 000	0	0
Netto OPPGRADERING SVEIO SKULE		0	0	0	0	0	0

Oppgradering – Førde skule

35001	OPPGRADERING FØRDE SKULE	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32300	Investering bygg	0	0	0	1 600 000	0	0
34290	Mva-komp investering	0	0	0	400 000	0	0
	Sum utgifter	0	0	0	2 000 000	0	0
39100	Bruk av lån	0	0	0	-1 600 000	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	0	0	-400 000	0	0
	Sum inntekter	0	0	0	-2 000 000	0	0
Netto OPPGRADERING FØRDE SKULE		0	0	0	0	0	0

Brannsikring sprinkling kommunale bygg

BRANNSIKRING SPRINKLING KOMMUNALE BYGG		Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32000	Inventar og utstyr	13 062	0	0	0	0	0
32300	Investering bygg	222 778	400 000	800 000	2 400 000	400 000	0
34290	Mva-komp investering	58 959	100 000	200 000	600 000	100 000	0
	Sum utgifter	294 799	500 000	1 000 000	3 000 000	500 000	0
39100	Bruk av lån	0	-400 000	-800 000	-2 400 000	-400 000	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	-58 960	-100 000	-200 000	-600 000	-100 000	0
	Sum inntekter	-58 960	-500 000	-1 000 000	-3 000 000	-500 000	0
Netto BRANNSIKRING SPRINKLING KOMMUNALE BYGG		235 839	0	0	0	0	0

Nødnett

35007	NØDNETT	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32002	Teknisk inventar og utstyr	0	0	120 000	0	0	0
34290	Mva-komp investering	0	0	30 000	0	0	0
	Sum utgifter	0	0	150 000	0	0	0
39100	Bruk av lån	0	0	-120 000	0	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	0	-30 000	0	0	0
	Sum inntekter	0	0	-150 000	0	0	0
Netto NØDNETT		0	0	0	0	0	0

Påkostning kommunale bygg og anlegg

PÅKOSTNING KOMMUNALE BYGG OG ANLEGG		Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32300	Investering bygg	0	800 000	600 000	0	0	0
34290	Mva-komp investering	0	200 000	150 000	0	0	0
	Sum utgifter	0	1 000 000	750 000	0	0	0
39100	Bruk av lån	0	-800 000	-600 000	0	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	-200 000	-150 000	0	0	0
	Sum inntekter	0	-1 000 000	-750 000	0	0	0
Netto PÅKOSTNING KOMMUNALE BYGG OG ANLEGG		0	0	0	0	0	0

Idrett

Kortholsbane

34404	KORTHOLSBANE	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32301	Investering anlegg - uteareal	0	0	0	0	3 200 000	2 937 824
34290	Mva-komp investering	0	0	0	0	800 000	734 456
	Sum utgifter	0	0	0	0	4 000 000	3 672 280
36700	Salg av tomt, bygninger ,fast eigedom	0	0	0	0	-3 200 000	-2 237 824
38102	Spelemidler	0	0	0	0	0	-700 000
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	0	0	0	-800 000	-734 456
	Sum inntekter	0	0	0	0	-4 000 000	-3 672 280
Netto KORTHOLSBANE		0	0	0	0	0	0

Lysløype

34405	LYSLØYPE	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32301	Investering anlegg - uteareal	0	0	0	0	2 654 000	0
34290	Mva-komp investering	0	0	0	0	663 000	0
	Sum utgifter	0	0	0	0	3 317 000	0
36700	Salg av tomt, bygninger ,fast eigedom	0	0	0	0	-2 154 000	0
38102	Spelemidler	0	0	0	0	-500 000	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	0	0	0	-663 000	0
	Sum inntekter	0	0	0	0	-3 317 000	0
Netto LYSLØYPE		0	0	0	0	0	0

Kultur

Ryvarden

34490	RYVARDEN	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32300	Investering bygg	0	560 000	0	0	0	0
32301	Investering anlegg - uteareal	0	0	0	400 000	0	0
34290	Mva-komp investering	0	140 000	0	100 000	0	0
	Sum utgifter	0	700 000	0	500 000	0	0
39100	Bruk av lån	0	-560 000	0	-400 000	0	0
39700	Overføring fra driftsrekneskapen	0	0	0	-100 000	0	0
39701	Overføring mva komp investeringer fra drift	0	-140 000	0	0	0	0
	Sum inntekter	0	-700 000	0	-500 000	0	0
	Netto RYVARDEN	0	0	0	0	0	0

Kyrkjeloge føremål

Gravplass – Førde kyrkjegard

34521	GRAVPLASS FØRDE KYRKJEGARD	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
32800	Kjøp av grunn/tomter- meglervgft	0	250 000	200 000	0	0	0
	Sum utgifter	0	250 000	200 000	0	0	0
39100	Bruk av lån	0	-250 000	-200 000	0	0	0
	Sum inntekter	0	-250 000	-200 000	0	0	0
	Netto GRAVPLASS FØRDE KYRKJEGARD	0	0	0	0	0	0

Finans

Startlån

39203	STARTLÅN	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
35100	Avdrag startlån/formidlingslån	0	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
35200	Formidlingslån - utbetaling utlån	0	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
	Sum utgifter	0	5 200 000				
39100	Bruk av lån	0	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000
39202	Innbet. avdrag etab.lån	0	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
	Sum inntekter	0	-5 200 000				
	Netto STARTLÅN	0	0	0	0	0	0

Eigenkapitalinnskot KLP

39500	EIGENKAPITALINNSKOT KLP	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
35290	Kjøp av aksjer og andeler	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000
	Sum utgifter	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000
39480	Bruk av ubundne kapitalfond	0	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
	Sum inntekter	0	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
	Netto EIGENKAPITALINNSKOT KLP	3 646 421	0	0	0	0	0

KOMMENTARAR FRÅ ORGANISASJONEN

Politisk

Tenester og oppgåver i avdelinga

2014 - Budsjettår utan val
2015 - Kommunestyre- og fylkestingsval
2016 - Budsjettår utan val
2017 - Stortings- og Sametingsval

Mål

- Førebu saker og gjennomføre møter for
  - Kommunestyre –
7 møter
  - Formannskap -
10 møter
  - Hovudutval oppvekst/kultur -
7 møter
  - Hovudutval teknisk/næring –
7 møter
  - Hovudutval helse/sosial –
7 møter
  - Eldreråd –
4 møter
  - Råd for funksjonshemma –
4 møter
  - Viltnemd –
3 møter
  - Partssammensatt utval –
2 møter
  - Sakkyndig takstnemnd –
3 møter
  - Sakkyndig ankenemnd –
3 møter
- Andre møter og utval etter behov
- Utdeling av verdibrev til alle elevar som går ut av grunnskulen

Planlagde tiltak

- Vidareutvikle kommunen som "ein god kommune å bu i"
- Kommunestyret overført "på nett"
- Gjennomføre årleg strategisamling
- Gjennomføre årleg budsjettsamling
- Utstyre kommunestyret med dataverktøy for slik å leggje til rette for meir elektronisk kommunikasjon/saksbehandling i møte og utval

Utfordringar

- Ha fast strategi på å oppretthalde gode tenester og at Sveio kommune framleis er ein attraktiv kommune
- Komme i mål med planlagde tiltak
- Innløyse Verdibrev

Offentleg servicekontor

Tenester og oppgåver i eininga

Resepsjon og sentralbord, handtering av all inn- og utgående post, arkivansvar, handtering av inngående fakturaer, skanning, fordeling og oppfølging av purringar, informasjon og rettleiing, inn/utbetalingar kommunekasse, utstending, handsaming og utbetaling av Verdibrev, bustønad, kontantstøtte, handsaming av startlån og tildeling av bustadtilskot, sakshandsaming av sal-serverings- og skjenkeløyve, samt kontroll og oppfølging av desse, pådrivar for utarbeiding av ruspolitisk handlingsplan, ansvar og prøvestad for gjennomføring av kunnskapsprøve i alkohollova og etablerarprøva, utstending og oppfølging av husleigekontraktar for kommunale bustader, transportordning for funksjonshemma, handsaming av parkeringsløyve, søknad om barnehageplass, sal av bøker og andre produkt, utbetaling av skotpremie, utlevering av kunst (Ryvarden kulturfyr KF), søknad om fritak kommunale avgifter, sal av kommunale tomtar, handsaming av førespurnader om kart og nabolister, politisk sekretariat, gjennomføring av Kommunestyre- og Stortingsval, ansvar for Sveio kommune sin nettstad, arbeidsoppgåver knytt til profilering og marknadsføring, samt oppfølging og koordinering av kantinenester og møtelokale

Mål

- Hovudmålsetjinga for Servicekontoret i Sveio er at innbyggjarane får god tilgang til informasjon og tenester, på ein stad og eitt telefonnummer, med brukaren i sentrum. På denne måten blir nærmiljø og lokalsamfunn ivareteke

- Forvaltningslov, Lov om offentlegheit i forvaltninga og Kommunelova er lovverk som dagleg blir brukt

Planlagde tiltak

- Løypande utvikling og forbetring av nettstaden.
- Forbetre rutinar løypande vedkommande dagleg arbeid med arkiv.
- Arbeide vidare med innføring av fullektronisk arkiv, få fleire arkivdeler implementerte, og arbeide med elektronisk arkivplan.
- Effektivisera saksbehandlinga i administrasjonen.
- Effektivisera saksbehandlinga mellom administrasjonen og politikarane
- Oppretthalda høg standart på service, publikumstenester og arkiv.

Utfordringar

- Mange arbeidsoppgåver er lagt til Servicekontoret, og nye kjem til. Det ligg i Servicekontoret sin "natur" i høve målsetjinga. Å utføre alle oppgåvene i eininga med eksisterande ressursar sett opp mot dei forventningane interne og eksterne brukarar har til oppgåveutføring i Servicekontoret, er til ei kvar tid ei utfordring
- Forbetring av det fysiske arbeidsmiljøet i OSK
- Betre samarbeidet med andre avdelingar på kommunehuset for at publikum kan få god service
- I 2014 vil ein arbeide vidare med å innføre fullektronisk sakshandsaming/arkiv, særleg arkivdel byggsak og personal
- Som ein konsekvens av at ein blir fullektroniske vil ein starte arbeidet med elektronisk arkivplan.

IKT

Tenester og oppgåver i eininga

IKT avdelinga leverer data- og kommunikasjonstenester til kommunale einingar, samarbeidspartnare og innbyggjarar. Tenestespektearet er omfattande og varierer innan dei ulike fagområda som omsorg, skule, kultur, teknisk og administrasjon. Den teknologiske utviklinga dei siste åra har vært formidabel. Dette gjev nye muligheter til utvikling. Samstundes aukar kompleksiteten og krava til tilgjenge av løysningane.

Mål

- IKT skal vidareutvikla og drifta kommunen sine data- og kommunikasjon system på en kostnadseffektiv og rasjonell måte, med fokus på stabilitet og driftssikkerhet.
- IKT skal ivareta innkjøp av utstyr, holde seg til gjeldene lovverk, rutinar

for datasikkerhet og fungere som rådgivar innan IKT-spørsmål.

- IKT skal levere korrekt og god service til brukarane ut frå dei økonomiske rammevilkåra ein arbeider innan.

Planlagde tiltak

- Oppdatere sentral lagringsløysing.
- Utarbeida ein strategi for informasjonssikkerhet og rutinar.
- Slå saman to av domena for å oppnå meir fleksibel og rasjonell drift.
- Oppdatere fleire av dei sentrale fagsystema.

Utfordringar

- Forventningsavklaringar: Avklare og kommunisere kva servicenivå IKT kan levera ut frå den økonomiske ramma.
- Sikre nødvendig IKT-kompetanse hos brukarane og oppdatert kompetanse hos IKT-avdelinga.

Løn- og personal

Tenester og oppgåver i eininga

Lønn- og personalkontoret skal serve einingane i personalspørsmål og ha spisskompetanse innan sentralt lov- og avtaleverk.

Kontoret har ei aktiv rolle i oppfølging av sjukemelde arbeidstakarar. Vi har tett og godt samarbeid med Haugaland HMS-senter (bedriftshelsetenesta) og med IA-rådgivaren ved NAV.

Kontoret har ei stor og tidkrevjande rolle i samband med tilsettjingar og deltar i dei vanskeleg personalsakene.

Kontoret samarbeider med fagorganisasjonane i spørsmål som gjeld dei tilsette og deltar i og har ansvar for det praktiske arbeidet i samband med utlysing og tilsettjing i ledige stillingar i kommunen.

Lønn- og personalkontoret deltar i eit interkommunalt rekruttering-/omdømme-prosjekt på Haugalandet. Kontoret er og med i eit interkommunalt lærlingsamarbeid og deltar i nettverk for personalkontor både i Sunnhordland og Nord-Rogaland.

Ansvoaret for og arbeidet med dei lokale forhandlingane er lagt til kontoret. Det arbeidet er svært utfordrande og arbeidskrevjande.

Kontoret har ansvar for lønnsutbetaling til alle tilsette i kommunen, Sveio kyrkelege fellesråd samt Ryvarden Kulturfyr KF samt innkrevjing av refusjon frå NAV trygd. Kontoret har og saksbehandling i høve dei ulike pensjonsordningane for dei tilsette.

Fra 2014 vert 100% stilling med oppgåver m.a. knytt til HMS, utrekning av barnehagetilskot og innkjøp overført til ansvar 11103.

Mål

- Å oppretthalda/vidareutvikla tilbod til tilsette, resultateiningar og fagorganisasjonar.
- Å innarbeida gode og effektive rutinar for samhandling internt og med andre gjennom
  - Forbetring
  - Fornying
  - Forenkling

Planlagde tiltak

- Revidering av lønskriteriene i samarbeid med fagorganisasjonane
- Revidere personalreglementet for kommunen og implementere dette i organisasjonen
- Førebu, gjennomføre lokale forhandlingar på ein god måte
- Å betra rutinar rundt løn og refusjonar
- Opplæring av ny medarbeidar
- Kompetanseheving av tilsette

Utfordringar

Bemanninga ved kontoret er på eit lågt nivå sett i høve til dei andre kommunane i region mellom Stavanger og Bergen. Vi er sårbare og situasjonen er kritisk ved i samband med sjukdom, ferie o.l. Hausten 2012 og våren 2013 var sjukefråværet høgt ved kontoret, og dette har ført til etterslep av oppgåver. Det er vanskeleg å koma a jour og få tid til å setja i gong planlagde prosjekt.

Det vert ei utfordring å setja seg inn i dei nye oppgåvene knytt til overføring av stilling, og det vil vera stort behov for opplæring og kompetanseoverføring. På den kontoretekniske sida er det ikkje funne rom for supplering av utstyr.

- Å sikra overlapping og kompetanseoverføring
- Å sikre kompetanseheving
- Å oppretthalda servicenivået til tilsette og leiarar
- Å sikra forsvarleg oppbevaring av opplysningar

Økonomi-/skatt

Tenester og oppgåver i eininga

Målsetjinga til avdelinga er å handtere kommunen sine økonomiske midlar i tråd med politiske prioriteringar og innanfor gjevne lover og forskrifter.

Avdelinga skal gje leiinga, politikarane og einingane i kommunen mest mogleg korrekte budsjett-, rekneskaps- og KOSTRA - tal, som grunnlag for økonomisk planlegging og styring. I samarbeid med dei ulike einingane skal avdelinga delta i systematisk internkontroll i kommunen. Avdelinga skal gje råd og rettleiing til dei ulike einingane innanfor områder der den har spisskompetanse.

Økonomiavdelinga fører og avsluttar rekneskapen for kommunen, fellesrådet, eigedomsselskapet Sveio Bufellesskap KF, Ryvarden kulturfyr KF og andre mindre einingar. Handsaming av innkomande fakturaer, fakturering, innkrevjing av kommunale krav og eigedomsskatt, oppfølging av forsikringar, finansiering, innkjøp, budsjett, koordinering av KOSTRA – rapporteringar for heile kommunen.

Skatteavdelinga skal krevja inn skatt og avgift, føra skatterekneskapen og sørja for kontroll av arbeidsgjevarane i kommunen. Skatteavdelinga skal innrette verksemda slik at innbyggjarane sine behov vert tilfredsstillande i varetatt. Avdelinga er også kommunen sitt eigedomsskattekontor.

Mål

- Framleis utføra avdelinga sine oppgåver effektivt og med høg kvalitet.
- Å innarbeida gode og effektive rutinar for avdelinga sine oppgåver.

Planlagde tiltak

- Gjennomføre interne kurs med det siktemålet å auka kompetansen til einingane innan det økonomiske fagområdet.
- Overføring av kompetanse innan økonomiavdelinga.
- Utarbeide og systematisere dei ulike rutinebeskrivingane.
- Effektivisera og auke kvaliteten ved føring av større rekneskapsbilag og budsjettendringar, ved å importera data direkte inn i rekneskapssystemet.
- Vidareutvikle e-Handel i heile organisasjonen
- Vidareføre eBilag og ventebilag i heile organisasjonen og alle selskapa.
- Ta i bruk ny e-Handel modul i Visma Enterprise.
- Vidareutvikla og forbetra nettstaden til avdelinga.

Utfordringar

- Å behalde og vidareutvikle den kompetansen som er opparbeid i avdelinga.
- Å halde følgje med lovar og regelverk frå sentrale styresmakter.
- Få på plass system for kontinuerlig internkontroll og vedlikehald av det.
- Å få ny økonomisjef inn i arbeidsoppgåver og rutinar.

Rammeområde Barnehage og skule

Tenester og oppgåver i rammeområde:

- Sjå til og bidra til at barnehagar og skular driv ei teneste og ei opplæring i samsvar med barnehage- og opplæringslova. Utarbeida og oppdatera kommunale system.
- Syta for innsyn og informasjon om den økonomiske situasjonen i einingane og kva konsekvensar dette gir med omsyn til lovverk og forskrifter.
- Tilsyn kommunale og private barnehagar: Interkommunalt og enkeltsaker lokalt.
- Oppfølging av læringsmiljø og læringsresultat i skulane gjennom lokale og nasjonale styringssystem.
- Sikra ei tilfredsstillande kompetanseutvikling for personalet gjennom etterutdanning og vidareutdanning i samarbeid med *Forum for oppvekst i Sunnhordland* og ulike tiltak her lokalt innan dei kommunale satsingsområda.
- Koordinera lokalt og delta aktivt i ulike regionale samarbeidstiltak som Forum for oppvekst i Sunnhordland, PPT, Haugaland skule og arbeidsliv, Haugalandsløftet.
- Planarbeid, tilstandsrapport og sakshandsaming for politisk nivå.
- Budsjettarbeid og rekneskapsoppfølging mot einingane og for ansvara til kontoret.
- Skuleskyss: Lovverk, organisering og økonomioppfølging. Enkeltvedtak.
- Kommunalt tilskot til private barnehagar: Sakshandsaming og faktura.
- Spesialpedagogisk hjelp på førskuleområdet: Organisera og følgja opp pedagogisk og økonomisk. Gjera enkeltvedtak.
- Barnehageplassar: Organisera inntak. Utarbeida og følgja opp system og rutinar.
- Barnehageplassar/skuleplassar i andre kommunar/andre kommunar sine plassar i Sveio: Vedtak om spes, fakturaarbeid, systemarbeid.

Mål

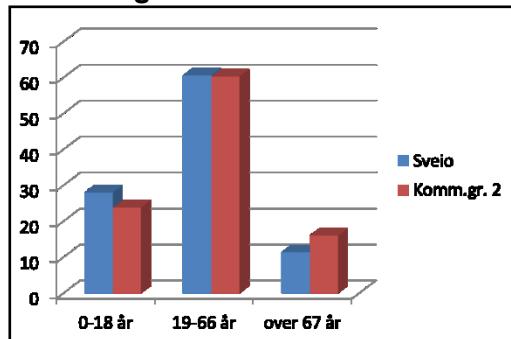
- Barnehage og skule skal leggja vekt på god språkutvikling, god leseutvikling og gode ferdigheter i grunnleggjande dugleikar.
- Barnehage og skule skal skapa eit godt læringsmiljø med nulltoleranse for mobbing og utesenging.
- I samarbeid med politisk nivå bidra til at Sveio kommune skal vera eit attraktivt val for unge familiar i regionen å busetja seg i ved at barnehagar og skular gir god opplæring og gode tenester.

Planlagde tiltak

- Gjennomføre tiltaka som inngår i styringssystemet for skulane
- Planlegga revisjon av "Kvalitetsplan for barnehagar og skular 2013-2017
- Gjennomføra og følgja opp implementeringa av antimobbe/skuleutviklingsprogrammet RESPEKT
- Leggja til rette for at skular og barnehagar kan delta i utviklingsarbeid gjennom ulike prosjekt.
- Kurs, nettverk og andre kompetanseutviklingstiltak i samarbeid med FOS og lokalt
- Førebu barnehagebruksplan for administrativ og politisk handsaming.

Utfordringar:

Den største utfordringa for barnehagar og skular er den same som er Sveio kommune sin store styrke: Høge fødselstal, ein ung befolkning og ei svært positiv folkeauge i aldersgruppa under 16 år.

Det kan gi utfordringar for omdømet og gjera kommunen mindre attraktiv som bukommune, om det ikkje blir sikra stabile og føreseielege ressursar som gjer barnehagar og skular i stand til å yta det som er forventa både av føresette og sentrale styresmakter.

Gjennom fleire budsjettprosessar har det vore fokus på at skulane frå regjeringa har blitt tilført mange nye oppgåver. Budsjetta til skulane har likevel ikkje blitt auka for å gi plass til fleire oppgåver. Dette gir store konsekvensar for økonomien til skulane.

Det er ei utfordring at ressursmangel reduserer skulane si satsing på tidleg innsats, delings og styrkingstimar. Folkehelseprofilen for Sveio syner at det kommunen skil seg noko frå andre kommunar ved dårlege resultater på målingar av lesedugleik, høge mobbetal og høgt tal på elevar som ikkje gjennomfører vidaregåande opplæring.

I budsjetta for 2014 manglar mellom anna midlar til følgjande:

- Lønsauke for personalgruppene. Spareeffektane er tekne ved at ein stor del av spesialundervisning nå blir gitt i grupper. Deling- og styrkingstimar og timar til tidleg innsats er nesten fråverande i budsjett 2014
- Kulturskuletimen .Vidareføring av nytt tiltak frå hausten 2013
- Valfag for ungdomstrinnet. Vidareføring av nytt tiltak frå hausten 2012 (Stortingsmelding 22)
- Deler av kostnaden med skuleskyss. Stor auke i søknadar frå føresette som søker om fri skuleskyss for borna grunna farleg skuleveg.
- Valestrand oppvekstsenter og Lid skule må i ein skilde timer bruka todeling av elevane frå 1.-7.trinn .
- Auke i tal på born i andre kommunar som følgje av barnevernsvedtak.
- Ressursar til auke av antal barnehageplassar i kommunal barnehage-1/2 avd. på Valestrand og fleire plassar i Førde vil krevja auka bemanning.
- Dei kommunale barnehagane må redusera vaksentettheten pr. avdeling til 2,7.

Sveio barnehage

Tenester og oppgåver i eininga

- Sveio Barnehage arbeidar kontinuerleg med å kunne gje eit barnehagetilbod til alle dei som ynskjer oss som sin barnehage. Det er stor etterspørsel etter å få plass.
- Sveio kommune skal i følgje kommuneplanen arbeida for at det er barnehagetilbod for alle som ynskjer det.

Mål

- Arbeide godt etter Lov om Barnehagar og Rammeplanen innanfor alle områder, og gje barna eit trygt og pedagogisk tilbod
- Legga vekt på god språkutvikling
- Skapa eit inkluderande miljø med nulltoleranse for mobbing og utestenging
- Heile personalgruppa må vere tydelege kva slags reglar som gjeld
- Fremja kulturelt mangfald
- Ha eit aktivt og godt samarbeid med foreldregruppa om utviklinga til barnet
- Bli enda betre på satsingsområdet vårt som er Matte–Fysikk–Natur og Teknikk, samtidig som me skal vere med på eit biologiprosjekt og eit språkprosjekt dei neste åra
- Halde arbeidsmiljøet utviklande og godt
- Sveio kommune skal gje barn og unge trygge og utviklande oppvekstmiljø
- Sveio kommune skal vera eit attraktivt val i regionen for folk som vil busetja seg

Planlagde tiltak

- Språkprosjekt i regi av midlar frå fylkesmannen
- NattGrep(biologiprosjekt) i regi av HSH
- Haugalandsløftet
- Gje barna eit best mulig barnehage tilbod
- Fortsett stort fokus på økonomi og balanse

Utfordringar

- Å halde budsjettet i balanse og oppretthalde dagens drift er meir og meir utfordrande for vår del. Spesielt utfordrande har det blitt etter januar 2011 med omlegging av statstilskot. Med utgangspunkt i dei siste åras budsjett, og korleis me har hatt det, er eg bekymra for lave rammer, som igjen fører til kutt i grunnbemanninga i barnehagen og oppseiing av folk. Me må i det minste tenka mest muleg likt for dei kommunale barnehagane som styrkar oss opp mot dei private. Slik er det ikkje per i dag.
- Kutt i grunnbemanninga fører til eit därleg og uforsvarleg tilbod til barna
- At det er ein voksen per avdeling åleine med heile barnegruppa lange periodar per dag.
- Oppussing og vedlikehald av ein barnehage som nå er blitt 24 år.
- Følgje opp det Rammeplanen og Barnehagelova krev av oss til ei kvar tid.

Førde barnehage

Tenester og oppgåver i eininga

Driva ein god pedagogisk barnehage i alderen 0 – 6 år, i Førde.

Mål

- Skapa eit godt pedagogisk miljø som gir kvart barn gode utviklings- og aktivitets muligheter
- Gje våre 13 framandspråklege barn eit godt utgangspunkt i norsk språket før skulestart
- Gjennom aktiv bruk av språket fremme alle barn sin utvikling både intellektuelt, sosialt og kulturelt
- Skapa eit godt arbeidsmiljø og trivsel på arbeidsplassen
- Drive barnehagen etter Lov om barnehager

Planlagde tiltak

- Fortsatt vidare fokus på HMS arbeid – kartleggje og risikovurdering – sette i gong tiltak som kan få ned sjukefråværet
- Språkstimulering for alle barn i alle aldra
- Fokus på uteleiken og språkstimulering
- Fortsatt fokus på budsjett og rekneskap

Utfordringar

- Barnehagen har venteliste no i haust og det er større barnekull som er født dei siste åra. Det betyr at behovet for barnehageplassar i Førde er større enn talet på plassar. Spesielt gjeld det småbarnsplassar.
- Dersom barnehagen skal drive etter same ramma som i 2013 må barnehagen kutte 60% i grunnbemanninga. Det vil igjen føre til at barnehagen har for mange barn på avdelingane i forhold til vaksentetthet. Det vil gje eit dårligare pedagogisk tilbod og til tider på dagen for lite vaksne. Barnehagen har ei opningstid frå kl. 7.00 til 16.30, dvs 9,5 timer til dagen.
- Barnehagen har 48 barn totalt som har barnehageplass dette barnehageåret, av desse 13 med anna morsmål.
- Dersom ein gjer kutt i grunnbemanninga, kan det føre til at me må ta inn færre barn framover, og kutte i opningstida.
- Følgje opp det lov og rammeplanen pålegg oss, slik at barnehagen stadig er i utvikling og vekst.

Vikse skule

Tenester og oppgåver i eininga

Skulen har 102 elevar i 1. – 7. årstrinn og skal gje undervisning og rettleiing til desse.. Elevtalet vil sannsynleg auka i åra som kjem, sidan det vert lagt opp til enda meir utbygging i denne delen av kommunen. Skulen har SFO tilbod for 28 barn, og av desse er det 15 som går alle dagane. Dei resterande 13 går enten 2 eller 3 dagar i veka. Skulen skal gje alle barna i SFO eit godt og trygt opphold. Det vert gitt leksehjelp 4 dagar i veka, og det er 18 barn som er påmeldte, men ikkje alle deltek kvar dag.

Mål

- Vikse skule skal ha eit godt læringsmiljø der alle trivest og føler seg trygge. Alle må ta ansvar for seg sjølve i handling og læring.
- Dei faglege krava i K-06 skal sikrast gjennom ulike og varierte pedagogiske undervisningsformer.
- Skulen skal ha moderne hjelpemiddlar som sikrar kvaliteten på undervisninga og lettar arbeidsdagen for dei tilsette.
- SFO skal vera eit tilbod til barn som går på Vikse skule

Planlagde tiltak

- Halda fram med lesing som grunnleggjande dugleik.
- Halda fram med kartlegging og systematisk oppfølging av resultat.
- Halda fram med førebyggjande arbeid mot uønska åtferd og mobbing

- Gjennomføra trivselsundersøking blant elevane 2 gonger i året.
- Delta i prosjektet klasseleiing i regi av Haugalandsløftet.
- Delta i trivselsprosjekt for meir aktivitet blant elevane.
- Delta i prosjektet "Respekt".
- Gjennomføra elevundersøkinga for 5. – 7. årstrinn.
- Arbeida vidare med emnet vurdering, og bruka planen i samsvar med planen for skuleutvikling.
- Arbeida vidare med gode rutinar for ulike gjeremål i SFO.
- Planlegging og tilrettelegging for uteaktivitetar etter fullført utbygging.
- Arbeida for at sjukefråværet blant personalet ikkje skal vera over 5 %.

Utfordringar

- Arbeidet med god leseopplæring.
- Førebyggjande arbeid mot uønska adferd og mobbing.
- Bruken og oppdateringa når det gjeld digitale verktøy.
- Brukbart med budsjettmidlar til inventar og utstyr i det nye bygget.
- Tilrettelegginga og fjerninga av trebygget.
- Vidare utvikling av heimesida på internett.

Auklandshamn skule

Tenester og oppgåver i eininga

Auklandshamn skule skal gje eit tilpassa undervisningstilbod i eit trygt elevmiljø. Dette er grunnleggjande i all aktivitet på skulen. Auklandshamn skule arbeider med desse satsingsområda:

- Elevane sitt læringsmiljø, klasseleiing og leiing.
- Grunnleggjande dugleikar me hovudvekt på lesing og talforståing.
- Vurdering/Tilpassa undervisning.
- Heim-skule samarbeidet.

Mål

- Skulen blir driven i tråd med dei lovar og forskrifter som til ei kvar tid gjeld, samt dei kommunale målsetjingane.
- Skulen skal vera ein god stad og vera og ein god stad å læra, i tråd med Handlingsplanen for «eit godt elevmiljø... mot mobbing....for trivsel og læring».
- Kartleggingsrutinane skal sikre at tiltak blir sett inn så tidleg som råd for eleven.
- Tilpassa undervisning er grunnleggjande og nedfelt i praksisen på skulen.
- Fokus er sett på haldning til læring og læringsutbytte.
- Fokus på samarbeide med dei føresette om kvar elev og elev/læringsmiljøet på skulen.
- Fokus på eit godt arbeidsmiljø der alle tek ansvar og samarbeider på ein god måte.
- Tydeleg og målretta leiing der informasjon, ansvar, dialog og samarbeid er viktig.

Planlagde tiltak

- "Flytlærarfunksjonen" blir vidareført ut frå gode resultat og krav til tilpassa opplæring.
- Tiltak for å sikre gode læringsarena/godt læringsutbytte både fagleg og sosialt blir vidareført slik dei er nedfelt i skulen sine dokument.
- Auklandshamn skule er med i RESPEKT-prigrammet.
- TL-leiarprogrammet fortsett me med då dette involverer elevane på ein sers god måte
- Oppdatert heimeside for å sikre god einsretta info og godt samarbeid.
- Delmåla skulen har som IA-bedrift gjeld vidare og blir fulgt.
- Brukarundersøkjingar og samarbeid.

Utfordringar

- Drift av SFO i 2014? Det er sers få brukarar og dermed eit kostbart opplegg.
- Det er ikkje rom for å setje av nok ressursar til ein vikarpott i lønsbudsjettet.
- Det er ikkje ressursar til så mange delingstimar på dei høgste trinna som ynskjeleg. Ressursar til deling i reine trinn blir brukt på dei lågaste trinna i byrjaroplæringa som "tidleg innsats"-ressurs. Ressurs til "flytlærartimar" blir gitt for å sikra god tilpassa undervisning på alle trinn, men det hadde vore ynskjeleg med nokre fleire delingstimar på mellomtrinnet og til fag som engelsk, norsk og matematikk

Valestrand Oppvekstsenter

Tenester og oppgåver i eininga

Skulen skal gi eit godt og tilrettelagt opplæringsstilbod til alle elevane på barnetrinnet med fokus på læring.
SFO skal gi eit tilbod til dei elevane som treng det før og etter skuletid.
Barnehagen skal gi eit trygt og pedagogisk tilbod.

Mål

- Oppvekstsenteret skal ha fokus på læring på alle nivå.
- Alle elevane og barnhagebarna skal vera trygge på oppvekstsenteret.
- Alle tilsette skal ha ein trygg og god arbeidsplass.
- Alle barna i Valestrand som ønskjer det, skal få plass i barnehage og SFO.
- Alle barna skal få eit pedagogisk tilbod som er tilpassa deira utviklingsnivå.
- Foreldra skal vera trygge for barna sine når dei er på oppvekstsenteret.
- Oppvekstsenteret skal drivast i tråd med opplæringslova og barnehagelova.

Planlagde tiltak

- Vidareutvikle arbeidet med læringsstrategiar og STL+ (skriva seg til lesing med lyd) i skulen.
- Arbeide med læringsmiljø gjennom RESPEKT-programmet.
- Vidareutvikla samarbeidet mellom skulen og barnehagen med tanke på overgangen frå barnehage til skule.
- Ta uteområdet i bruk som ein pedagogisk arena.
- Leggja til rette for god læring på alle nivå, både i barnehage og skule.

- Oppretthalda tilbodet ved oppvekstsenteret på nivå med i dag eller betre.

Utfordringar

- Å få opp talet på brukarar i SFO slik at me kan oppretthalda tilbodet.
- Å få plass til alle barna som ønskjer å gå i barnehagen ved oppvekstsenteret.
- Å få eit budsjett som gjer at me kan oppretthalda noverande pedagogiske tilbod i barnehagen. Det kan me ikkje med ramma som er gitt no, som vil føre til reduksjon i bemanninga.
- Barnehagen er i dag full, og me har barn på venteliste. Me ønskjer lavvoen godkjent som areal for ei utegruppe i barnehagen. Då kan me få plass til fleire. Me kan likevel ikkje utvide utan større ramme.
- Skulen har i dag 3 klassar på 1.-7. trinn. Med den ramma som ligg føre for 2014, vil me måtte reduserer bemanninga og ha 2 klassar. Då kan me ikkje oppretthalde det pedagogiske tilbodet me har no. Dette vil ikkje gi eit godt nok læringsutbytte for elevgruppa, og det vil vere svært vanskeleg å drive i tråd med opplæringslova.
- Dersom ein følgjer klassedelingstala til Sveio kommune skal oppvekstsenteret ha rammetimar til 4 klassar hausten 2014. Dette vil krevje ytterlegare auke i ramma frå 1. august.
- STL-prosjektet vil truleg ikkje la seg gjennomføre utan timar til styrking.
- Skulen har behov for ei stor auke i den spesialpedagogiske ressursen frå august 2014. Dette er det ikkje timar til i budsjettet.

Førde skule

Tenester og oppgåver i eininga

Førde skule gir barn i grunnskule og skulefritidsordning, samt unge og voksne i vaksenopplæring, kunnskap i samsvar med læreplanar i fag og i tråd med lovverket elles. Førde skule er ein god skule med rom for visdom og vekst, i samsvar med Sveioskulen sin visjon.

Mål

Førde skule har god kvalitet når det gjeld bygningsmasse, uteområde og utstyr. Det er høg kvalitet på undervisninga som blir gitt, det viser att i gode resultat. Førde skule har eit godt arbeidsmiljø for alle, sikra gjennom systematiske undersøkingar og kontinuerleg oppfølging. Skulen har eit godt samarbeid med heimane og deltakarane. Vaksenopplæringa har eit tett tverrfagleg samarbeid både innad i kommunen og på tvers av kommunegrensene i Sunnhordland/Haugalandet.

Planlagde tiltak

Hovudtiltaka er nedfelt i Førde skule sin utviklingsplan, som igjen samsvarer med Sveio kommune sin kvalitetsplan for skular og barnehagar. Arbeid med eit godt læringsmiljø gjennom programmet "Respekt", samt fokus på med "Vurdering for læring", er begge viktige tiltak som krev ekstra innsats gjennom skuleåret. Tiltak knytt til fysisk tilrettelegging, vedlikehald, o.l., krev at det blir tilført ekstra midlar gjennom investeringsbudsjettet.

Utfordringar

Den stramme økonomiske ramma er ei stor utfordring. Barneskulen er 4-delt med 81 elevar, 1.-og 2. trinn går saman, det samme gjør 3. og 4. trinn samt 6. og 7. trinn. 5. trinn er åleine. Elevtalet i klassane er rett under grensa for deling. 6. og 7. klasse har 25 elevar, som er rett over

grensa, men utan at vi har ressursar til deling. For å fylla dei lovpålagde oppgåvene så langt råd er, blir alle timeressursane lagt ut. Vi har ikkje reserver til å dekka vikarbehovet. Når tilsette er sjuke, blir løysinga å ta vekk styrkingstimar i klassar der årstrinna går saman, eller siå saman elevgrupper på ein eller annan måte. Dette gjer dagane og timane uforutsigbare og kvaliteten på lang sikt dårligare. Hausten 2014 tilseier elevtalet ei 5-deling, utan at det er ressursar til det.

Sidan januar 2012 har skulen hatt mottaksklasse for minoritetsspråklege elevar som er busette i Sveio kommune. Det har vore ein stor fordel å kunna samla elevane i ein klasse 3 dagar i veka. Her får dei opplæring etter eigen fagplan i norsk, og meir individuell hjelpe i andre fag enn det dei ofte kan få i "heimeklassane" sine. Skulen er heilt avhengig av å få tilført øyremerka midlar for å kunna halda oppe tilbodet. I inneverande år er mottaksklassen sikra med 1 mill frå flyktningmidlar. Etter jul må klassen leggjast ned dersom ikkje vi får tilført tilsvarande ressurs, og 1,2 stilling må seiast opp.

Utfordringa i vaksenopplæringa er å få dekka lønsutgiftene med refusjonar. Det ser ut som kommunen sin del av kostnadene med å driva lovpålagt opplæring for voksne er for liten. Denne summen må aukast. Ei anna utfordring i vaksenopplæringa er at 4 av dei 5 tilsette kjem inn under seniorordninga, dvs. at ca. 25 % av stillingane ikkje går til undervisning, noko som gjer det vanskeleg å halda budsjettramma når behovet for timer til undervisning har auka.

Felles for alle ansvarsområda under Førde skule er at driftsmidlane berre såvidt dekker dagleg drift, der er ikkje rom for nyinnkjøp av f.eks. digitalt utstyr, noko som er svært sakna og nødvendig

Sveio skule

Tenester og oppgåver i eininga

Sveio skule er ein 1-10 kl. skule med 460 elevar. Me har 20 klassar, ein avdeling for born med store omsorgsbehov og eit SFO tilbod. Skulen har 67 tilsette inkludert pedagogisk personale, assistenter, reinhalderar og sekretær. Skulebygningen er delvis nytta saman med kultur i høve bibliotek og idrettshall. Symjehallen vert nytta av alle elevane i Sveio kommune.

Mål

- Sveio skule har eit læringsmiljø som skaper høg motivasjon for utvikling og læring
- Elevane ved Sveio skule har høg fagleg og sosial kompetanse
- Dei tilsette ved Sveio skule har eit godt og inkluderande arbeidsmiljø.

Planlagde tiltak

- Deltaking i prosjektet «RESPEKT» i regi av Senter for adferdsforskning i Stavanger. Eit prosjekt som går over 2 år. Dette er eit prosjekt som vil dyktiggjera dei tilsette i arbeidet med elevane, skapa trygge og forutsigbare rammer ved skulen, samt intensivera arbeidet mot mobbing.
- Prosjektet "Vurdering for læring". (VFL) Pedagogisk personale skal nytta ny vurderingspraksis i sine fag. Dei tilsette er med på nettverksmøter i regi av FOS.
- Skulen har nytta Zero programmet. Elementer frå dette programmet vil bli brukt i «RESPEKT» arbeidet.
- Trivselsleiarprosjektet. (TL) Det er utdanna elevar som trivselsleiarar i friminutta både på barneskulen og ungdomsskulen.
- Etter tilsyn frå Arbeidstilsynet, har skulen satt ned ei HMS gruppe som har laga ein plan for å betre det psykososiale miljøet blant dei vaksne på skulen. Det blir arbeida med HMS på dei ulike teama på skulen. Deretter

blir dette tatt opp i skulen si plangruppe.

- Skulen har oppretta psykososialt team, kor PPT, helsesøster, psykatrisk sjukepleiar, barnevern, Politiet, adm. ved skulen, SLT koordinator, deltek. Dette vil gjere vegen til hjelpeapparatet kortare, og gjere oss i stand til å sette inn målretta tiltak raskare.

Utfordringar

- Skulen har ei utfordring i å halda seg til rammene i budsjettet. Dersom rammene til skulen ikkje vert utvida, er konsekvensen å redusera ei halv assistentstilling knytta opp mot § 5.1 elev (lovpålagd). Me må også kutta ut midler satt av til vikar u/refusjon, noko som vil resultera i at alt fråvær vil vere ein minus på budsjettet. Samstundes får me signal både frå føresette og tilsette på skulen om at driftsnivået til skulen er for lavt. Dette nivået vil bli enda lågare, då me må for å komma i blanse, nulle ut midlar sett av til: Undervisningsmateriell, undervisning i kunst & handverk og mat & helse (lovpålagd). Me får og inn bekymringar i høve den lærartettleik i undervisninga som me kan gje elevane våre. Elevar med ulike utfordringar får spesialundervisning på same gruppe. Det hadde vore ynskjeleg å kunna setja saman grupper med færre elevar. Skulen vil auka med 2 klassar frå hausten 2014 – uavhengig av utfallet av skulestruktursaka.
- Sjukefråværet gjev oss ei utfordring med å halda ei jamn og god drift ved skulen.
- Framover må det setjast fokus på dei fysiske tilhøva ved barneskulen på Sveio skule. Skulebygningen treng vedlikehald og ein del oppgradering både ute og inne. Før ei eventuell samanslåing av fleire skular i kommunen, er det viktig å få

oppgradert skulebygget. Det er eit stort behov for fleire klasserom ved skulen. Lager og varemottak må også inn i eit nybygg. Dette har ikkje skulen i dag. Det er stor fare for tryggleiken til elevane i samband med vareleveranse. Tunge kjøretøy kjører

inn i skulegård og inngangspartiet blir nytta som varemottak. Dette er ikkje bra.

- Det er ei økonomisk utfordring for oss å halda oppe tilbodet om skulefrukt kvar dag.

Lid skule

Tenester og oppgåver i eininga

Lid skule skal gi elevane ei opplæring som vil gjere dei klar til å møte livsens oppgåver og meistre utfordringar saman med andre, i tråd med læreplanen (K-06). Skulen skal, etter opplæringslova, gi alle elevane den opplæringa dei har krav på.

Skulens satsingsområde for skuleåret 2013-2014:

- Elevanes læringsmiljø
  - Vurdering for læring
  - Elevanes psykososiale miljø
    - «Respekt»
    - «Trivselsprogram»

Mål

- Lid skule skal vera ein stad kor elevane føler seg trygge og trivst godt.
- Lærarane skal ha sterke timer med stort læringstrykk.
- Elevane skal oppleve eit godt læringsmiljø, der kravet om tilpassa opplæring skal oppfyllast.
- Undervisninga skal vera av høg kvalitet, av motiverte og kompetente lærarar.
- Vidareføre arbeidet frå prosjektet «vurdering for læring». Få innarbeida eit godt system for arbeid med vurdering.
- Respektprogrammet skal gjera det betre å vere elev på Lid skule.

Planlagde tiltak

- Me skal i år koma godt i gong med «Respektprogrammet» Dette er eit program som skal styrke læringsmiljøet til elevane.
- Gjennomføre/arbeide med nasjonale og kommunale satsingsområder.
- Halde fram med gode rutinar for arbeid med læringsstrategiar, vurdering for læring og nasjonale prøvar (før og etter).
- Halde fram med Trivselsprogrammet, for å sikra trivsel og stor aktivitet i friminutta.

Utfordringar

- Det vil bli ei utfordring å oppfylla krav om tilpassa opplæring ved fådelte skular utan delingstimar i "basisfaga". Noko som kan gå utover plan om tidleg innsats.
- Det er ei utfordring å kunne tenkje langsigkt når det kjem opp spørsmål om nedlegging. Slike spørsmål kan føre til uro i elevmassen.
- Det blir ei stor utfordring å halde seg innanfor budsjetttramma for 2014. Skulen må gjera store kutt, noko som vil medføra reduksjon i antall lærarstillingar f.o.m. hausten 2014.
- Sikre god undervisning når lærarar er borte, anten på grunn av sjukdom eller andre grunnar.

Rammeområde Helse og omsorg

Tenester og oppgåver i rammeområde

Tenesteområdet og tenesteproduksjonen er regulert av ei rekke lovar og forskrifter. Følgjande lovar med tilhøyrande forskrifter er dei mest aktuelle:

- Lov om helse og omsorgstenester i kommunane
- Lov om sosial- og velferdsordningen i NAV
- Pasientrettighetsloven
- Forvaltningsloven
- Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern
- Lov om helsepersonell

Nytt frå 2013 er at tidlegare rammeområde helse og omsorg budsjett-teknisk vert delt i 5 ulike rammeområde – i tillegg til Samhandlingsreform. Dei nye rammeområda er:

1. Fellestenester – Helse og rehabilitering
2. Barnevern
3. Pleie og omsorg
4. Butiltak for funksjonshemma
5. NAV med flyktningavdeling

Tenesteområda omhandlar tenesteproduksjon som skal dekke grunnleggjande og livsviktige behov. Viktig i denne samanheng er også det førebyggjande arbeid. Det skal sikrast gode oppvekstvilkår for barn og unge forutan førebyggjande tiltak overfor alle aldersgrupper for å sikre ei god folkehelse slik at sjukdom ikkje oppstår.

Mål

- Sikre rett teneste til rett tid – tilpassa budsjetttrammer
- Sikre at tenesteproduksjonen er kostnadseffektiv
- Sjå til at brukar får ei aktiv rolle ved utforming av tenestene
- Styrke kompetansen til tenesteytar

- Forbetre leiingskompetanse og organisasjon med basis i dei verdiar som ligg til grunn for kommunen si drift
- Følgje med og kontrollere/evaluere tenesteproduksjon og -kvalitet

Planlagde tiltak

- Følgje opp vedteken planstrategi for Sveio kommune ved å utarbeide Overordna plan for helse og omsorg – Foreta revisjon av delplanar innafor sektoren
- Utgreie interkommunale fellesløysingar for legevakt og etablering av ØH-senger
- Konsolidere drifta ved Sveio Omsorgssenter – med vekt på arbeid med rekruttering av kompetanse og etablering av balanse mellom driftsnivå og budsjetttrammer
- Fullføre bygging av 4 bustader for vanskelegstilte og starte opp drifta av desse

Utfordringar

- Største utfordringa for rammeområdet vil bli å kunne tilpasse tenestenivå og -kvalitet til den løyvde budsjetttramma. Prognosetal for 2013 er omlag kr 104 mill. medan vedteken ramme for året er kr 98 mill.. Tildelt samla ramme for 2014 er kr 98,5 mill.. Særleg er utfordringane store i pleie og omsorg
- Forbetra arbeidstilhøva og IA-arbeidet slik at fråversprosenten blir redusert. Særleg gjeld dette innafor pleie og omsorg der utviklinga har vore negativ
- Rekruttere sjukepleiarar innafor pleie og omsorg er ei aukande utfordring
- Sikre god oppstart og drift av nye omsorgsbustader
- Skape gode arbeids- og aktivitetsarenaer for funksjonshemma i eigna lokale med tilstrekkeleg og kompetent bemanning
- Det er ikkje sett av midlar til vidare drift av Frisklivssentral. Dette er uheldig i ei tid

med forventa fokus på folkehelsearbeid. Ein har ikkje lukkast i å skaffe nødvendige midlar frå statleg hald til å kunne vidareføre tiltaket.

Oppsummering av utfordringar – avvik mellom konsekvensjusert budsjett og tildelt ramme :

Fellestenester – helse og rehab
Kr. 386 000 – Tiltak er innarbeida
Pleie og omsorg
Kr. 1.100 000 – Tiltak er innarbeida
Sum avvik
Kr. 1.486 000

Avvika er utfordrande og kan ikkje gjennomførast utan betydelege inngrep. Overståande avvik for pleie og omsorg er i utgangspunktet ein del høgare. Det er lagt til grunn at 6 rom vert stengt. Innsparinga utgjer omlag kr. 2,7 mill.. Når dette er lagt inn står framleis att kr. 1,1 mill. i

konsekvensjustert budsjett det ikkje er midlar til. Å kutte ytterlegare 2 stillingar, som dette utgjer, vil ikkje vere tilrådeleg etter at det også er gjort ein reduksjon med 4 stillingar inneverande år. Det var ønskeleg at utviklinga kunne gå motsett veg med tanke på at pleietrygda er aukande som ein konsekvens av Samhandlingsreforma.

Nye tiltak det ikkje er funne rom for i budsjettframlegg

1. Ei 5. nattevaktt ved sjukeheimen
2. Drifts- og investeringskostnader til arbeids- og aktiviseringstilbod til funksjonshemma
3. Driftskostnader i samband med mulig overgang til mobilt journalsystem for heimebaserte tenester.
4. Oppjustering av kommunale kompetansemidler innafor helse og omsorg

SLT – Arbeidet

Tenester og oppgåver i eininga

SLT koordinator skal drive og samordne det kriminalitetsførebyggjande arbeidet frå kommunen si side. Dette skjer saman med andre kommunale tenester som til dømes skulehelsetenesta, barnevern, kulturavdeling og skule. Frivillige lag og organisasjoner er og viktige i dette arbeidet og koordinatoren skal i tillegg ha eit nært samarbeid med politiet

Mål

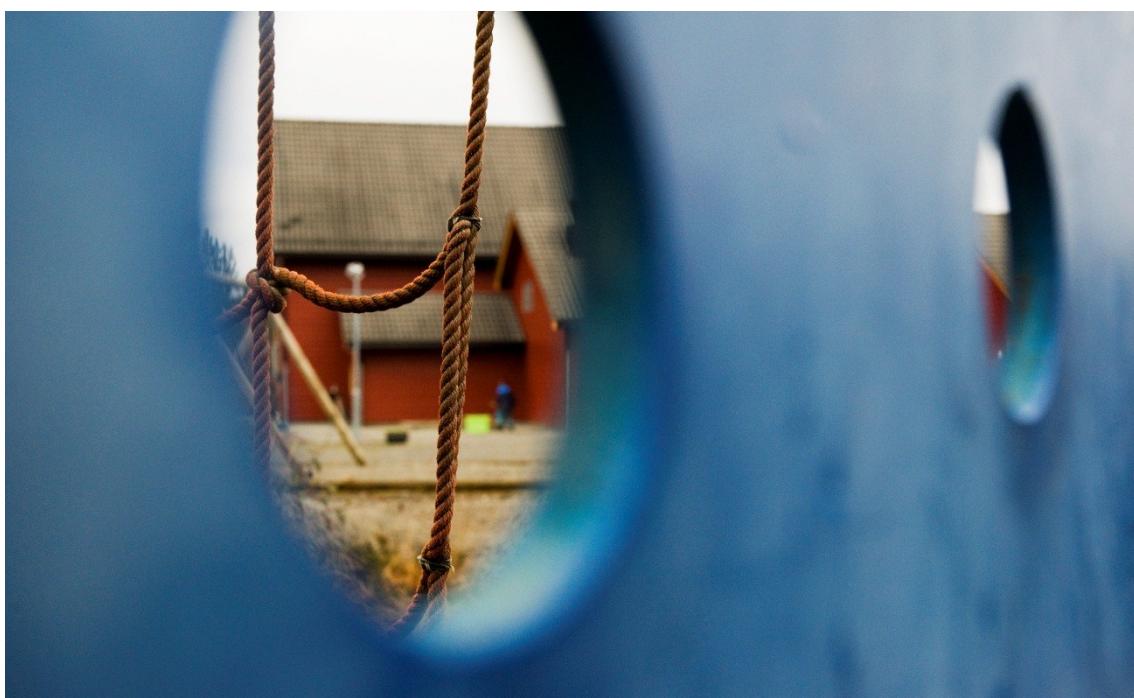
- Bidra til at barn og unge ikkje blir rekrytert inn i rus- og/eller kriminelle miljø
- Saman med føresette og skule bidra til at kvar einskild ungdom får eit så høgt sjølvbilete som mogleg
- Bidra til at flest mogleg av "våre" unge kjem seg gjennom ungdomstida med plettfritt rulleblad

Planlagde tiltak

- Søkje om at Sveio kommune kan bli ein "Av og til" kommune
- Driva MOT arbeidet i kommunen, ved m.a. å vidareføra prosjektet "Ungdom med MOT"
- Tilby skulane foreldreforedrag om tema som: vaksenrolla, grenser og betydningen av å vere til stades

Utfordringar

- Gjera foreldrerolla og innhaldet i denne tydeleg når det gjeld oppgåver og ansvar
- Det har dei siste par åra dukka opp uønska miljø der unge vaksne rusrar seg på narkotika og det er/kan vere fare for rekrytering heilt ned i ungdomsskulen.
Ein må her søkja etter så mykje informasjon som mogleg lokalt og samarbeide aktivt med det lokale politi
Skape gode haldningar hjå ungdommen slik at miljø som dette ikkje får fotfeste

Helse- og rehabilitering

F.o.m. 1.1.2013 blei tidligare Helseavdeling og Rehabiliteringsavdeling slått saman til ein eining: Helse- og rehabilitering. Den nye eininga gir følgjande tenester: Helsestasjon, skulehelse, jordmor, fastlegeordning, kommuneoverlege (bl.a. smittevern,

miljøretta helsevern og tilsynslege sjukeheim), legevakt, psykisk helse, butilitak for vanskelegstilte, tiltak for funksjonshemma, fysioterapi, hjelpemiddel, frisklivssentral og koordinerande eining for habilitering og rehabilitering.

Sveio Helsestasjon

Tenester og oppgåver

Helsestasjonane og skulehelsetenesta i Sveio skal arbeide helsefremjande og primærforebyggjande blant familiær med barn og unge. Dette blir gjort i form av generelle og målretta undersøkingar, vaksinasjonar, heimebesøk, samtaler og rådgiving individuelt og i grupper. Dei gravide skal ha tilbod om oppfølging i svangerskapet av jordmor. Helsestasjonen skal vere ei brukarvenleg teneste.

Helsesøsterenesta har oppgåver på brei front med å fremje ei god folkehelse for innbyggjarane i kommunen. Det vert arbeid tverrfagleg m.a. ansvarsgrupper for å sikre gode og koordinerte tenester til brukaren

Mål

- Gi brukarane av tenesta best muleg hjelp i samsvar med gjeldande lov og forskrifter.
- Helsestasjonen skal vere ei brukarvenleg teneste for dei gravide, småbarnsforeldre, elevar/ungdommar og deira foreldre.
- Via veiledings grupper styrke og bevisstgjere småbarnsforeldra i foreldrerolle.
- Helsestasjonen skal oppretthalde dagens høge dekningsgrad på m.a. vaksinasjon i barne- og skulealder og deltagingsprosenten for foreldrerettleiings- gruppene.
- Helsestasjonen skal arbeide tverrfagleg/tverretatleg for å betre tenesta til brukaren.

- Helsestasjonen skal vera ein god arbeidsstad der alle tilsette får fagleg utvikling.

Planlagde tiltak og investeringar

- Gjennomføre lovfesta helsekontrollar og vaksinasjon til alle sped-, småbarn og skuleelevar i Sveio.
- Gi råd/rettleiing og ekstra oppfølging til dei brukarane som har behov for det.
- Jordmora vil halde fram med jordmortenesta til gravide og prevensjonsundervisning til elevane i 9. klasse.
- Vidareutvikle foreldrerettleiingsgruppene.
- I samarbeid med psykiatrisk sjukepleiar drive vidare samtalegrupper i skulen.

Utfordringar

- Sveio helsestasjon har behov for å auka bemanninga grunna ei stadig aukande arbeidsmengde for helsesøsterenesta samtidig som kravet til kvalitet ikkje er endra. Dei siste åra har talet på helsestasjonskonsultasjonar og skulekonsultasjonar auka betydeleg. Bemanninga er den same, 2.3 årsverk. Av desse er ein 30% stilling for flyktningar og leiande helsesøster sin administrative stillingsprosent er med i denne. Me klarer ikkje lenger med dagens bemanning å møte behov for tverrfagleg samarbeid med SLT, barnevern, barnehagar.

Fellesutgifter, miljøretta helseven og legekontor og -vakt

Tenester og oppgåver

Gjeld fellesutgifter, fastlegeteneste, legevakt, miljøretta helsevern, smittevernlege, turnuslege, skule- og helsestasjonslege, tilsynslege SOS, førebyggjande medisin og administrasjon. I 2012 fekk ein 2 kommunalt tilsette legar som saman ivaretok Sveio legekontor, kommuneoverlegeoppgåver, tilsynslegeoppgåver og legevaktoppgåver.

Mål

- Fastlegetenesta og legevaka skal halde høg kvalitet og vere produksjonseffektiv.
- Vidareutvikle det elektroniske samhandlingssystem.
- Styrking av kommuneoverlegefunksjonen.
- Planlegge implementering av samhandlingsreforma.

Planlagde tiltak og investeringar

- Vidareutvikla struktur, innhald og samarbeid med andre for den nye kommunale legetenesta.
- Utgriing, planlegging og utvikling av tiltak og tenester i samband med samhandlingsreforma, som inkluderar legevakt og ØH (kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphald). Sveio kommune vil søka å ivareta krava til desse tenestene gjennom interkommunalt samarbeid.

Utfordringar

- Vidare oppbygging og utvikling av struktur og innhald i den nye kommunale legetenesta med 2 kommunalt tilsette legar.
- Imøtekomma krav om tiltak og tenester etter samhandlingsreforma

Rehabilitering

Tenester og oppgåver

Omhandler psykisk helseteneste m/butiltak, psykososialt kriseteam, tildeling og oppfølging av tenester for funksjonshemma, koordinerande eining for habilitering og rehabilitering (inkl. arbeid med IP), fysioterapiteneste, hjelpemiddellager og frisklivssentral.

Mål

- Koordinering - sikra samordning og kontinuitet av tenestene
- God fagleg og tilgjengeleg hjelp prega av samarbeid og respekt
- Førebygging - tidleg hjelp og tett oppfølging i periodar
- Samhandling – med brukaren og andre – for å finna best mulege løysingar saman

Planlagde tiltak og investeringar

- Byggja fire bustader for vanskelegstilte brukarar med psykisk liding/rusproblematikk
- Sikra trygge butilhøve og meiningsfull kvardag for personar med utviklingshemming og/eller psykiske vanskar/rus
- Støtta heimebuande og deira pårørande slik at dei meistrar kvardagen
- Vidareutvikla bruk av individuelle planar og fortsetja opplæring av koordinatorar
- Handtera auka saksmengd juridisk og fagleg forsvarleg
- Informera om psykisk liding – haldningsskapande og toleransefremjande arbeid

- Førebyggjande psykososialt helsearbeid i høve til skuleborn og born av psykisk sjuke
- Forbetra og/eller oppretthalda funksjonsnivået til det enkelte menneske i høve til eigne ønske og behov uavhengig av alder og funksjonsnivå
- Formidla tekniske hjelpemiddel slik at brukarane i størst mogleg grad får hjelp etter behov

Utfordringar

- Bustadtibod med tilstrekkeleg tilsyn og omsorg for personar med samansett psykisk livsproblematikk/kriminalitet/rus. Korleis vera i stand til å skapa gode og trygge bumiljø?
- Arbeid/aktivitetstilbod etter vidaregåande skule til ungdom med utviklingshemming.
- Korleis førebyggja/handtera ei veksande gruppe barn og unge som slit psykisk? Auka behov for rettleiing/støtte til barn/unge og deira familiær i vanskelege livssituasjonar
- Skaffe kompetanse i høve til rus/psykisk liding
- Korleis gi avlastning for funksjonshemma – eit behov som er aukande i ein situasjon der det ikkje lenger er nok lokalitetar til føremålet.
- Framleis satsa på og avsetje ressursar til førebyggjande og ikkje lovpålagde oppgåver innanfor psykisk helse trass i reduksjon av bemanning med 1 årsverk i 2013.
- Sveio frisklivssentral har berre midlar til å drifta ut prosjektperiode (til 31.08.2014)

Barnevern

Samla har tenesta 470 % stilling fordelt på 5 personar. I tillegg kjem oppdragstakalar knytt til besøksheimar, fosterforeldre, avlastning i familiar, tilsynspersonar, støttekontaktar, rettleiarar og sakkunnige.

Tenester og oppgåver i eininga

- Avklara meldingar innan ei veke og undersøkingar innan 3 mnd.
- Utgreie saker for fylkesnemnda og domstolane og vera kommunen sin partsrepresentant i dei ulike rettsinstansar.
- Godkjenna og rettleie fosterheimar.
- Følgja opp barn som er plassert i ulike tiltak.
- Saksbehandla og utgreie søknadar om adopsjon.
- Utgreie og setje i gong ulike hjelpetiltak for barn som bur i heimen.
- Samarbeide med offentlege og private aktørar innafor målfeltet.
- Rapportere til styresmakter om tenesteproduksjon.

Mål

- Gje barn og unge som har behov for det rett hjelp til rett tid.
- Halda fristar for undersøkingar som er fastsett i lovar og forskrifter.
- Samarbeida med andre instansar i og utanfor kommunen sitt ansvarsområde.
- Arbeide målretta for å styrkja barnevernet sin legitimitet i heile samfunnet.
- Arbeide for eit heilskapleg førebyggjande arbeid i kommunen for barn og unge.

Planlagde tiltak

- Regelmessig gjennomgå rutinar for samarbeid for oppdatering og sikring av at dei fungerer i høve til målgruppa.
- Etablere og drifta eit formalisert førebyggjande arbeid på tvers av avdelingar som arbeider med born og unge på kommunenivå
- Satse på kompetanseheving internt for å minske bruk av eksterne konsulentar.
- Fremje ny søknad for vidareføring om særskilt tilskott til auka ressursar innafor barnevernet – slik statsbudsjettet opnar for. Tenesta fekk midlar til 1 stilling i 2011.
- Arbeide med å få til avtale med Tysvær kommune om interkommunal barnevernsvakt utanom vanleg arbeidstid.

Utfordringar

- Framlagt budsjett er levert i balanse. Ei muleg etablering av interkommunal barnevernsvakt vil gje kostnader på omlag kr. 200 000,- pr år. Dette nye tiltaket er ikkje teke med i budsjettet.
- Kravet til kompetanse er aukande. Det er varsla statlege føringar m.o.t. kompetanse- krav for det kommunale barnevern.
- Fleire nye komplekse saker vil kunne binde opp både personal- og økonomiressurser framover.
- Barneverntenesta har hatt nær dobling av tal på meldingar i 2013 som vil kunne gje auka kostnader på sikt.

Pleie og omsorg

Tenester i eininga

Administrasjon

Sentralbord, posthandtering, postere og attestere fakturaer

- Saksbehandling, klagebehandling
- Eigenbetaling for opphold og andre tenester, fakturering av tenester, vederlagsberegning.

Sjukeheimen

- Gir medisinsk- og sjukepleiefagleg hjelp til pasientgrupper med ulike behov
- Gir rehabiliteringstilbod til pasientar etter brudd, slagtilfelle, hjartesjukdom m.m.
- Gir palliativ (lindrande) behandling i livet sin sluttfase
- Legg til rette for livskvalitet og aktivitet for langtidspasientar, med høve til individuelle val og privatliv

Heimetenesta

- Yt sjukepleie og praktisk bistand til heimebuande med ulik alder og behov.
- Samordne hjelpetiltak med andre tenester, i og utanfor kommunen.
- BPA (brukarstyrt personleg assistent)
- Omsorgsløn
- Ansvar for tryggleiksalarmer
- Organisere ombringing av varm middag til heimebuande

Dagsenter

- Gir variert aktivitetstilbod til brukargrupper, i og utafor institusjonen
- Gir eit aktivitetstilbod til demente (ein dag i veka)

Felles mål

- Oppfylle lov- og forskriftskrav om tenestekvalitet
- Formidle respekt for det einskilde menneske som eininga sin grunnleggjande verdi.
- Brukarmedverknad, eigenomsorg og aktivitet vert vektlagt i alle avdelingar.
- Alt samarbeid med pårørande skal vera dynamisk og respektfullt.
- Kvalitetssikring av tenestetilbodet skal vera ein kontinuerleg prosess.
- Auke jobbnærvær/ redusere fråvær ved fokus på tilrettelegging og muligheter i staden for avgrensing.

Planlagde tiltak

- Gjennomføre planlagde samtalar 2 gonger pr. år med brukar og pårørande i langtidsavdelingane
- Legge tilrette arbeidet slik at seniorar kan fortsette i arbeid til pensjonsalder
- Legge tilrette slik at gravide arbeidstakrar kan bli i jobb
- Samarbeida med brannvesenet om å driva førebyggjande brannvern i heimane
- Samarbeide med vaktmeistertenesta om å lage vedlikehaldsplan for trygdebustadane
- I budsjettet er det lagt til grunn at mellom 4 – 6 korttidsplassar skal seljast til nabokommunar. Alternativet til dette er nok ein runde med betydelege kostnadsreduksjonar/stillingsreduksjonar

Utfordringar

- Møte dei krava Samhandlingsreforma vil stille til auka kompetanse og aktivitet
- Syte for at det er nok fagfolk og kompetanse i tråd med reforma
- Oppgradere saksbehandling og tenesteyting i tråd med nytt lovverk.
- Å yte fagleg forsvarlege tenester innafor trонge økonomiske rammer.
- Alltid ha korttidsplassar til rehabilitering, habilitering og fleksibilitet nok til å ta imot brukarar ift ny ansvarsdeling etter samhandlingsreforma.
- Møte eit aukande behov for aktivitet hjå heimebuande eldre i dagsenteret.

- Rekruttere og behalde kompetanse ved å framstå som ein attraktiv arbeidsplass med høg kompetanse og godt arbeidsmiljø.
- Legge til rette for forsvarleg drift i eininga i sårbare periodar som til dømes ferieavvikling og høgtider.
- Utarbeide ulike turnusordningar for å klare å redusere uønska deltid ved å tilrettelegge for faste vikarstillingar.
- Samordne tenesteyting i institusjon og heimetenester til beste for brukarane
- Andre lov- og forskriftsfesta nye tiltak som ikkje er lagt inn i budsjett: Sjå tabell nedanfor.

Butiltak for funksjonshemma

Tenester og oppgåver i eininga

Avdelingen gir i dag eit butilbod til 13 brukarar og 1 barn/unge som har avlastning i ulik grad. Alderen på brukarane er frå 11 til 63 år. I tillegg gir me arbeidstilbod til 5 personar. Dette gjer oppgåvene varierte og spanande. Me utfører også oppgåver for nabokommune ved at me er ansvarleg for å gi arbeidstilbod til 2 yrkesvalhemma.

Mål

- Målet for avdelinga er å gje brukarar av tenestene våre eit variert og innhaldsrikt liv.
- For dei som mottek avlastning, er målet at foreldra og andre føresette skal vera trygge på at barna har det godt og trivest når dei bur heimafrå.
- Det er og eit klart mål at dei om er tilsette i avdelinga har grunnleggjande kompetanse innafor aktuelle arbeidsfelt. Dette vil variere i forhold til kva aldersgruppe det er tale om. T.d. er avdelinga i gong med å tilføre auka kompetanse innafor aldring og psykisk utviklingshemming. Samstundes vert det også sett fokus på språkutvikling og kommunikasjon for dei minste av våre brukarar.
- Aktuelle tenester er regulert i sosialtenestelov og kommunehelselov med tilhøyrande forskrifter. Lova gir oss ei mengde utfordringar når det gjeld kompetanse og tal på personell som skal vere tilgjengeleg til ei kvar tid. Det er eit uttalt mål å auke kompetansen på området som gjeld bruk av tvang og makt, samstundes som det vil bli arbeid vidare med å rekruttera fleire personar med høgare kompetanse. Det er lovkrav om at det skal vere minst ein som har 3 år med helse- og sosialfagleg høgskuleutdanning.

- Auka trivselen for dei tilsette gjennom m.a. meir varierte arbeidsoppgåver saman med brukarar på nye arenaer – til dømes dag-/ og aktivitetstilbod.

Planlagde tiltak

- Avdelinga har planlagd å gjennomføra eit kurs i året som omhandlar bruk av tvang og makt. Opplæringa vil også famne om kvar nytilsett innafor dette området. Dette er me godt i gang med.
- Avdelinga vil vidareutvikle det gode dagtilbodet me har i dag. Det er nødvendig å skape/tilby eit strukturert tilbod om dagen. Noko anna vil vere i strid med lovverket.
- Gjennom målretta kontakt med høgskulane i området vil avdelinga søke å rekruttere ny-utdanna vernepleiarar til arbeid i Sveio kommune.

Utfordringar

- Auka talet på kvalifisert personell.
- Den største utfordringa for neste år er at avdelinga ikkje har ein høveleg stad for eit dagtilbod til sine bebuarar. Det vil i 2013 vere 8 brukarar som skal/bør ha eit dagtilbod. Dette må løysast. Det er spesielt og i strid med lovverk at det ikkje er eit tilfredsstillande tilbod til dei svakaste av innbyggjarane.
- Budsjettframlegg for 2014 gjer det mogeleg å halde fram med kommunal avlastning – men det må gjerast viss driftsjusteringar for å drifta eininga i samsvar med budsjett.
- I dag er kommunen nøydd til å kjøpa avlastningsteneste i nabokommune. Det må snarast planleggjast for korleis me skal møta utfordingane kommunen har når det gjeld nye avlastningsbustader.

NAV med flyktningsarbeid

Tenester og oppgåver i eininga

- Rettleia brukarane våre om arbeid og aktivitet.
- Fremje økonomisk og sosial tryggleik.
- Auke livskvaliteten for brukarane våre.
- Førebyggja sosiale problem i kommunen.
- Ta imot og integrera flyktningar i kommunen.
- Drifte Introduksjonsordninga og Kvalifiseringsprogrammet.
- Saksbehandla og rettleie etter Lov om sosiale tenester i NAV, Introduksjonslova og Folketrygdlova.

Mål

- Ha hovudfokus på høve til arbeid og aktivitet for våre brukarar.
- Gjennom råd, rettleiing og ulike tiltak skal sosialtenesta fremje sosial tryggleik og betre levekår for vanskelegstilte.
- Sikre ein økonomisk minstestandard for dei med låg eller inga inntekt.
- Bidra til at dei med rusrelaterte problem får naudsynt rettleiing og eventuelt behandling i 2. linetenesta.
- Sikre at alle med samansette behov får tilbod om individuell plan.
- Sikre ei god integrering av flyktningane.
- Halde lovkrav og retningsliner for saksbehandlingstid.
- Yte rett service overfor brukarane våre.

Planlagde tiltak

- Me skal ha kontinuerleg fokus på arbeid og aktivitet for alle brukarar.
- Me skal ha særleg stort fokus på unge brukarar. Desse skal inn i arbeidsretta tiltak snarast råd.
- Det skal arbeidast aktivt for at brukarane våre får oppfølging og gis tilbod om arbeid og aktivitet. Ingen skal gå på passiv yting.

- Avdelinga skal ha tilstrekkeleg kompetanse for til ei kvar tid å kunne yte best mogeleg service.
- Auke arbeidsmarknadskunnskapen hjå dei tilsette og få til eit endå betre samarbeid med lokalt næringsliv.

Utfordringar

- Lite høvelege bustader til leige. Dette gjer det vanskeleg for mange av våre brukarar å få bustad og fører til auka kostnadene for NAV.
- Det er for mange unge som fell ut av vidaregåande skule.
- Finne rette aktivitets-/arbeidstiltak for dei tyngste brukargruppene våre. Mange av brukarane er vanskelege å formidle til arbeidslivet, sjølv i gode arbeidsmarknads tider. Skal me få alle brukarane våre ut i arbeid og aktivitet, er me avhengig av godt samarbeid med lokalt næringsliv. Høg arbeidsmarknadskompetanse hjå dei tilsette, vil ofte vere avgjerdande for å lukkast med å skaffe ledige arbeid.
- Det er mange personar som har trong for økonomisk rådgjeving. Slik rådgjeving er svært ressurskrevjande.
- Det framlagde budsjettet vil krevje stor nøysemd på kommunal side i NAV.

Dette vil kunne medføre:

- Svekka tenestetilbod og därlegare service. Det kan verta utfordrande å gjennomføre alle lovpålagde oppgåver innafor fristane som er sett med stramme budsjetttramme..
- Mindre inntekter som følgje av at refusjonar og tilskot ikkje vert sendt i tide.
- Stor fare for slitasje på dei tilsette.
- Uvurderleg kompetanse kan forsvinne. NAV har eit stort og komplekst arbeidsfelt som det tek lang tid å meistre.

Kultur

Tenester og oppgåver i eininga

Sveio kommune skal leggja opp til at alle som bur i kommunen får høve til eit rikt kulturliv. Dette skal gjerast gjennom samarbeid med anna offentleg og privat verksemd samt friviljuge lag og organisasjonar. Det skal leggjast vekt både på aktivitetar der medverknad frå den einskilde står i høgsete, og til profesjonell framført kultur der ein meir blir tilskodar.

Arbeidsoppgåver i avdelinga består m.a. av: allment kulturarbeid, bibliotek, kulturskule, "Den kulturelle skulesekken", ungdomsråd, idrett, Fartein Valen-arbeidet, Vigdartun, ulike stønadsordningar, kulturvern og reiseliv.

Mål

- Sveio kommune vil i samarbeid med lag og foreiningar og andre instansar og enkelpersonar, vera med og gi innbyggjarane eit variert og kvalitativt godt kultur- og fritidstilbod
- Barn- og unge skal prioriterast slik at alle får oppleva Sveio som ein aktiv og god stad å vekse opp. Tiltak for ungdom i helgene skal stimulerast. Ein vil følgja opp tendensar i ungdomsmiljøa
- Biblioteket skal vera ein tenesteytar til alle. Biblioteket skal følgja opp den teknologiske og mediamesseige utviklinga
- Kommunen sine innbyggjarar får tilbod om ei positiv fritid og oppseding gjennom undervisning i Sveio kulturskule. Tilboden må utvidast til å omfatte fleire kulturformer. Ein bør finne fram til høvelege samarbeidsformar med aktuelle samarbeidspartar.
- Eit overordna mål er at flest mogeleg skal vera fysisk aktive. For å oppnå dette må det vera eit breitt idrettstilbodet i kommunen. Det er ønskjeleg å prioritere nærmiljøanlegg i

alle deler av kommunen og leggja til rette for gode anlegg for uorganisert idrett og leik i tilknyting til skular, bustadområde og friluftsområde.

- Verna om fornminne, naturområde, kulturlandskap og bygningar som er av særleg historisk, estetisk eller allmenn verdi. Samla og ta vare på lokal historie og historisk materiale. Lage plan for kulturvern med tanke på prioritering av tiltak.
- Fartein Valen-arbeidet styrkast gjennom arbeid med eit Fartein Valensenter. Erfaringar må vidareførast.

Planlagde tiltak

- Rullering av kulturplan
- Merking av turstiar
- Fleire kulturuttrykk, ikt i instrumentalundervisning, kompetanseheving
- Nye tilbod til "Den kulturelle skulesekken"
- Bibliotekteneste til barn og unge
- Kulturminneplan, kommunedelplan
- Ungdomsråd, utvikling av tilbod for unge
- Symjehall, nærmiljøanlegg, friluftsområde
- Fartein Valen senter, formidlingsprosjekt og produksjonar

Utfordringar

- Kompetanseheving på alle områder
- Kulturskule: egna lokalar til dans, samspel. Fleire kulturuttrykk.
- DKS: profesionalitet, lokal tilknyting.
- Tilrettelegging for båtliv, nytt opplevingskart, tilrettelegging for alle
- Bibliotek: Skulebibliotekar, hems over inngangsparti
- Vigdartun: Skaffe nok inntekter, ha plass til alle
- Fartein Valen senter.
- Auke midlane til frivillig arbeid

Rammeområdet Teknisk/næring

Tenester og oppgåver i rammeområdet

Rammeområdet omfattar administrasjon, næringsrettleiing, drift- og anleggsavdelinga og plan-næringsavdelinga inkludert Sveio brann- og redningsvesen.

Sjølvkostområdet vatn, avløp og renovasjon (VAR) ligg også til dette rammeområdet, men er skilt ut som eige område i budsjettsamanheng.

I trå med kommuneplanen vil ein legga til rette for aktivitet og vekst i heile kommunen. Viktige tiltak for vekst er å leggja til rette for både private og kommunale bustadområde med trygge vegar og god teknisk infrastruktur.

Utvikling av næringsareal, og hjelpe og rettleiing til næringsdrivande ligg også til dette rammeområdet.

Mål

- Tilby attraktive bustadområde med trygge og gode oppvekstvilkår
- Legga til rette for næringsutvikling
- Halda eit akseptabelt nivå på vedlikehald av bygg, vegar og tekniske anlegg
- Ha effektiv sakshandsaming av god kvalitet
- Ha eit vel fungerande brann- og redningsvesen
- Ha fokus på HMS og godt arbeidsmiljø

Planlagde tiltak

- Oppfølging av planlagde investeringar i bygg og anlegg
- Utarbeida trafikksikringsplan og vedlikehaldsstrategi
- Vidare arbeid med kvalitetssystemet
- Arbeide med å realisera ny næringsplan
- Ha fokus på marknadsføring av Ekrene næringspark
- Utarbeida planar i samsvar med prioriteringar i kommunal planstrategi.

Utfordringar

- Ha bemanning tilpassa aktiviteten på dei ulike områda
- Rekruttera og behalda dyktige medarbeidarar
- Redusera stort etterslepp på oppmåling. Dette er blant anna viktig for å ikkje miste gebyrinntekter.
- Økonomiske utfordringar spesielt i forhold til å halda eit tilstrekkelig vedlikehald av bygningsmassen.

Drift- og anlegg

Tenester og oppgåver i eininga

- Forvaltning, drift, vedlikehald og utvikling (FDVU) av kommunale bygg og anlegg
- Byggeleiing
- Drift og vedlikehald av vegar, maskinpark, veglys m.m.
- Trafikksikring
- Utbygging av bustad- og næringsområde

Mål

- Halda eit høgt nivå på vedlikehald av vegar, anlegg og utstyr
- Kontinuerleg ha fokus på trafikksikring og tiltak for å auke tryggleiken
- Tilrettelegga og bygga ut nye kommunale bustadfelt slik at ein kan tilby gode kommunale tomter
- Legga til rette for næringsutvikling, auka verdiskaping og sysselsettinga i kommunen
- Syta for brannsikring av kommunale bygg (barnehagar, skular, og omsorgsbustader)
- Fokus på ENØK tiltak i alle kommunale bygg
- Syta for utvikling og vedlikehald av grøntanlegg i kommunen

Planlagde tiltak

- Brannsikring og systematisk sikkerhetsforvaltning i kommunale bygg
- Vedlikehald og opprusting av kommunale bygg, vegar og anlegg
- Revidere Trafikksikringsplan
- Radonkartlegging og tiltak ved kommunale bygg
- Bygging av bustader for personar med samansette behov.
- Oppgradering og renovering av symjebasseng ved Sveio skule
- Utvikling av næringsområda i Førde, Sveio og på Ekrene
- Bygge nytt toalettbygg ved Ryvarden
- Utføra trafikksikringstiltak
- Starte reguleringsarbeid for Sveiåsen 3, og/eller byggemodne kommunalt byggjefelt ved Steinartjern
- Bygging av ny gangveg langs Leitevegen samt oppgradere Leitevegen

Utfordringar

- Å gjera det beste ut av dei midlane ein har til rådvelde
- Auka bemanning på vedlikehald kommunale bygg
- For lave budsjett på bygg og veg til å oppretthalda eit akseptabelt nivå
- For lite investeringspengar til å rette opp avvik etter branntilsyn
- Skapa motivasjon og engasjement hos dei tilsette for å nå måla
- Oppretthalda og heva kompetansenivået på avdelinga
- Behalda arbeidstakrar
- Ha fokus på HMS og eit godt arbeidsmiljø for tilsette ved eininga

Plan- og næring Sveio brann- og redningsvesen

Tenester og oppgåver i eininga

Sakshandsaming innanfor fleire fagfelt:

- Planlegging (digitalt planarkiv, private planframlegg og kommunale planar)
- Egedomsdeling (frådelingar/grensejusteringar, produksjon av målebrev/matrikkelbrev)
- Adressetildeling (vegadresser)
- Byggesaker (søknader for alle typar byggeprosjekt)
- Registerføring (matrikksystemet – det offisielle egedomsregisteret i Noreg)
- Konsesjonar (ved kjøp og sal av landbrukseigedommar)
- Akvakultur (medverka til utvikling av havbruks- og sjømatnæringa)
- Utsleppsløyve (spreidd bustadbygging utan tilgang til offentleg avløpsanlegg)
- Dispensasjoner (delingssaker/byggesaker i strid med lov eller vedteken plan)
- Viltforvaltning (valdstruktur, hjorteovervaking, jegerprøve, viltnemnd,viltfond)
- Landbruk (rådgjevingsteneste jordbruk/skogbruk, kulturlandskapspleie, landbruksplan)
- Miljøsaker (m.a. vassdirektivet og oppfølgjing av kommunen sin energi- og klimaplan)
- Brannvern (brann- og redningsaksjonar, førebyggjande brannvern, feiling/tilsyn, oljevern)
- Meklaropplysningar (på førespurnad ved kjøp og sal av fast eigedom i kommunen)
- Taksering av eigedommar i samband med egedomsskatten

Mål

- Tilby gode og trygge buminjø i kommunen (både i felt og spreidd)
- Auka verdiskapinga og sysselsetjinga i kommunen
- Halda oppe effektiviteten og kvaliteten i sakshandsaminga på alle område
- Brann- og redningstenesta må sikrast gode arbeidsforhold og tilfredsstillande utstyr
- Ha tilgjengeleg eit godt og oppdatert kartverk med digitalt planarkiv
- Legga til rette for næringsutvikling, auka verdiskaping og sysselsetjing i kommunen

Planlagde tiltak

- Evaluering av gebyrregulativet for tekniske tenester
- Målretta innsats for å heva kvaliteten på egedomskartverket og andre kartdata
- Forvaltning av digitalt planarkiv
- Gjera kommunen sine kartdata betre tilgjengelege for innbyggjarane
- Kjøp av programvare for å kunna utføra ulike analysar (GIS-tiltak)
- Utarbeida skildringar av arbeidsrutinar ved avdelinga (rutineskildringar)

Utfordringar

- Økonomi (auka inntekter, redusera kostnader)
- Tilstrektelege personalressursar til å utføra arbeidsoppgåver
- Skapa motivasjon og engasjement hos dei tilsette for å nå måla
- Oppretthalda og heva kompetansenivået på avdelinga
- Behalda arbeidstakrar
- Fokusera på HMS og leggja til rette for eit godt arbeidsmiljø med lågt sjukefråvær

VAR (Vatn, Avløp, Renovasjon)

Tenester og oppgåver i eininga

- Forvaltning, drift, vedlikehald og utvikling (FDVU) av vatn- og avløpsanlegg
- Byggeleiing for nye vatn- og avløpsanlegg
- Renovasjonsordning
- Tømming av private slamavskiljarar

Mål

- Tilby innbyggjarane nok vatn, godt vatn og ha ei sikker vassforsyning
- Tilby innbyggjarane avløpsanlegg og syta for effektiv og miljømessig god avløpshandtering
- Tilby innbyggjarar og hyttefolk ei god og miljøvenleg renovasjonsordning
- Driva vatn-, avløp og renovasjonsområdet økonomisk og etter sjølvkostprinsippet

Planlagde tiltak

- Ny vassleidning mot Kvalvåg
- Driftskontrollsysteem VA
- Ombygging avløp Valevåg
- Oppgradering pumpestasjon avløp nr. 2
- Installere nødstraumsagggregat ved Joavatnet renseanlegg

Utfordringar

- Gamalt leidningsnett enkelte stader med mykje leidningsbrudd
- Eldre pumpestasjonar for avløp som krev mykje vedlikehald
- Oppretthalda og heva kompetansenivået ved eininga
- Heva utstyrsnivået på eininga
- Behalda arbeidstakrar
- Ha fokus på HMS og eit godt arbeidsmiljø for tilsette ved eininga

Sveio Kyrkjelege Fellesråd

Tenester og oppgåver

- Gudstenestelivet
- Trusopplæringa
- Konfirmantundervisning
- Diakoni og fellesskapsbygging
- Kyrkjemusikk
- Valestrand kulturkyrkje
- Gravplassane

Mål

- Kyrkja sine medlemmer i heile Sveio må sikrast tilgong til kyrkja sine tenester.
- Kyrkjegardane skal vera opne for alle, same kva livssyn ein har. Dei skal vera slik utforma og stelte at dei på beste måte teke vare på respekten for dei døde, og like eins møter dei sørjande med respekt og trøyst.

Planlagde tiltak

- Kyrkja har fire kyrkjelydar med faste gudstenester og kyrkjelegehandlingar for dei som soknar til kvar kyrkje. Biskopen i Bjørgvin har bedt om at det vert ein auke i gudstenester i Sveio.
- Skal i løpet av 2014 ha plan klar for trusopplæring for alle mellom 0 og 18 år.
- Gjennomføre dåp og konfirmasjon for stadig aukande kull.
- Frå 2014 må fellesrådet finna andre økonomiske løysingar for diakonarbeidet.
- Arrangere medarbeidarfest for frivillige medarbeidrar.
- Arrangere ulike konserter og seminar i kyrkja.
- Valestrand kulturkyrkje er 10 år i 2014.
- Drifte gravplassane. Det er utarbeida plan for kyrkjegardane fram til 2040 og plan for vedlikehald vert revidert kvart år.

- Nytt soknehus i Sveio. Sveio fellesråd rår til at framtidig kyrkjekontor, bærerom og driftsbygg vert lagt i soknehuset.

Utfordringar

- Allereie i dag har Sveio kyrkjeleg fellesråd store utfordringar med å finansiere følgjande:
  - Sesong arbeid på gravplassane i ferien til dei fast tilsette.
  - Ekstrahjelp for kyrkjetenar til gudsteneste dei søndagane kyrkjetenar har fri/ ferie etter tariffen.
  - Midlar til vedlikehald av kyrkjer og gravplassar, for 2013 er det ikkje sett av noko til dette.
  - Auke av administrativt personell med minimum 10% stilling.
- For neste år vil utfordringa i tillegg vera å finne fleire friske midlar til gjennomføring av trusopplæring. Markering av Valestrand kulturkyrkje 10 år.
- Dei neste åra vil arbeidet med vidareutvikling av trusopplæringa og vedlikehald av kyrkjer og gravplassar bli dei største utfordringane på drift, i tillegg til dei utfordingane kyrkja har i dag.
- Det vert og viktig å få nye lokalitetar for kyrkjekontoret, nytt bærerom og driftsbygg inn i soknehuset.
- Eit totalbesøk på over 20.000 personar kvart år er ei stor utfording for staben på 7,3 årsverk inkludert to statlege prestestillingar

Vedlegg

Statsbudsjettet – generelle makroøkonomiske trekk

Samla vekst i frie inntekter og bruk av veksten

Frie inntekter er inntekter som kommunen kan disponere utan andre bindingar enn lovar og forskrifter, altså ikkje øyremerka. Desse inntektene er rammetilskot og skatt, men ikkje eigedomsskatt.

Det er lagt opp til ein realvekst i dei frie inntektene for kommunane frå 2013 til 2014 med om lag til 4,3 mrd. Denne veksten er rekna i høve til det inntektsnivået for 2013 som blei lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett.

Realveksten frå 2013 til 2014 er innarbeidd i oversynet for dei frie inntektene. Veksten er realauke, det vil seie at prisjustering til 2014 - kroner vil kome som eit tillegg.

Veksten i dei frie inntektene frå 2013 til 2014 vil variera mellom kommunane. Hovudårsakene er følgjande punkt som påverkar kommunane ulikt:

- verknad av endringar i inntektssystemet
- endring i fordelinga av skjønnstilskot
- endra kriteriedata og befolkning
- endring i veksttilskot

Det er lagt opp til at auken i dei frie inntektene frå 2013 til 2014, for ein stor del, skal dekka auka ressursinnsats i kommunane.

Følgjande kostnadselement vert ikkje dekka:

- a)Befolkningsutvikling
Meirutgifter som følgje av befolkningsutviklinga, bl.a. fleire eldre. Meirutgifter knytt til befolkningsveksten som må bli dekte av veksten i dei frie inntektene for kommunane kan rekna til om lag kr. 2,3 mrd. Dette er den delen av meirutgiftene som må bli dekte av dei frie inntektene.

- b)Pensjonskostnader

Det er venta at pensjonskostnadene for kommunane vil auke utover det som blir kompensert gjennom prisjustering av inntektene. For kommunane kan denne meirutgiffa, utover pris-kompensasjon, rekna til om lag kr. 1,4 mrd.

Auken i pensjonspremie dei siste åra skuldast bl.a. sterkt lønsutvikling og låg rente. Auka levealder medfører også auka pensjonspremier.

Amortiseringskostnadene aukar i 2014 som følgje av premieavviket i 2013. Det er på høyring framlegg om å redusera amortiseringstida for premieavvik (for nye premieavvik f.o.m. 2014) frå ti år til fem eller sju år, noko som vil ha budsjetteffekt frå 2015 og bidra til å auka amortiseringskostnadene.

c)Helsestasjons- og skulehelsetenesta Kr. 180 mill. av veksten i dei frie inntektene for kommunane er til ei styrking av helsestasjons- og skulehelsetenesta, som ei oppfølging av Folkehelsemeldinga. Denne ramma blir fordelt mellom kommunane på grunnlag av talet på innbyggjarar i aldersgruppa 0 - 19 år og slik at alle kommunar får minst kr. 100.000,-.

d)Etterutdanning av deltids brannpersonell Kr. 27 mill. av veksten er knytt til utdanning av deltids brannpersonell. Det blir totalt fordelt kr. 36 mill. i rammetilskotet (kr. 9 mill. er ei om-fordeling innafor eksisterande inntekts-ramme) mellom kommunane på grunnlag av talet på deltidsbrannpersonell i kvar kommune, eventuelt til vertskommunen når fleire kommunar har eit samarbeid.

Det er rekna med ein nominell vekst i kommunane sine samla frie inntekter på landsbasis frå 2013 til 2014 med 4,1 prosent. Veksten er rekna i høve til

noverande pårekna inntektsnivå i år (medrekna meirskatten i år). Veksten er korrigert for oppgåveendringar. Med pårekna prisvekst i kommunesektoren på 3,0 prosent, svarer dette til ein realauke på 1,1 prosent i frie inntekter for kommunane samla i landet frå 2013 til 2014.

Auka rammeoverføring blir gitt for nye oppgåver og omfattar også heilårsverknad i denne samanheng. Auka rammeoverføring knytt til nye oppgåver kjem i tillegg til den signaliserte veksten i frie inntekter (kr. 4,3 mrd.).

Prisindikatoren for 2014 er i framlegget 3,0 prosent. Pårekna lønsvekst inngår i denne med 3 ½ prosent. Løn tel som nemnd nær 2/3 av prisindikatoren. Prisindikatoren blir nytta til prisjustering av statleg rammeoverføring og øyremerka tilskot i statsbudsjettet. Dette er m.a.o. kompensasjon for pårekna pris- og lønsvekst.

Skatteinntekter

Det er rekna med ein nominell skatteauke for kommunane frå 2013 til 2014 med 3,3 prosent. Denne auken er rekna i høve til det som no er pårekna skatteinngang for i år. Skatteøyret for kommunane er i 2013 11,6 prosent. Det er i statsbudsjettet lagt opp til reduksjon av det kommunale skatteøyret til 11,4 prosent for 2014..

Sveio er ein skattesvak kommune. Sveio har skatteinntekter på 84,3 % av landsgjennomsnittet. Kommunar som har under 92 % skatteinngong får inntektsutjamning. Alle kommunane får eit trekk som er med på å utjamne inntekta til dei skattesvake kommunane.

Frie inntekter - skatt og rammeoverføring samla

Oversikt over samla skatt og rammeoverføringer samt pårekna frie inntekter for 2014 vises i kommentardelen sitt avsnitt ”økonomiplan 2014-2017 drift”. Pårekna skatt og inntektsutjamning i

oversikten bygger på kommunane sin reelle skatteinngang i 2012. I høve til dette grunnlaget er det justert for pårekna skatteutvikling i statsbudsjettet frå 2012 til 2014.

I berekning av skatteprognose for 2014 er det justert for same endring i prosent i høve til rekneskap 2012 for alle kommunane uavhengig av den lokale utviklinga i kvar kommune etter 2012. Denne skatteprognosene er nytta som grunnlag for pårekna inntektsutjamning.

Særskilte satsingar

I tillegg til dei frie inntektene er det lagt inn midlar til særskilde satsingar innanføre kommuneopplegget som følgjer:

Kommunalt barnevern

Det øyremerka tilskotet til kommunalt barnevern blir vidareført og styrka med kr. 85 mill. i 2014. Tilskotet er i 2013 om lag kr. 465 mill. Tilskot skal i hovudsak gå til nye stillingar, 150 nye stillingar i 2014.

Tilskottsordning mot barnefattigdom

Det er framlegg om opprettning av ei ny tilskottsordning mot barnefattigdom. Målsetjinga er å gi fleire barn og unge høve til å delta i ferie- og fritidsaktivitetar. Ordninga omfattar alle kommunane i landet og det er framlegg om ei løvning på kr. 96 mill. til ordninga

Rentekompensasjon skulebygg og symjeanlegg

Rentekompensasjonsordninga for lån til rehabilitering og nybygg av skular og symjeanlegg blir vidareført i 2014. Det er lagt opp til ei samla investeringsramme, som grunnlag for rentekompensasjon, på kr. 15 mrd. fordelt over åtte år frå og med 2009. For 2014 er ramma for skulebygg og symjeanlegg, som grunnlag for rentekompensasjon, kr. 1,0 mrd. Investeringsramma omfattar både kommunane og fylkeskommunane. Ordninga blir administrert av Husbanken.

Rentekompensasjon kyrkjebygg

Rentekompensasjonsordninga for kyrkjebygg er i framlegget utvida med ei investerings-ramme på kr. 500 mill. i 2014. Ordninga blir administrert av Husbanken.

Samhandlingsreforma

Reform blei innført frå 01. januar 2012.

I 2012 blei det lagt inn i rammeoverføring i overkant av kr. 5 mrd. til kommunal med-finansiering og kr. 560 mill. til utskrivingsklare pasientar. Desse midlane blir vidareført i rammeoverføring for 2014 og er prisjustert til 2014 – kroner.

Tapskompensasjon

Det blir gitt ein eigen kompensasjon til kommunar som dei siste åra, før innføringa av reform, ville hatt høgare forbruk innan communal med-finansiering og utskrivingsklare pasientar dersom kommunane hadde hatt dette betalingsansvaret - og det dei no får overført ordinært gjennom rammeoverføring. Samla kompensasjon for landet var kr. 305 mill. i 2012 og denne er prisjustert til 2014-kroner.

Tapskompensasjonen inngår i rammeoverføring, men midlane blir fordelt særskilt og ikkje etter dei faste kriteria i inntektssystemet. Fordelinga mellom kommunane er den same i tre års perioden, 2012 - 2014.

Døgnopphald – hjelp

Det blir ein plikt for kommunane frå 01. januar 2016 å tilby døgnopphald for personar med behov for hjelp med ein gong. Det er lagt opp til ei gradvis oppbygging for å sikre at kommunane får tid til å bygge opp tenesta.

2014 er det tredje året i opptrappingsplanen over fire år. Kommunane søker om tilskot frå Helsedirektoratet det året tilbodet startar. Finansieringa er delt mellom halvdelen som øyre-merka tilskot og halvdelen frå dei regionale helseføretaka når tilbodet blir etablert. Dette skal

til saman finansiera etablering og drift av tilbodet.

Det øyremerka tilskotet er i 2013 om lag kr. 270 mill. og blir i framlegget for 2014 trappa opp med kr. 140 mill., det vil seie til om lag kr. 410 mill.

Det er lagt til grunn at døgntilbodet for hjelpe vil avlasta kommunane sine utgifter til med-finansiering av spesialisthelsenesta. For 2014 er det difor framlegg om ein ytterlegare reduksjon i rammetilskotet med kr. 86 mill. Kommunane blei også trekt i rammetilskotet for 2013 som følgje av denne utbygginga.

Sjukeheimspllassar og

omsorgsbustader

For 2014 er det framlegg om å gi tilsegn om tilskot for 2000 nye einingar med heildøgnomsorg, fordelt mellom omsorgsbustader og sjukeheimspllassar. Statleg investeringstilskot er 30 % for omsorgsbustader og 40 % for sjukeheimspllassar med fellesareal, innafor ei øvre investeringsramme. Maksimalt berekningsgrunnlag (øvre investeringsramme) aukar frå kr. 2,8 mill. i 2013 til kr. 2.885.000,- i 2014.

Målgruppa for ordninga er personar med behov for heildøgn helse- og omsorgstenester uavhengig av alder, diagnose og funksjonshemming. Tilskotet kan gå til bygging, kjøp eller utbetring.

Ressurskrevjande tenester

Ordninga med øyremerka tilskot for ressurskrevjande tenester er for tenestemottakarar under 67 år. Det har vore ein betydeleg auke i talet på mottakarar og utgifter pr. tenestemottakar. Staten sitt samla tilskot har difor auka mykje over fleire år, til kr. 6,3 mrd. i 2013. Det blir på denne bakgrunn lagt opp til ei innstramming i ordninga m.o.t. lågare kompensasjonsgrad. Det er lagt opp til følgjande for 2014:

-Kompensasjonsgraden blir redusert fra 80 prosent til 77,5 prosent for netto utgifter utover innslagsnivået.

-Innslagsnivået for å få kompensasjon blir auka pr. brukar frå kr. 975.000,- til kr. 1 010.000,- for netto utgifter i 2013. Dette svarer til pårekna lønsvekst frå 2012 til 2013.

-Kompensasjonen som blir utbetalt frå staten til kommunane i 2014 skal kommunane inntektsføra i sine rekneskap for 2013. Kommunane skal inntektsføra den pårekna kompensasjonen i same året som utgiftene har vore. Det inneber at innstramminga m.o.t. lågare kompensasjonsgrad vil redusera inntektsført kompensasjon f.o.m. kommunerekneskapen for 2013.

Reduksjonen i kompensasjonsgrad svarer til redusert statleg refusjon med om lag kr. 215 mill. Tilskot gjennom rammeoverføring for psykisk utviklingshemma (16 år og eldre) blir trekt frå i berekningsgrunnlaget. Dette gjeld også for eventuelle øyremarka tilskot.

Verjemålsreform

Ny verjemålsreform er innført frå 01.juli 2013 med overføring av ansvar og oppgåver frå kommunane til fylkesmennene. I 2013 er det difor gjort trekk frå kommunane sitt rammetilskot med kr. 38 ½ mill. I 2014 vil ytterlegare kr. 66,4 mill. (beløp er prisjustert til 2014-kroner) bli trekt frå kommunane sitt rammetilskot.

Tilskott til utleigebustader

For 2014 er det framlegg om å auka tilsegnssramma med kr. 67 mill. for at det skal bli lagt til rette for fleire utleigebustader for flyktningar og andre vanskeligstilte grupper. Total ramme for tilskotet vil med dette vere kr. 572 mill. i 2014.

Barnevernstiltak – mindreårige asylsøkjarar

Det blir gitt statleg refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knytt til einslege mindreårige asylsøkjarar og flyktningar. Det øyremarka tilskotet er i 2013 kr. 1,1 mrd. Det er framlegg om å innføra ei communal med-finansiering på 10 prosent av utgiftene over innslagsnivået (kr. 16.050,- pr. barn pr. månad i 2014).

Det blir med dette gått bort frå 100 prosent statleg refusjon over innslagsnivået. Pårekna mindreinntekt for kommunane som følgje av redusert statleg refusjon er rekna til kr. 120 mill. i 2014. Dette er m.a.o. ei innstramming for kommunane på line med mindre kompensasjon for ressurskrevjande tenester.

Inntektssystemet i 2014

Endring i kostnadsnøklane i 2013 knytt til Inntektsutjamning av skatteinntekter i høve til landsgjennomsnittet blir vidareført med 60 %. Tilleggskompensasjon (35 % under skattenivå 90 % av landsgjennomsnittet) blir vidareført.

Kommunane med under 3200 innbyggjarar får småkommunetilskot, dersom kommunen sitt skattenivå var under 120 prosent av landsgjennomsnittet for dei siste tre åra i gjennomsnitt.

Det er frå og med 2011 gitt ein eigen kompensasjon til kommunar som har årleg tap over kr. 100,- pr. innbyggjar i samband med endringane i inntektssystemet i 2011. Samla kompensasjon til kommunane i landet er om lag kr. 400 mill. årleg. Denne ramma blir fordelt av Kommunaldepartementet mellom kommunane. Ramma blir vidareført på same nivå i 2014 som i dei tre førre åra for dei aktuelle kommunane. Fordelinga mellom kommunane ligg fast til neste revisjon av kostnadsnøklane i Inntektssystemet, det vil seie i kommuneopposisjonen for 2016.

Ordninga med inntektsgarantitilskot (INGAR) gir kompensasjon for ei utvikling i rammetilskotet meir enn kr. 300,- pr. innbyggjar under landsgjennomsnittet frå eit år til det neste. INGAR tek ikkje omsyn til endring i skatt, inntektsutjamning, veksttilskot og skjønnstilskot.

INGAR tek omsyn til endringar i Inntektssystemet, innlemming av øyremerka tilskot i rammeoverføring, oppgåveendringar og endringar i kriteriedata.

Telletidspunktet er 01.07. i år for innbyggjartal og aldersfordeling i utgiftsutjamning som grunnlag for rammeoverføring i 2014. For inntektsutjamninga i 2014 er telletidspunktet 01.01.2014. For andre kriterium i utgiftsutjamninga enn aldersfordeling er telletidspunktet 01.01.2013 for rammeoverføring i 2014.

Skjønnstilskot til psykologisk - sosial oppfølging i kommunane etter terrorangrepa 22.juli 2011 blir ikkje vidareført i 2014. for 2013 var det avsett kr 50 mill. til dette føremålet.

Skjønnstilskot

Sveio sitt skjønn frå fylkesmannen vert redusert med 1,3 mill. frå 2010 til 2011 frå kr 6,5 mill. til 5,2 mill. Frå 2011 blir skjønnet redusert ytterlegare ned til 4,7 mill. I 2013 fekk Sveio kommune tildelt skjønn på kr.4,4 mill. (I 2008 var skjønnet 8,3 mill. i 2008 og kr 7,4 mill. i 2009). Årsaka til reduksjonen er omlegging når det gjeld tap på inntektssystemet tilbake til 2001. For 2014 er Sveio tildelt ei skjønnsramme på kr. 4 mill.

Fylkesmannen har fordelt kr. 113,0 mill. av ei ramme på kr. 137,5 mill. Det vil seie at det er ei attståande ramme med kr. 24,5 mill. Den ikkje-fordelte ramma vil bli nytta til omstillings-/utviklingsprosjekt og til generell fordeling i løpet av 2014.

Grunngjeving for tildeling av skjønn til Sveio kommune:

- Kommunen har hatt høg folkevekst som følgje av innflytting. Det har difor vore behov for å utvida kapasiteten innan barnehage- og skulesektoren. Det er språkdeling i skulen.
- Kommunen har mange fritidsbustader. Behovet for kommunale tenester i periodar av året aukar difor vesentleg. I kommunen er det stor gjennomgangstrafikk, både på sjø og veg. Det har vore fleire alvorlege ulykker og prioritering av beredskap er viktig.
- Kommunen har innført eigedomsskatt på faste eigedomar frå og med 2011. For 2013 er det gitt kompensasjon for inntektssvake kommunar med kr. 300.000,-. Kompensasjon blir ikkje vidareført til 2014 då kommunen vil ta imot veksttilskot neste år. Førebels utrekning syner at kommunen vil få veksttilskot i 2014 med om lag kr. 770.000,-. Kommunen har ikkje fått dette i åra før 2014.

- Kommunen var ein av få kommunar som tapte på tidlegare omlegging av ordninga med til-skot ressurskrevjande tenester. Kompensasjonsgraden for Sveio kommune blei redusert når alle kommunar fekk same kompensasjonsgrad i prosent.

- Kommunen har fått eit relativt høgt skjønstilskot i fleire år. Det har for ein stor del samanheng med inntektstap i samband med tidlegare innføring av nye busetjingskriterium i utgifts-utjamninga i inntektssystemet. Denne omlegginga ligg no langt tilbake i tid og det er ikkje naturleg å oppretthalde eigen kompensasjon i svært lang tid.

- Kommunen har innført eigedomskatt frå 2012, og blir ikkje trekt for å ikkje nytta inntektpotensialet sitt.

- I første del av 2012 var det brann i området ved Ryvarden og kommunen hadde utgifter i samband med brannslukking. Fylkesmannen ga ein særskilt kompensasjon for 2013 med kr. 200.000,-. Denne blir ikkje vidareført i 2014.- Det vart gitt kr 200 000 i kompensasjon for brannen på Ryvarden i skjønnet for 2013.

STATSBUDSJETTET

Vedlegg 2

		Sveio får
Prinsippendringer som medfører endringer i rammene	kom i juni	278 436 000
	statsbudsjettet	284 327 000
	endring	5 891 000
Prisindikator er 3 % (Lønsvekst 3,5 %, tel 2/3 av prisindikatoren)		
Auke i frie inntekter - skatt og ramme realauke		
Prisjustering 3 %	kommunenorge	Sveio
auke på bakgrunn av nye oppgaver	hele landet	
total auke	4,3 mrd	5,9 mill
Befolkningsutvikling - demografikostnader	0,13 mrd	
Pensjonskostnader - meirutgift utover kompensert i statsbudsjettet	1,4 mrd	1 400 000
Helsestasjon- og skulehelseteneste	180 mill.	213 000
Etterutdanning av deltidsbrannpersonell	27 mill.	118 000
Nominell vidareføring makspris barnehage heilårsverknad for 2013	81,5 mill.	81 500
Nominell vidareføring makspris barnehage halvårseffekt 2014	163 mill.	163 000
Heilårsverknad opptrapping av tilskott til ikkje kommunale barnehagar frå 92 - 96 %	171 mill.	169 500
Opptrapping til 2 barnehageopptak + lovfestet rett for barn som blir ett år i september og oktober	241 mill.	241 000
Nytt valgfag i Skolen 1,5 time - 2 skuletimari veka pr årstrinn heilårsverknad for 9 trinn 2013	96mill.	95 700
Nytt valgfag i Skolen 1,5 time - 2 skuletimari veka pr årstrinn - Halvårseffekt for 10 trinn for 2014	68 mill.	68 000
Innføring av kulturskuletilbod i skulen/SFO - 1 veketime gratis	106 mill.	106 200
Auka kommunal medfinansiering av statleg barnevernsinstitusjon frå 38 000 til 50000 år mnd.	160 mill.	162 000
Sterkare kommunal forankring - Tilsyn med barn i forsterheim	15 mill.	15 000
Auke samhandlingsreforma 3 % av 5,6 mill som Sveio fekk i rammeveroverføringer	166,8 mill	166 800
Tapskompensasjon - samhandlingsreforma		628 000
SUM PRINSIPPENDRINGER		3 627 700
Verjemålsreforma	-66,4 mill	-66 400
Aukatal på elevar statlege skular	-77,9 mill	-77 900
Uttrek av frigjorte midlar ved utbygging av øyeblikkeleg hjelpe	-83,5 mill	-83 500
Verknad av auka eigenandel ressurskrevjande brukarar frå 975000 til 1010000 + nedgang i komp. Frå 80 % til 77,5 %		900 000
Til fordeling utanom prinsippendringer		1 363 300
Endring i ramme		
Finans		-4 491 000
Helseavdeling med fellesstenester		463 000
Teknisk/næring		118 000
Barnehage		655 000
Oppvekst skule		163 700
Kultur		106 200
Barnevern		177 000
Samhandlingsreforma		794 800
Bustad og avlastningstiltak		650 000
veksttilskottet ligg inne med kr. 798 000		